Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθμός Προτεραιότητας:

03 ΙΟΛ. 2013

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Μαρούσι, 2-7-2013

Αρ.Πρωτ. 88548/ΙΗ ΕΞ
72717 εισ

Ταχ. Δ/νση : Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη : 151 80 ΜΑΡΟΥΣΙ
Ιστοσελίδα : www.minedu.gov.gr
Email : tke@minedu.gov.gr
Τηλέφωνο : 210-344 23 20
FAX : 210-344 32 45
ΑΝΚΑ

ΠΡΟΣ : Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ : Βουλευτές κ. κ.
- Εύη Χριστοφιλοπούλου
- Δημήτριο Κρεμαστινό
- Συμεών Κεδίκογλου
- Οδυσσέα Κωνσταντινόπουλο
(Δια της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ : «Απάντηση στην Ερώτηση
με αριθμό 11017/27-5-2013»

Απαντώντας στην Ερώτηση με αριθμό 11017/27-5-2013, την οποία κατέθεσαν οι ως άνω κ.κ. Βουλευτές, σχετικά με τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας σας κάνουμε γνωστά τα ακόλουθα:

Όπως προκύπτει από το αριθμ. 6308/5-6-2013 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ) στόχος της είναι η κατάρτιση ενός μακρόπνοου Εθνικού Σχεδιασμού για την Έρευνα και την Καινοτομία. Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο για την Έρευνα και Καινοτομία-ΕΣΠΕΚ- θα αποτελέσει το βασικό κείμενο αναφοράς του μεσοπρόθεσμου εθνικού στρατηγικού προγραμματισμού 2014-2020 και προβλέπεται να έχει τη δομή ενός συνολικού Προγράμματος - Πλαισίου για την έρευνα και καινοτομία. Θα περιέχει δράσεις και προϋπολογισμό που θα αφορά τους κύριους άξονες πολιτικής . Συγκεκριμένα:

- Θέτει τις ερευνητικές προτεραιότητες της χώρας σε αντιστοιχία με τις αναπτυξιακές προοπτικές της, καθώς και τις κοινωνικές ανάγκες.
- Προσδιορίζει το συνολικό δημόσιο προϋπολογισμό για την Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία που απαιτείται, συμπεριλαμβανομένων και των κονδυλίων που είναι διαθέσιμα μέσω ΕΣΠΑ.

- Παρουσιάζει ένα συνεκτικό σύνολο έργων, δράσεων και ενεργειών που θα οδηγεί στην επίτευξη των παραπάνω ερευνητικών προτεραιοτήτων.
- Παρακολουθείται με συστηματικό τρόπο κατά την εφαρμογή του και θα αναθεωρείται σε περιοδική βάση, τόσο ως προς τα αποτελέσματα της Έρευνας και Καινοτομίας όσο και ως προς τα οικονομικά αποτελέσματά του σε σχέση με αντίστοιχους στόχους που έχουν τεθεί.

Μέρος του Ε.Σ.Π.Ε.Κ αποτελεί και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία στο πλαίσιο της νέας Προγραμματικής περιόδου της Ε.Ε για το 2014-2020. Το ΕΣΠΕΚ θα προσανατολιστεί προς ορισμένους τομείς έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης οι οποίοι συνδέονται με τις κοινωνικές και οικονομικές δυνατότητες και ανάγκες της χώρας.

Ο σχεδιασμός της ΓΓΕΤ για την επένδυση στην Ε.ΤΑ.Κ θα ευθυγραμμιστεί κυρίως με την ανάγκη συμπληρωματικότητας της εθνικής χρηματοδότησης (προερχόμενης είτε από το ΠΔΕ, είτε από ιδιωτικούς πόρους) με τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία (όπως θα καθοριστεί στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής 2020) και το πρόγραμμα Ορίζοντας 2020 για την Έρευνα και Καινοτομία.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάδειξη του ανθρώπινου δυναμικού και των ερευνητικών υποδομών καθώς και στη συστηματική σύνδεση της έρευνας με την παραγωγή, ως τις πλέον σημαντικές παραμέτρους για τη διαφοροποίηση της γενικής εικόνας και του επιπέδου του συστήματος Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας.

Όσον αφορά στη διαβούλευση του σχεδιασμού της ΓΓΕΤ σας γνωρίζουμε τα εξής:

- Ευρεία διαβούλευση σε συνεργασία με το Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας και Τεχνολογίας.

Στις 31 Ιανουαρίου 2012, η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας σε συνεργασία με το Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας και Τεχνολογίας ανακοίνωσαν τη διενέργεια ανοιχτής δημόσιας διαβούλευσης για τη διαμόρφωση του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Έρευνας και Καινοτομίας. Η διαβούλευση αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα www.opengov.gr στις 31 Ιανουαρίου 2012 και παρέμεινε ανοιχτή έως τις 5 Μαρτίου 2012.

Στόχος της διαβούλευσης ήταν η αναζήτηση ιδεών και προτάσεων από την επιστημονική, ακαδημαϊκή και επιχειρηματική κοινότητα της χώρας για τη διαμόρφωση ενός Στρατηγικού Σχεδίου για την έρευνα και καινοτομία με ορίζοντα το 2020, το οποίο θα καθορίζει και θα εξειδικεύει τους στόχους και τις προτεραιότητες της πολιτικής και θα περιγράφει τα μέσα (πόρους, μέτρα πολιτικής, προγράμματα) επίτευξης των στόχων αυτών.

Το ζητούμενο από τη διαβούλευση ήταν η υποβολή συγκεκριμένων προτάσεων, με τη μορφή σύντομων εκθέσεων με βάση πρότυπο ερωτηματολόγιο το οποίο διαμορφώθηκε για το σκοπό αυτό από τη ΓΓΕΤ σε συνεργασία με το ΕΣΕΤ.

Η διαβούλευση ολοκληρώθηκε στις 5 Μαρτίου 2012. Συνολικά υποβλήθηκαν 120 προτάσεις. Από τις προτάσεις αυτές οι 96 υποβλήθηκαν από δημόσιους φορείς, κατά κύριο λόγο Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ερευνητικά Κέντρα ενώ μόλις 16 υποβλήθηκαν από ιδιωτικούς φορείς. Δύο (2) προτάσεις υποβλήθηκαν από συμπράξεις ιδιωτικών και δημοσίων φορέων.

Οι προτάσεις αφορούσαν τις ακόλουθες θεματικές περιοχές:

- Τομέας Διατροφής, Τροφίμων, Αγρο-βιοτεχνολογίας και Υδατοκαλλιεργειών
- Τομέας Βιοεπιστημών
- Ενέργεια και Περιβάλλον
- Επιστήμες Μηχανικού
- Μαθηματικά και Επιστήμες της Πληροφορίας

Ειδικότερα, οι σχολιαστές αναφέρθηκαν στην υπο-χρηματοδότηση της Έρευνας στην Ελλάδα, στην ανάγκη αύξησης των κονδυλίων για την έρευνα και στην ενίσχυση της

συμμετοχής των επιχειρήσεων σε ερευνητικές δραστηριότητες καθώς και στην ανάγκη χρηματοδότησης δράσεων για την εκπόνηση διδακτορικής και μετα-διδακτορικής έρευνας.

Έγιναν επίσης αναφορές στην ανάγκη απλοποίησης των γραφειοκρατικών διαδικασιών χρηματοδότησης των ερευνητικών δραστηριοτήτων μέσω του ΕΣΠΑ και ιδιαίτερα των διαδικασιών για την πρόσληψη νέων ερευνητών στο πλαίσιο ερευνητικών προγραμμάτων.

Οι προτάσεις αυτές διαβιβάστηκαν στα Τομεακά Επιστημονικά Συμβούλια (ΤΕΣ) τα οποία διαμόρφωσαν σύντομες εκθέσεις για τις προτεραιότητες της έρευνας στον τομέα τους και τις υπέβαλαν στο ΕΣΕΤ.

Τον Ιούλιο του 2012 έγινε παρουσίαση των παραπάνω εκθέσεων σε ειδική συνεδρίαση του ΕΣΕΤ. Στη συνάντηση συμμετείχαν εκπρόσωποι του παραγωγικού τομέα. Επίσης, συγκροτήθηκε στη ΓΓΕΤ Ομάδα Καινοτομίας με εκπροσώπους επιχειρήσεων που συνεδριάζει σε τακτική βάση και επεξεργάζεται νέα εργαλεία πολιτικής που θα προωθήσουν την καινοτομία.

- Διαβούλευση με την ερευνητική κοινότητα

Στις 14-9-2012, η ΓΓΕΤ με στόχο την κινητοποίηση των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων, ως πόλων καινοτομίας στις Περιφέρειες στο πλαίσιο ενός νέου αποκεντρωμένου αναπτυξιακού μοντέλου, απέστειλε ερωτηματολόγιο προς τους φορείς αυτούς. Με το ερωτηματολόγιο αυτό ζητήθηκε από τους φορείς να περιγράψουν τα εξής:

Α. Εθνικό σκέλος της πολιτικής Ε&Κ

1. Γενικότερες παρατηρήσεις σε ό,τι αφορά στην Πρόταση Γενικής Γραμματείας Έρευνας & Τεχνολογίας για την διαμόρφωση κατευθύνσεων Εθνικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής 2014-2020 (1η έκδοση, Αύγουστος 2012), με έμφαση στο Κεφάλαιο «Αναφορά βασικών προτεραιοτήτων ανάπτυξης Έρευνας και Καινοτομίας και ιεράρχησή τους» όπου αναπτύσσονται οι βασικοί άξονες στρατηγικής Ε&Κ.
2. Ενδεχόμενες προτάσεις, κατά το δυνατόν με φθίνουσα προτεραιότητα, για το σχεδιασμό συγκεκριμένων δράσεων /προγραμμάτων στο πλαίσιο των πέντε (5) κύριων πυλώνων/αξόνων πολιτικής: Αριστεία στην Έρευνα (περιλαμβάνει ενίσχυση ανθρώπινου δυναμικού και ερευνητικών υποδομών), Σύνδεση της Έρευνας με την Παραγωγή, η Εξωστρέφεια και η Σύνδεση της Επιστήμης με την Κοινωνία και Υποστήριξη Πολιτικών Ε&Κ

Οι ερευνητικοί και τεχνολογικοί φορείς που έλαβαν μέρος στη διαβούλευση αυτή είναι οι εξής:

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

- ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ "ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ" (ΕΚΕΦΕ "Δ")
- ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΕΚΚΕ)
- ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΕΛΚΕΘΕ)
- ΕΘΝΙΚΟ ΑΣΤΕΡΟΣΚΟΠΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΕΑΑ)
- ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΕΙΕ)
- ΙΔΡΥΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ (ΙΤΕ)
- ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ "ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΦΛΕΜΙΓΚ" (ΕΚΕΒΕ "Α. ΦΛΕΜΙΓΚ")
- ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΠΑΣΤΕΡ (Ε. Ι. ΠΑΣΤΕΡ)
- ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΒΑΣΙΚΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ "ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΦΛΕΜΙΓΚ" (ΕΙΒΒΕ "Α. ΦΛΕΜΙΓΚ")
- ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (Κ.Ε.Τ.Ε.Α.Θ.)

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

- ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΕΕΑΕ)
- ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ (ΟΒΙ)
- ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΕΡΕΥΝΑΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ (ΕΔΕΤ ΑΕ)
- ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ & ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ (ΝΟΗΣΙΣ)

- Διαβούλευση με Περιφέρειες

Στις 4.9.2012 η ΓΓΕΤ οργάνωσε ημερίδα με συμμετοχή εκπροσώπων της Γενικής Διεύθυνσης περιφερειών της Ε.Ε και της Πλατφόρμας S3 της Σεβίλλης, με στόχο την ενημέρωση των Ερευνητικών Κέντρων και εκπροσώπων των περιφερειών, σχετικά με την στρατηγική της Ευφυούς εξειδίκευσης.

Στις 11-9-2012 η ΓΓΕΤ απέστειλε ερωτηματολόγιο προς τις Περιφέρειες ζητώντας τη συμμετοχή τους για τα παρακάτω:

1. Στοιχεία για τις επιτροπές/ομάδες που είχαν δημιουργήσει ή σκόπευαν να δημιουργήσουν με στόχο την κατάρτιση του αναπτυξιακού σχεδιασμού της Περιφέρειάς τους στο πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου.
2. Υπόδειξη του αρμόδιου στελέχους για θέματα Ε&Κ, με το οποίο θα μπορούμε να επικοινωνούμε στη φάση του σχεδιασμού του Εθνικού Αναπτυξιακού Προγραμματισμού για την περίοδο 2014 – 2020.
3. Παρατηρήσεις σε ό,τι αφορά στην Πρόταση Γενικής Γραμματείας Έρευνας & Τεχνολογίας για την διαμόρφωση κατευθύνσεων Εθνικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής 2014-2020 (1η έκδοση, Αύγουστος 2012).
4. Αποτίμηση των αποτελεσμάτων των παρεμβάσεων του τομέα Ε&Κ στην Περιφέρεια μέχρι σήμερα.
5. Αναφορά δυνατών σημείων, αδυναμιών, ευκαιριών και κινδύνων του τομέα Ε&Κ στην Περιφέρεια. (Ειδικότερα: αποτύπωση των ερευνητικών και τεχνολογικών δομών που λειτουργούν στην Περιφέρειά σας και συνέργιες που έχουν αναπτυχθεί έως σήμερα μεταξύ των παραπάνω δομών και του παραγωγικού τομέα).
6. Αναγκαίες θεσμικές και οργανωτικές προσαρμογές που θεωρείτε απαραίτητες για την προώθηση του τομέα Ε&Κ στην Περιφέρεια .
7. Προτάσεις για το σχήμα συντονισμού μεταξύ ΓΓΕΤ και Περιφερειών.
8. Τον προγραμματισμό των εργασιών της περιφέρειας για την υλοποίηση των διαβουλεύσεων και το πώς σκοπεύετε να επιτύχετε την ενεργό συμμετοχή όλων των παραγόντων που ενθαρρύνουν την καινοτομία σε περιφερειακό επίπεδο (εκπρόσωποι ΑΕΙ-ΤΕΙ, ΕΚ, παραγωγικών φορέων, κ.λπ.).

Στη διαβούλευση συμμετείχαν μόνο 4 Περιφέρειες.

Τέλος, η ΓΓΕΤ συμμετείχε σε όλα τα Αναπτυξιακά Συνέδρια των Περιφερειών με συγκεκριμένες παρουσιάσεις και προτάσεις.

- Διαβούλευση με Υπουργεία

Ενεργή συμμετοχή ΓΓΕΤ στη θεματική ομάδα Καινοτομία-Έρευνα-Κατάρτιση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, όπου διατυπώθηκαν από κοινού οι πολιτικές για την Έρευνα και Καινοτομία στον αγροτικό τομέα και τα τρόφιμα.

Διαβούλευση με τη Γενική Γραμματεία Πολιτισμού για την από κοινού εκπόνηση προγράμματος εθνικών πολιτικών στα θέματα του Πολιτισμού σε νέα κατεύθυνση, όπου η ερευνητική προσπάθεια στον τομέα αυτό θα χαρακτηρίζεται από τεχνολογική ένταση.

Συμμετοχή στην Ομάδα Εργασίας της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Ε.Π. Εκπαίδευσης & Δια Βίου Μάθησης του Υπουργείου Παιδείας για τον συντονισμό των προτάσεων σχετικά με τον τομέα Έρευνα και Καινοτομία στο πλαίσιο του ΕΚΤ.

Επιπλέον, προγραμματίζονται επιμέρους συναντήσεις με επιχειρήσεις που εκπροσωπούν κλάδους όπως Τρόφιμα, Ενέργεια, Περιβάλλον, Πληροφορική.

Σχετικά με τη βελτίωση της τρέχουσας λειτουργίας της ΓΓΕΤ, έχουν ήδη ολοκληρωθεί οι παρακάτω ενέργειες:

Α. Υλοποίηση Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Παρακολούθησης και Διαχείρισης Έργων ΕΣΠΑ. Το πληροφοριακό σύστημα αναπτύχθηκε με σύγχρονες web τεχνολογίες που δίνουν την δυνατότητα πρόσβασης στα στοιχεία του χωρίς την ανάγκη πολύπλοκων εγκαταστάσεων από μέρους των χρηστών και συνεχούς συντήρησης από πλευράς διαχειριστών.

Το ΠΣ έχει πρωταρχικό σκοπό την παροχή έγκυρης και άμεσης ενημέρωσης προς τον φορέα σε ό,τι αφορά τα έργα που διαχειρίζεται και τα οποία χρηματοδοτούνται μέσω του ΕΣΠΑ (Πράξεις Κρατικών Ενισχύσεων).
Συνολικά, αναπτύχθηκε ένα εργαλείο MIS με δυνατότητα τήρησης όλων των απαραίτητων πληροφοριών που αφορούν Εκχωρήσεις, Προσκλήσεις, Κατηγορίες Πράξεων, Πράξεις, Συμβάσεις, Οικονομική Πρόοδο (δαπάνες), Δείκτες Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου και οι οποίες είτε θα πρέπει να συγχρονίζονται με το ΟΠΣ ΕΣΠΑ είτε θα αφορούν επιπλέον στοιχεία που έχουν ουσιαστική σημασία για την ΓΓΕΤ και τον διαχειριστικό της ρόλο αλλά δεν τηρούνται στο ΟΠΣ ΕΣΠΑ (πχ αξιολογήσεις προτάσεων, στατιστικά που αφορούν την ΓΓΕΤ, παρακολούθηση εγκεκριμένων προτάσεων, ειδικοί δείκτες κτλ.)
Το ΠΣ επικοινωνεί με το ΟΠΣ ΕΣΠΑ για την υποβολή Προσκλήσεων, Τεχνικών Πράξεων , Αποφάσεων Ένταξης και Δελτίων Παρακολούθησης μέσω κατάλληλα διαμορφωμένων Web Services.
Το Πληροφοριακό Σύστημα δίνει επίσης τη δυνατότητα παραγωγής αναφορών σε πολλαπλά επίπεδα (Διαχείριση Προσκλήσεων, Απορρόφηση Πόρων ανά Ε.Π. και Άξονα Προτεραιότητας, Προβλέψεις Πληρωμών κτλ, Στοιχεία Προτάσεων, Στοιχεία Δεικτών).
Στο σύστημα υπάρχει η δυνατότητα να αποθηκεύονται έγγραφα σε ηλεκτρονική μορφή που αφορούν τις διάφορες οντότητες (Εκχωρήσεις, Προσκλήσεις, ΤΔΠΠ, Προτάσεις, Συμβάσεις κτλ). Παρέχεται ακόμα η δυνατότητα τήρησης ιστορικότητας σε κάποια από τα στοιχεία που εισάγονται έτσι ώστε να μπορούν να εξάγονται αναφορές για αρχικές εκτιμήσεις, τελικό αποτέλεσμα, παρούσα κατάσταση κτλ.
Τέλος, οι χρήστες του ΠΣ μπορούν με εύκολο και απλό τρόπο να παρακολουθούν όλα τα στάδια εξέλιξης μίας Δράσης από τον σχεδιασμό μέχρι την ολοκλήρωση.
Β. Εφαρμογή/ Πληροφοριακό Σύστημα Ηλεκτρονικής Υποβολής Δαπανών έργων και ελέγχου εκθέσεων προόδου («Εφαρμογή Πιστοποίησης»). Η Εφαρμογή αφορά την υποβολή και έλεγχο των εκθέσεων προόδου έργων κρατικών ενισχύσεων (πιστοποιήσεις) με αποτέλεσμα να ελαχιστοποιείται ο χρόνος που απαιτείται για τον έλεγχο και την πιστοποίηση των έργων που διαχειρίζεται η ΓΓΕΤ.

Αναφορικά με τις πρωτοβουλίες και ενέργειες για την ενίσχυση της Έρευνας και της Καινοτομίας και την αναχαίτιση του κύματος επιστημονικής μετανάστευσης, οι στόχοι της ΓΓΕΤ είναι:

- Η αναχαίτιση του μεταναστευτικού ρεύματος επιστημόνων, κυρίως νέων ("brain drain") με την απασχόληση ερευνητών στις επιχειρήσεις και ερευνητικούς οργανισμούς.
- Η βελτίωση της κινητικότητας ερευνητών, συμμετοχή σε διεθνή δίκτυα και δράσεις, ανταλλαγών νέων ερευνητών και υποψηφίων διδακτόρων μεταξύ πανεπιστημιακών και ερευνητικών φορέων της χώρας και αντίστοιχων του εξωτερικού.
- Η εξειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού, ώστε να ανταποκρίνεται περισσότερο στις ανάγκες του ιδιωτικού τομέα με στόχο την αύξηση της απασχόλησης ερευνητών στις επιχειρήσεις.
- Η αξιοποίηση δικτύου επιστημόνων / ερευνητών της διασποράς και προσέλκυση ερευνητών από το εξωτερικό στη χώρα μας.
- Η επιβράβευση καταξιωμένων και νέων ερευνητών.
- Η αναβάθμιση των ερευνητών με την ενίσχυση της διασύνδεσης της έρευνας, του εκπαιδευτικού συστήματος και της καινοτομίας όπως διεθνώς προδιαγράφεται στο μοντέλο του τριγώνου της γνώσης (Knowledge Triangle: Universities, Research Centers, Innovative Business) .

Στη συνέχεια παρατίθενται αναλυτικότερα, ορισμένοι ενδεικτικοί τύποι δράσεων :

«Ενίσχυση άριστων επιστημονικών προσπαθειών στην Ελλάδα»
Σύντομη Περιγραφή: Η ενίσχυση του ανθρώπινου ερευνητικού δυναμικού για την προαγωγή της έρευνας και ειδικότερα των ερευνητικών προσπαθειών των μελών ΔΕΠ Πανεπιστημίων, μελών ΕΠ ΤΕΙ και Ερευνητών των ερευνητικών φορέων της χώρας που έχουν να επιδείξουν σημαντικά επιτεύγματα στον τομέα τους και μπορούν να συμβάλλουν

στην πρόοδο της επιστημονικής γνώσης και στη διεύρυνση των οριζόντων της. Στο πλαίσιο αυτό επιδιώκεται ειδικότερα:

- Η υποστήριξη των «άριστων» επιστημονικών προσπαθειών στην Ελλάδα, στο σύνολο των επιστημονικών και ερευνητικών πεδίων.
- Η ενίσχυση της έρευνας που αναλαμβάνεται με πρωτοβουλία του ερευνητή.
- Η επιβράβευση των προτάσεων με καινοτομικό χαρακτήρα, δίνοντας έμφαση στην ποιότητα και όχι στην περιοχή της έρευνας στην οποία εμπίπτει η εκάστοτε πρόταση.

Παράλληλα, θα δοθεί έμφαση στην υποστήριξη νέων μελών ΔΕΠ Πανεπιστημίων, μελών ΕΠ ΤΕΙ και Ερευνητών (π.χ. απόκτηση διδακτορικού την τελευταία δεκαετία) που βρίσκονται στα πρώτα στάδια της σταδιοδρομίας τους για την παραγωγή υψηλού επιπέδου ερευνητικού έργου και την ενίσχυση της ερευνητικής τους αυτονομίας και αυτοδυναμίας.

Θα χρηματοδοτηθούν υψηλού επιπέδου ερευνητικά έργα που θα εκτελεσθούν από ερευνητικές ομάδες, καθοδηγούμενες από έναν Κύριο Ερευνητή (ΚΕ) οποίος θα είναι μέλος ΔΕΠ Πανεπιστημίου ή μέλος ΕΠ ΤΕΙ ή Ερευνητής σε ερευνητικό φορέα της χώρας. Στην ερευνητική ομάδα μπορούν να συμμετέχουν, εκτός από τον ΚΕ, και άλλα μέλη ΔΕΠ Πανεπιστημίων ή μέλη ΕΠ ΤΕΙ ή Ερευνητές, καθώς και μεταδιδακτορικοί ερευνητές, υποψήφιοι διδάκτορες και μεταπτυχιακοί φοιτητές.

Δράση ανάλογου περιεχομένου υλοποιείται στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ (2007-2013) – Ε.Π. «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»

Βασικοί ωφελούμενοι:

α) Μέλη ΔΕΠ Πανεπιστημίων, μέλη ΕΠ ΤΕΙ, Ερευνητές σε ερευνητικό φορέα της χώρας.

β) Μεταδιδακτορικοί Ερευνητές, Υποψήφιοι διδάκτορες και μεταπτυχιακοί φοιτητές.

«Ενίσχυση της διεπιστημονικής έρευνας μέσω της ανάπτυξης συνεργειών μεταξύ ερευνητικών ομάδων διαφορετικών Πανεπιστημίων, ΤΕΙ και Ερευνητικών Φορέων εσωτερικού και εξωτερικού»

Σύντομη Περιγραφή: Με τη δράση αυτή επιδιώκεται:

α) Η ενίσχυση της διεπιστημονικής έρευνας.

β) Η δημιουργία συνεργειών μεταξύ ερευνητικών ομάδων διαφορετικών Πανεπιστημίων, ΤΕΙ και Ερευνητικών Φορέων που δραστηριοποιούνται στο ίδιο ή διαφορετικό γνωστικό αντικείμενο ώστε να δημιουργηθούν πολλαπλασιαστικά φαινόμενα, να επιτευχθεί οικονομία κλίμακας, να βελτιωθεί η διάχυση της παραγόμενης γνώσης και της τεχνογνωσίας και να αναπτυχθούν μονιμότερες συνεργασίες τόσο στο ερευνητικό όσο και στο εκπαιδευτικό επίπεδο.

γ) Η ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και ερευνητικών κέντρων της χώρας και του εσωτερικού και του εξωτερικού.

Στο πλαίσιο αυτό θα υλοποιηθούν επίσης σε διευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, με βάση την εμπειρία που έχει αποκτηθεί σε παρόμοια έργα και την προσαρμογή τους στις νέες στρατηγικές κατευθύνσεις προτείνεται να εξειδικευτούν και να περιλάβουν κατά τη νέα Προγραμματική Περίοδο, ενδεικτικά:

Διακρατικά Προγράμματα μικρής χρηματοδοτικής εμβέλειας τα οποία απευθύνονται αποκλειστικά σε Δημόσια Πανεπιστήμια ΑΕΙ/ΑΤΕΙ και Ερευνητικούς και Τεχνολογικούς φορείς της χώρας (ένας φορέας από κάθε χώρα). Τα συγκεκριμένα προγράμματα αποσκοπούν στην γνωριμία των επιστημόνων δύο κρατών, στην διευκόλυνση της κινητικότητάς τους και στην από κοινού υλοποίηση ενός ερευνητικού έργου το οποίο θα αποτελέσει εφαλτήριο ευρύτερων συνεργασιών και δραστηριοποίησής τους σε μεγάλα ευρωπαϊκά και διεθνή προγράμματα.

Διακρατικά Προγράμματα Δικτύωσης που αποτελούν πολυμερείς συνεργασίες για τη δικτύωση των ερευνητικών ομάδων χωρών κρατών-μελών της Ε.Ε, συνδεδεμένων και τρίτων χωρών, καθώς και προγράμματα σύνδεσης με το Πρόγραμμα HORIZON 2020, όπως είναι τα Teaming και Twinning. Πρόκειται για προγράμματα τα οποία απευθύνονται σε Δημόσια Πανεπιστήμια ΑΕΙ/ ΑΤΕΙ και τους Ερευνητικούς και Τεχνολογικούς φορείς και

στον ιδιωτικό τομέα, προκηρύσσονται από την κοινοπραξία των κρατών μελών του εκάστοτε έργου δικτύωσης της Ε.Ε. στο πλαίσιο των οποίων επιβραβεύονται – χρηματοδοτούνται από την Υπηρεσία οι επιτυχημένες ελληνικές συμμετοχές. Οι προτάσεις των έργων υποβάλλονται στην εκάστοτε ad-hoc γραμματεία του έργου δικτύωσης η οποία εδρεύει σε ένα από τα συμμετέχοντα κράτη μέλη και αναλαμβάνει και τη διαδικασία αξιολόγησης. Μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων, η ελληνική πλευρά καλεί όσες ελληνικές ερευνητικές ομάδες συμμετείχαν σε επιτυχημένες προτάσεις να υποβάλουν το ερευνητικό σχέδιο και το αίτημα χρηματοδότησή τους και προχωρεί στην διαδικασία ένταξης των έργων ανάλογα με τη διαθεσιμότητα κονδυλίων.
Μακροπρόθεσμα επιδιώκεται η ανάπτυξη εθνικών ερευνητικών ομάδων οι οποίες θα είναι ανταγωνιστικές σε τομείς στρατηγικής σημασίας τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.
Θα χρηματοδοτηθούν υψηλού επιπέδου ερευνητικά έργα που θα εκτελεσθούν από ερευνητικές ομάδες (τουλάχιστον τρεις προερχόμενες από διαφορετικούς φορείς), με Συντονιστή μέλος ΔΕΠ Πανεπιστημίου ή μέλος ΕΠ ΑΤΕΙ ή Ερευνητή, προερχόμενο από τον φορέα που υποβάλει την πρόταση.
Σε κάθε ερευνητική ομάδα μπορούν να συμμετέχουν, εκτός από τον Κύριο Ερευνητή,
α) Άλλα μέλη ΔΕΠ Πανεπιστημίων ή μέλη ΕΠ ΑΤΕΙ ή Ερευνητές,
β) Μεταδιδακτορικοί ερευνητές, υποψήφιοι διδάκτορες και μεταπτυχιακοί φοιτητές,
γ) Μετακαλούμενοι ερευνητές από το εξωτερικό.
Δράση ανάλογου περιεχομένου υλοποιείται στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ (2007-2013) – Ε.Π. «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»

Βασικοί ωφελούμενοι:
α) Μέλη ΔΕΠ Πανεπιστημίων, μέλη ΕΠ ΑΤΕΙ, Ερευνητές σε ερευνητικό φορέα της χώρας.
β) Μεταδιδακτορικοί Ερευνητές, Υποψήφιοι διδάκτορες και μεταπτυχιακοί φοιτητές.

«Ενίσχυση της απασχόλησης ερευνητών σε επιχειρήσεις»

Σύντομη περιγραφή: Κύριος στόχος της δράσης είναι η βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση, η αύξηση της επαγγελματικής ένταξης και η πρόληψη της ανεργίας των ερευνητών, μέσω της απόκτησης επαγγελματικής πείρας σε επιχειρήσεις.
Παράλληλα, η δράση επιδιώκει να συμβάλει στην ανάπτυξη και διάδοση ερευνητικών δραστηριοτήτων στις επιχειρήσεις και στην εξοικείωσή τους με τα οφέλη της έρευνας και της καινοτομίας ως βασικών στοιχείων του στρατηγικού σχεδιασμού τους. Να ενισχύσει επίσης επιχειρήσεις ώστε να επεκτείνουν/αναβαθμίσουν τις ήδη υφιστάμενες ερευνητικές τους δραστηριότητες, να αναπτύξουν και να αξιοποιήσουν το δυναμικό των βασικών τεχνολογιών γενικής εφαρμογής.
Θα επιδοτηθούν επιχειρήσεις για την πρόσληψη ερευνητών στο πλαίσιο υλοποίησης ερευνητικών έργων, μέσω χρηματοδότησης μέρους του μισθολογικού κόστους που προκαλεί η απασχόλησή τους.
Δράση ανάλογου περιεχομένου υλοποιείται στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ (2007-2013) – Ε.Π. «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»
Βασικοί ωφελούμενοι: Οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις και οι ερευνητές.

«Χρηματοδότηση προτάσεων που αξιολογούνται θετικά στις προκηρύξεις των European Research Council/ERC Grants»

Σύντομη περιγραφή: Στόχος της δράσης είναι η ενίσχυση της έρευνας που αναλαμβάνεται με πρωτοβουλία του ερευνητή και η επιβράβευση προτάσεων με καινοτομικό χαρακτήρα που διακρίθηκαν για την ποιότητά τους στο πλαίσιο ενός ευρωπαϊκής κλίμακας μηχανισμού ανταγωνιστικής χρηματοδότησης.
Η χρηματοδότηση τέτοιου τύπου προτάσεων εντάσσεται στο γενικότερο στόχο υποστήριξης των «άριστων» επιστημονικών προσπαθειών στην Ελλάδα, στο σύνολο των επιστημονικών και ερευνητικών πεδίων και μακροπρόθεσμα αναμένεται να συμβάλλει στην αναβάθμιση των δυνατοτήτων των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των

ερευνητικών φορέων και στην ενίσχυση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας του ερευνητικού συστήματος της χώρας.
Προβλέπεται η χρηματοδότηση προτάσεων που υποβάλλονται στο πλαίσιο Προκηρύξεων των ERC Grant Schemes (Starting & Advanced) από Έλληνα Κύριο Ερευνητή σε συνεργασία με Φορέα Υποδοχής της χώρας και ενώ αξιολογούνται θετικά στο τελικό στάδιο αξιολόγησης, δεν χρηματοδοτούνται τελικά από το ERC λόγω περιορισμών στο διαθέσιμο προϋπολογισμό.
Δράση ανάλογου περιεχομένου υλοποιείται στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ (2007-2013) – Ε.Π. «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»
Βασικοί ωφελούμενοι:
α) Μέλη ΔΕΠ Πανεπιστημίων, μέλη ΕΠ ΤΕΙ, Ερευνητές σε ερευνητικό φορέα της χώρας.
β) Μεταδιδακτορικοί Ερευνητές, Υποψήφιοι διδάκτορες και μεταπτυχιακοί φοιτητές.

«Ενισχύσεις εκκίνησης (starting grants+)»
Σύντομη περιγραφή: Κύριος στόχος της δράσης είναι να προσφέρει ένα ευέλικτο και γρήγορο εργαλείο για την ενίσχυση, με κεφάλαια σποράς, νέων επιστημόνων με ελπιδοφόρες, καινοτόμες ιδέες με προοπτικές μετουσίωσης σε νέες τεχνολογίες και προϊόντα για την αγορά.
Η δράση αφορά την αρχική ενίσχυση με μικρού ύψους χρηματοδότηση σε νέους επιστήμονες προκειμένου να αναπτύξουν το αρχικό πρωτότυπο της ιδέας τους με προοπτική, σε επόμενες φάσεις να ενισχυθεί περαιτέρω μικρό ποσοστό αυτών, προκειμένου να διευκολυνθεί η ανάπτυξη προϊόντων και η πρόσβασή τους στην αγορά (συνεργασία με διακεκριμένους επιχειρηματίες, mentoring, coaching).
Βασικοί ωφελούμενοι: Νέοι ερευνητές, μεταδιδακτορικοί φοιτητές.

Τέλος, διαβιβάζουμε το Παράρτημα «Πρόταση Τομεακής Πολιτικής για την Έρευνα και Καινοτομία» της ΓΓΕΤ προς ενημέρωσή σας.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

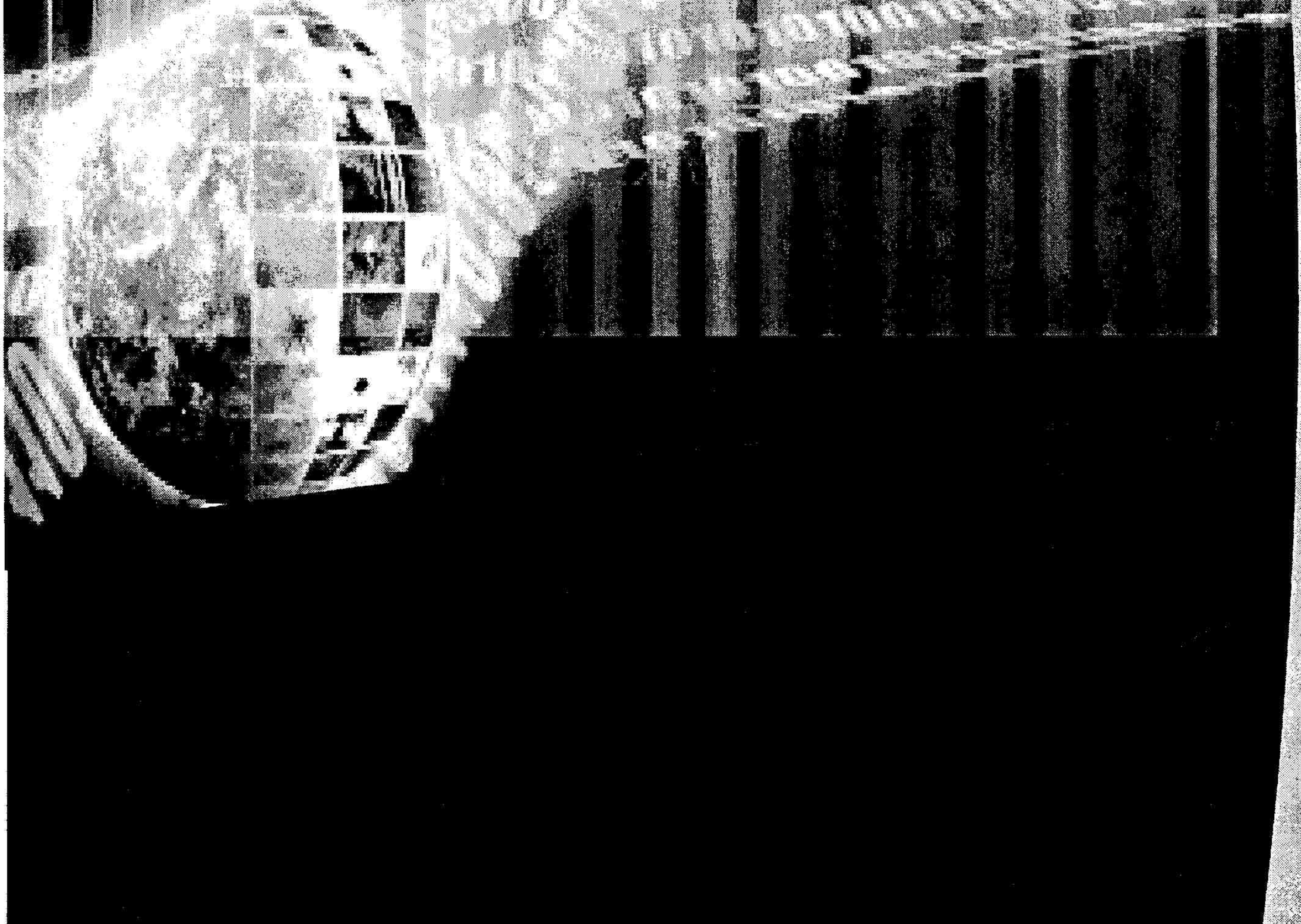
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

Συνοδευτικά: 72 σελίδες
Εσωτερική διανομή
1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γενική Γραμματεία Έρευνας κ' Τεχνολογίας
3. Τ.Κ.Ε.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ,
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΟΜΕΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

(στο πλαίσιο προετοιμασίας του Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης ΣΕΣ)

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

ΛΕΩΦ. ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 14
11527 ΑΘΗΝΑ

ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΟΜΕΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

(στο πλαίσιο προετοιμασίας του Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης - ΣΕΣ)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ (Ε&Κ) ΣΤΟ ΣΕΣ 1

ΕΝΟΤΗΤΑ Ι: «ΑΝΑΛΥΣΗ – ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ» 4

1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ 4

1.1 ΤΟΜΕΑΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ-ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT 4

1.2 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ 8

1.3 ΤΟΜΕΑΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ 13

1.4 ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗ-ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ 15

1.5 ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΣΤΟΧΩΝ 17

2. ΚΥΡΙΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ Ε&Κ ΣΤΟ ΣΕΣ..... 18

3. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ 21

3.1 ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ Ε&Κ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΥ 2020 21

3.2 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ 22

3.2.1 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 1 22

3.2.2 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 2 31

3.3.3 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 3 38

3.2.3 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 4 44

4. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΝ ΑΡΧΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΧΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ..... 49

4.1 ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ 49

4.2 ΕΥΡΕΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ. .. 52

4.3 ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ..... 53

4.4 ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΜΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ 55

4.5 ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΜΕ ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ 56

ΕΝΟΤΗΤΑ 2 : «ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΕΣ» 57

5. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΩΝ - ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ..... 57

ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΟΜΕΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

(στο πλαίσιο προετοιμασίας του Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης - ΣΕΣ)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ (Ε&Κ) ΣΤΟ ΣΕΣ

Η προετοιμασία του Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης (ΣΕΣ) για τη νέα Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 συμπίπτει με ευρύτερες εξελίξεις στο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον, λόγω της οικονομικής κρίσης. Η **έξοδος από την κρίση** μπορεί, υπό προϋποθέσεις, να αποτελέσει το σημείο εισόδου σε μια διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς οικονομία στην οποία η ευημερία θα βασίζεται στην καινοτομία, στη νέα γνώση και την καλύτερη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων.

Η δημοσιονομική εξυγίανση και η μακροπρόθεσμη χρηματοπιστωτική βιωσιμότητα θα χρειαστεί να συμβαδίσουν με σημαντικές **διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις** που ταυτόχρονα θα ενισχύουν και θα προάγουν τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη.

Η πολιτική για την **Ευρώπη 2020**[1] προτάσσει τρεις αλληλοσχετιζόμενες προτεραιότητες:

- **Έξυπνη ανάπτυξη:** ανάπτυξη μιας οικονομίας βασιζόμενης στη γνώση και την καινοτομία.
- **Διατηρήσιμη ανάπτυξη:** προώθηση μιας πιο αποδοτικής χρήσης των πόρων, πιο πράσινης και πιο ανταγωνιστικής οικονομίας.
- **Ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς:** μια οικονομία με υψηλή απασχόληση που θα επιτυγχάνει κοινωνική και εδαφική συνοχή.

Για τη στήριξη αυτής της πολιτικής, ο ένας από τους κυριότερους κοινούς στόχους των πέντε Διαρθρωτικών Ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το **Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο 2014-2020** είναι να αντιμετωπισθούν τα εμπόδια που εμφανίζονται στην έρευνα και στην καινοτομία και να αυξηθούν οι επενδύσεις σε με τη στενή **συνεργασία μεταξύ φορέων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.**

Στο πλαίσιο αυτό η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενθαρρύνει το σχεδιασμό εθνικών και περιφερειακών στρατηγικών **έρευνας και καινοτομίας** με βάση την **ευφυή εξειδίκευση**.

Η στρατηγική για την **ευφυή εξειδίκευση** αποτελεί μια ολοκληρωμένη- τοπικά προσανατολισμένη – στρατηγική οικονομικού μετασχηματισμού που αφορά σε πέντε σημαντικά ζητήματα[2]:

1. Εστιάζει την υποστηρικτική πολιτική και τις επενδύσεις σε κομβικές εθνικές / περιφερειακές προτεραιότητες, προκλήσεις και ανάγκες για ανάπτυξη βασισμένη

---

[1] Κείμενο Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με το EUROPE 2020

[2] **Smart specialization:** From academic idea to political instrument, the surprising career of a concept and the difficulties involved in its implementation Dominique FORAY* Paul A. DAVID ** & Bronwyn H. HALL, November 2011

στη γνώση, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που συσχετίζονται με τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

2. Βασίζεται στα δυνατά σημεία κάθε / χώρας περιφέρειας , στα ανταγωνιστικά τους πλεονεκτήματα και στις δυνατότητες για αριστεία.
3. Υποστηρίζει την τεχνολογική όσο και την πρακτικά εφαρμοσμένη καινοτομία και στοχεύει στην τόνωση των επενδύσεων από τον ιδιωτικό τομέα.
4. Εμπλέκει πλήρως τους ενδιαφερόμενους φορείς και ενθαρρύνουν την καινοτομία και τον πειραματισμό.
5. Εμπεριέχει τη συνεχή παρακολούθηση και αξιολόγηση των πολιτικών και των δράσεων.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, υποστηρίζει επιπλέον, την ανάπτυξη συνεργειών μεταξύ του Προγράμματος **Horizon 2020** και των Προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία. Παράλληλα, η ΕΕ προωθεί την αναδιάρθρωση της πολιτικής για την καινοτομία σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της πρωτοβουλίας **«Ένωση καινοτομίας».**

Σύμφωνα με τις παραπάνω κατευθύνσεις, έχει επιλεγεί ο **κεντρικός στόχος του Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης για την Ελλάδα του 2020** ο οποίος, σύμφωνα με τις προτάσεις του ΥπΑνΥπ για τις Αναπτυξιακές Κατευθύνσεις Αναπτυξιακής Στρατηγικής 2014-2020 είναι :

> ***«Η συμβολή στην αναγέννηση της ελληνικής οικονομίας με ανάταξη και αναβάθμιση του παραγωγικού και κοινωνικού ιστού της χώρας και τη δημιουργία και διατήρηση βιώσιμων θέσεων απασχόλησης, έχοντας ως αιχμή την εξωστρεφή, καινοτόμο και ανταγωνιστική επιχειρηματικότητα και γνώμονα την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης».***

Για την πραγματοποίηση του στόχου αυτού έχουν προταθεί **πέντε Άξονες Αναπτυξιακής Στρατηγικής** μεταξύ των οποίων και ο Άξονας: *«Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας».*

Στο πλαίσιο αυτού του Άξονα Αναπτυξιακής Στρατηγικής, **προτεραιότητα** αποκτούν:

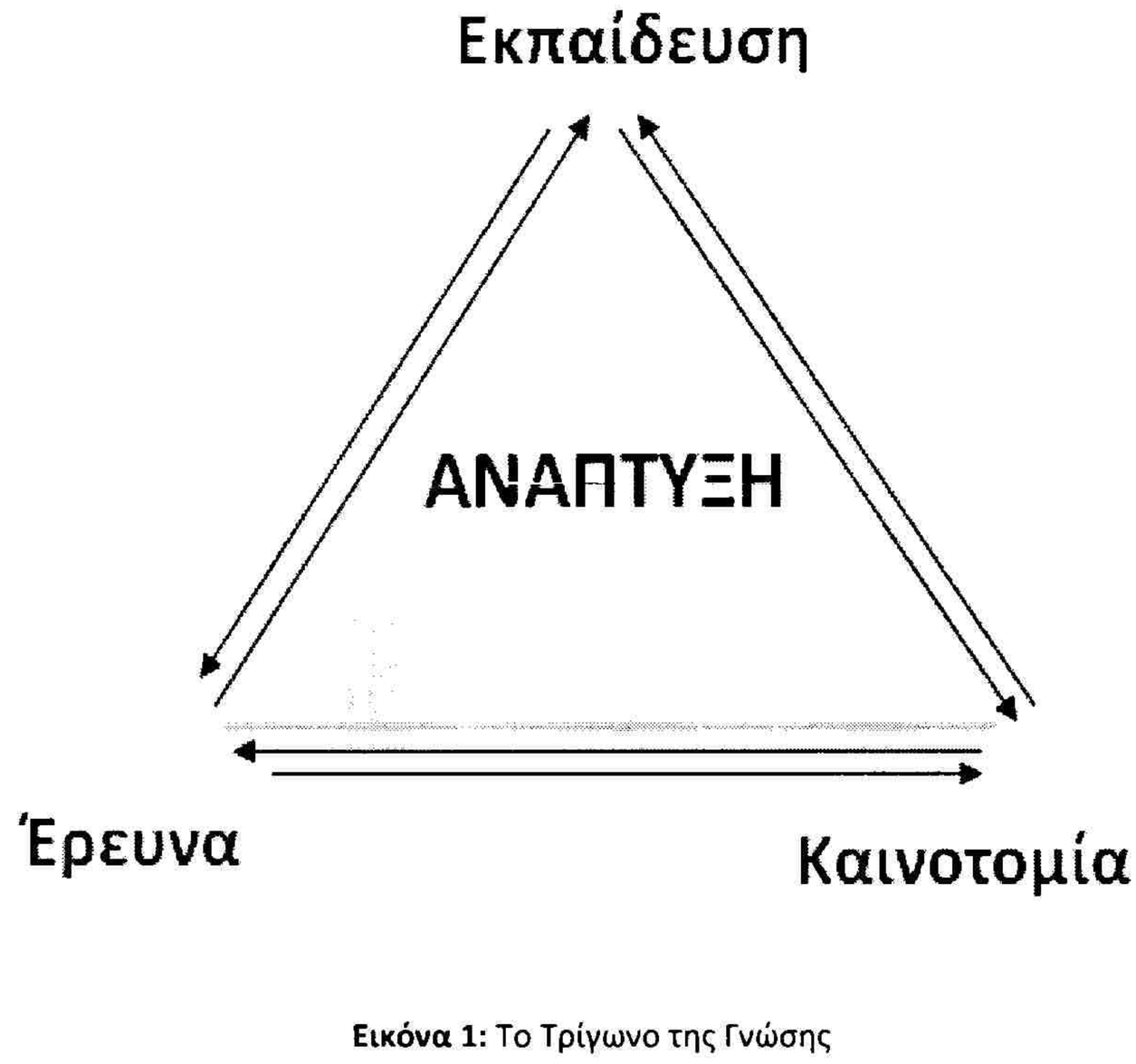
- Η **έξυπνη, καινοτόμος και χωρίς αποκλεισμούς** ανάπτυξη με έμφαση στην αναβάθμιση του παραγωγικού ιστού της χώρας και η σταδιακή μεταστροφή της εγχώριας επιχειρηματικότητας στην παραγωγή διεθνώς ανταγωνιστικών προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής εγχώριας προστιθέμενης αξίας σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας των επιχειρήσεων
- Η διαμόρφωση και αποτελεσματική υλοποίηση περιφερειακών στρατηγικών **«ευφυούς εξειδίκευσης»** με ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας, αναβάθμιση των ανθρώπινων πόρων και αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων κάθε περιφέρειας

- Η **ανάπτυξη κουλτούρας επιχειρηματικής συνεργασίας και δικτυώσεων** μεταξύ των βασικών φορέων (επιχειρήσεις, εργαζόμενοι, επιστημονική-ερευνητική κοινότητα, αρμόδιοι κρατικοί φορείς, ενώσεις καταναλωτών, περιβαλλοντικές οργανώσεις).
- Η **στήριξη των επενδύσεων** σε υποδομές, η ενίσχυση νέων και υφιστάμενων επιχειρήσεων, η κινητοποίηση του ιδιωτικού τομέα και η πρόσβαση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση.

Οι στόχοι και οι προτεραιότητες αυτές συμβαδίζουν με τις εθνικές επιλογές όπως αυτές αποτυπώνονται στο **Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων.**

Η συμβολή της έρευνας στην οικονομική ανάπτυξη είναι καταλυτική, όπως τεκμηριώνεται από μελέτες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ), οι οποίες τονίζουν ότι επένδυση στην E&T σε ποσοστό 3% σε ευρωπαϊκό μέσο όρο (Μ.Ο.) έως το 2020 θα μπορούσε να δημιουργήσει 3,7 εκ. θέσεις εργασίας έως το 2025.

Η επένδυση στο «**τρίγωνο της γνώσης» εκπαίδευση, έρευνα και καινοτομία** -εικόνα 1- το οποίο εκφράζει τη στενή σχέση μεταξύ των τριών βασικών στοιχείων της αναπτυξιακής στρατηγικής στη σύγχρονη εποχή, αποτελεί πρόκληση για τη χώρα μας, ώστε να αυξηθεί η παραγωγικότητα και να ανατραπεί το αρνητικό οικονομικό κλίμα.

Εικόνα 1: Το Τρίγωνο της Γνώσης

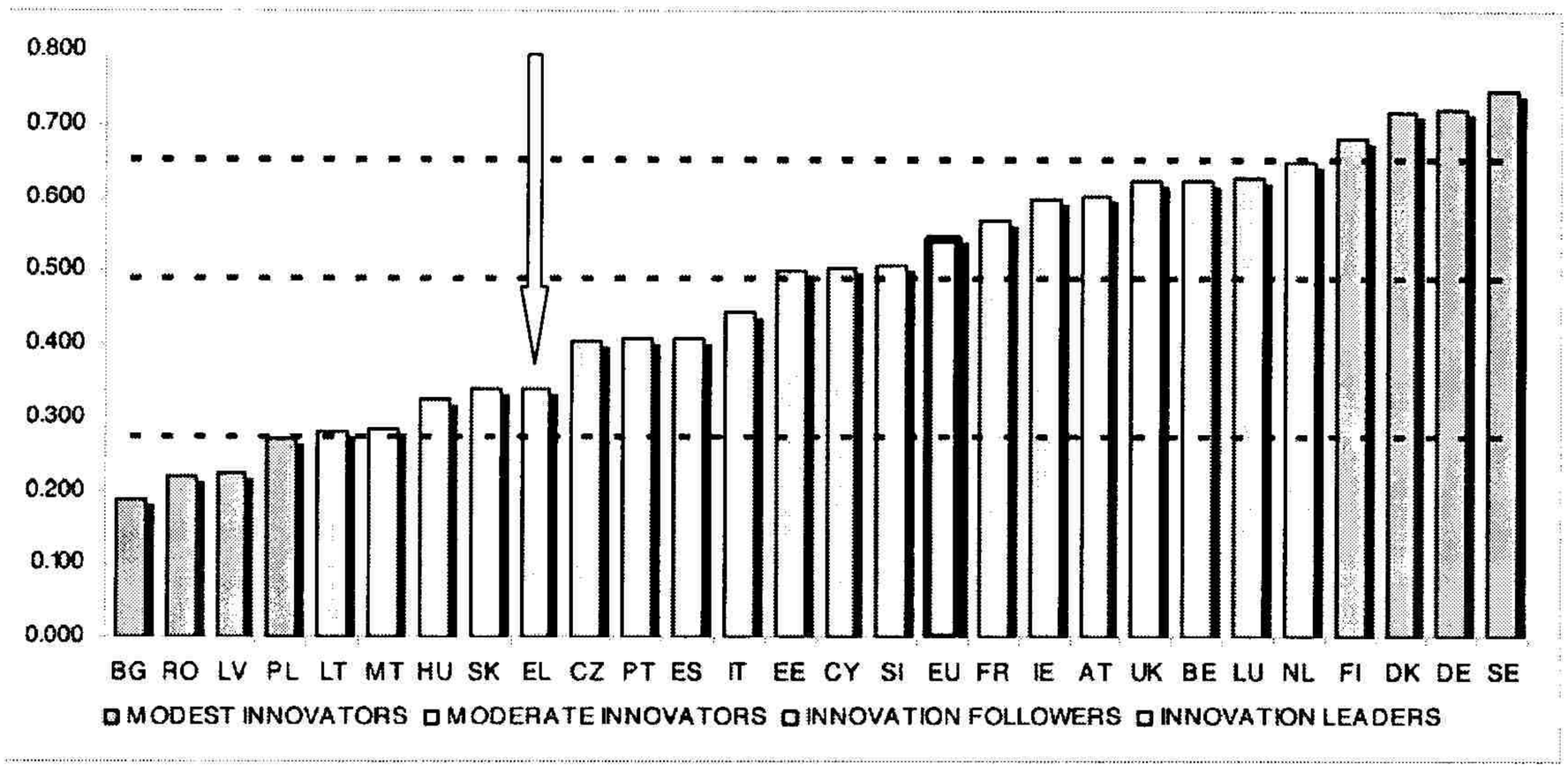
ΕΝΟΤΗΤΑ Ι: «ΑΝΑΛΥΣΗ – ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ»

1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ

1.1 ΤΟΜΕΑΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ-ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT

Η υποτονική εγχώρια **ζήτηση** υπηρεσιών **Έρευνας & Καινοτομίας (Ε&Κ)**, οι **χαμηλές επενδύσεις** στην έρευνα, με ιδιαίτερα χαμηλή τη συμμετοχή του ιδιωτικών επιχειρήσεων και οι περιφερειακές **ανισότητες** χαρακτηρίζουν τον τομέα αυτό στην Ελλάδα.

Το συνολικό ύψος των δαπανών για έρευνα αντιπροσωπεύει μόλις το **0,6% του ελληνικού ΑΕΠ**. Η Ελλάδα υστερεί επίσης στην ανάπτυξη της **καινοτομίας** (η Ελλάδα υποβιβάστηκε στην 19η θέση του πίνακα αποτελεσμάτων για την καινοτομία στην ΕΕ το 2013 με επιδόσεις κατώτερες από τον μέσο όρο της ΕΕ-27).

Εικόνα 2. EU Member States' Innovation Performance (Innovation Union Scoreboard 2013)

Στον πίνακα της παγκόσμιας κατάταξης για την **ανταγωνιστικότητα** της η Ελλάδα υποβαθμίστηκε στην 96η θέση (2012-13[3])

Ο περιορισμένος στρατηγικός **προσανατολισμός και η στόχευση,** με συνακόλουθο **κατακερματισμό** σε μεγάλο φάσμα επιστημονικών και τεχνολογικών τομέων, σε συνδυασμό με τις **αδυναμίες συντονισμού και διοίκησης** ιδιαίτερα σε περιφερειακό επίπεδο, εμπόδισαν τη δημιουργία μιας κρίσιμης μάζας για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των χρόνιων αδυναμιών του τομέα.

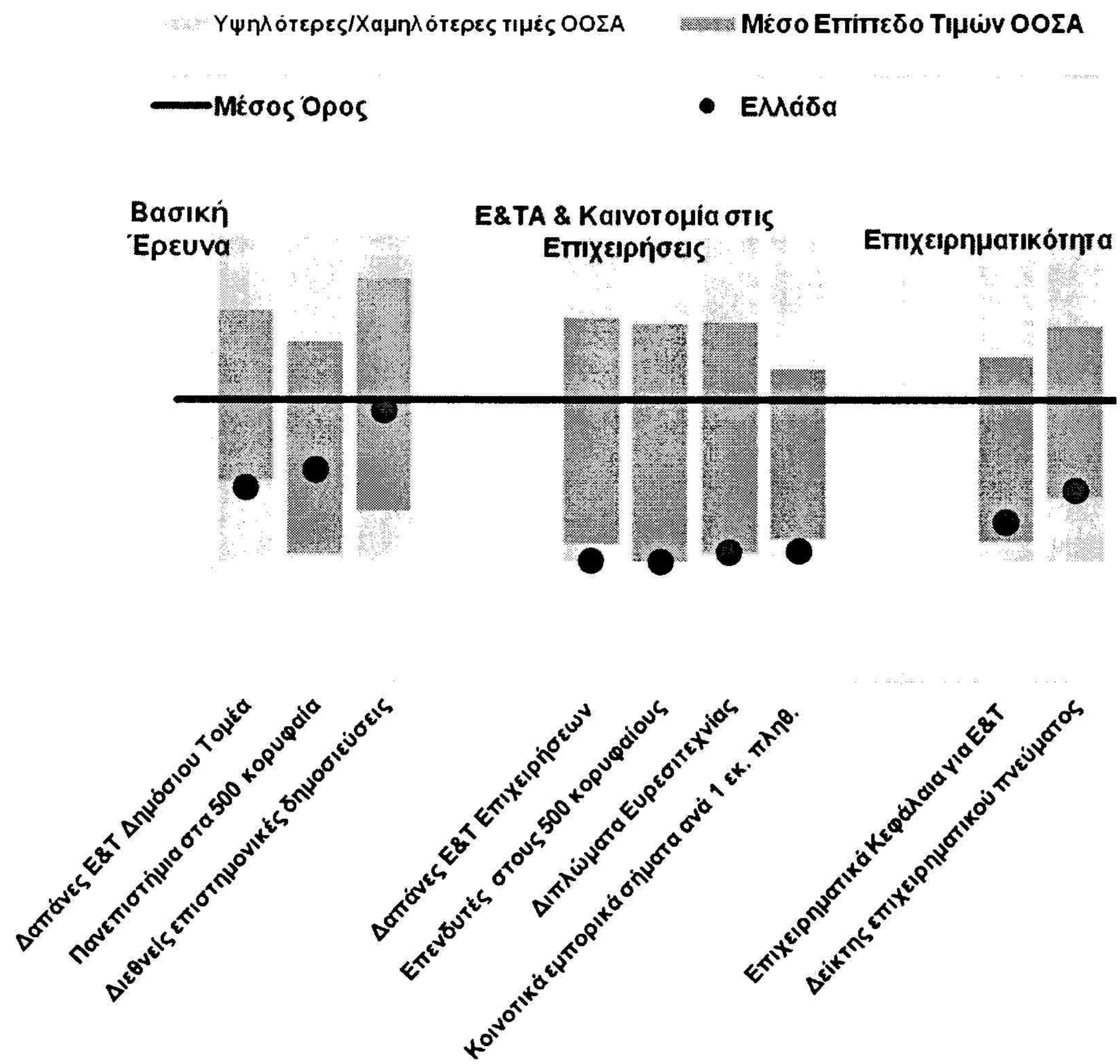
Είναι αναγκαία η **στροφή προς μια οικονομία που θα βασίζεται στην καινοτομία και στην αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων της χώρας** ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι παράγοντες που εμποδίζουν την ανάπτυξη και απειλούν το μέλλον της χώρας μας, όπως είναι για

---

[3] www.weforum.org/gr

παράδειγμα η μετανάστευση υψηλού μορφωτικού επιπέδου και δεξιοτήτων προσωπικού, στο εξωτερικό (brain drain).

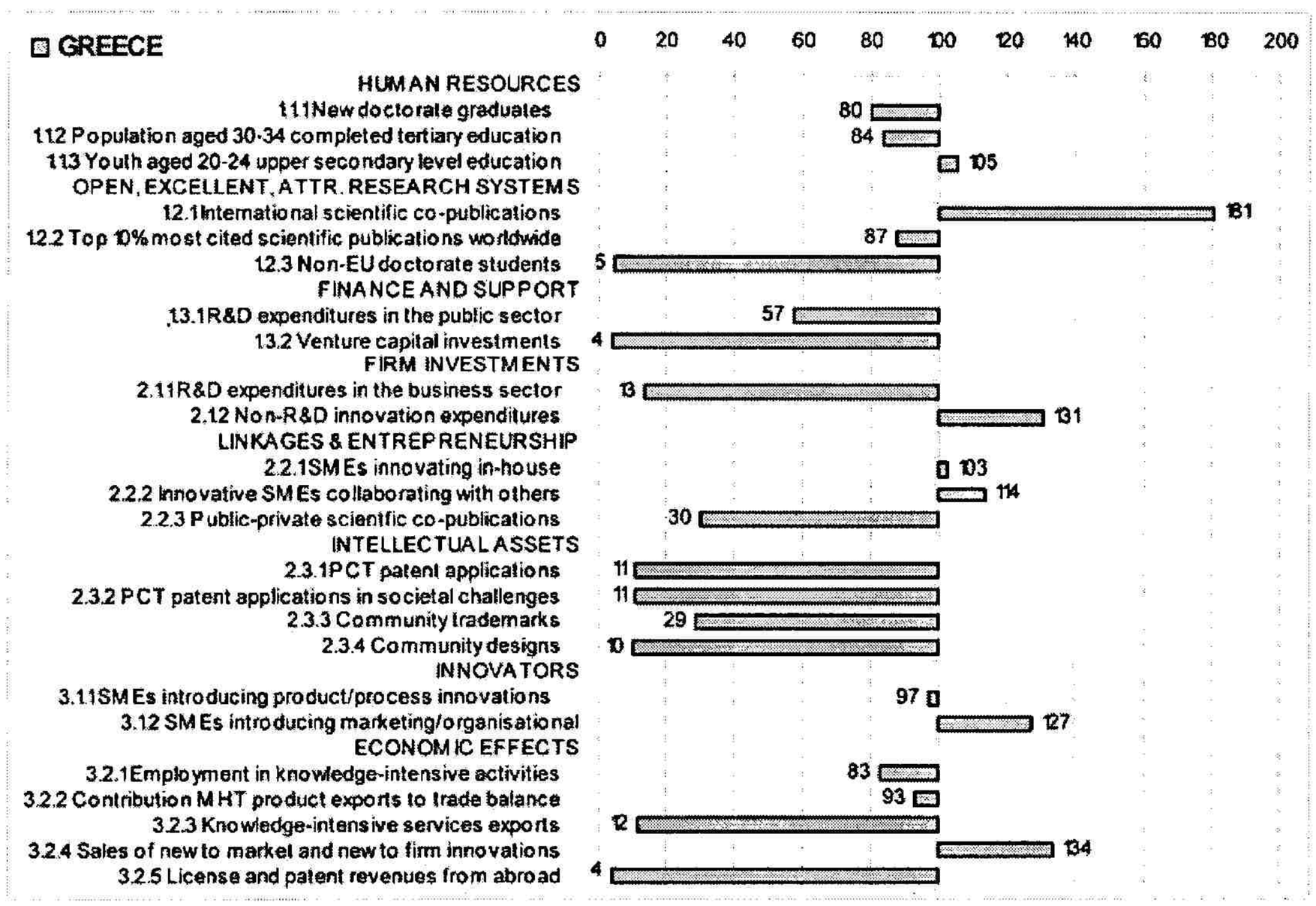
Αναλυτικότερα, τα **ισχυρά στοιχεία** του ελληνικού τομέα Ε&Κ που μπορούν να αξιοποιηθούν στην κατεύθυνση αυτή, είναι οι ιδιαίτερα καλές επιδόσεις του στα συγχρηματοδοτούμενα από την ΕΕ Προγράμματα-Πλαίσια, η σημαντική ελληνική εκπροσώπηση σε δίκτυα και έργα του Ευρωπαϊκού Οδικού Χάρτη Ερευνητικών Υποδομών και η ύπαρξη ισχυρής ελληνικής ερευνητικής κοινότητας της διασποράς. Επίσης, η ύπαρξη νησίδων αριστείας σε δημόσιους ερευνητικούς φορείς αλλά και στον ιδιωτικό τομέα και θυλάκων διεπιστημονικής και διατμηματικής συνεργασίας. Αξιόλογη είναι και η ελληνική παρουσία στο χώρο των επιστημονικών δημοσιεύσεων (πάνω από το Μ.Ο. της ΕΕ), αν και με σχετικά χαμηλότερους δείκτες αναφορών. Στην παρακάτω -Εικόνα 2- παρουσιάζεται η θέση της χώρας μας όσον αφορά στη βασική έρευνα την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα σε σύγκριση με τις άλλες χώρες του ΟΟΣΑ

Εικόνα 3: Η Θέση της Ελλάδας σε σχέση με τις χώρες Ο.Ο.Σ.Α. σε επιλεγμένους Δείκτες Ε & Τ και Καινοτομίας

Πηγή: OECD Science, Technology and Industry Outlook 2012

Στον τομέα της καινοτομίας σημειώνεται σημαντική αύξηση της εισαγωγής καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, με καλές επιδόσεις και σε μη τεχνολογικές καινοτομίες, (89% του Μ.Ο. της ΕΕ), η εμφάνιση πολλών συνεργασιών και δικτυώσεων μικρομεσαίων επιχειρήσεων (69% του Μ.Ο. της ΕΕ), καθώς και διεθνώς ανταγωνιστικών νέων επιχειρήσεων κυρίως στον τομέα των εφαρμογών των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών.

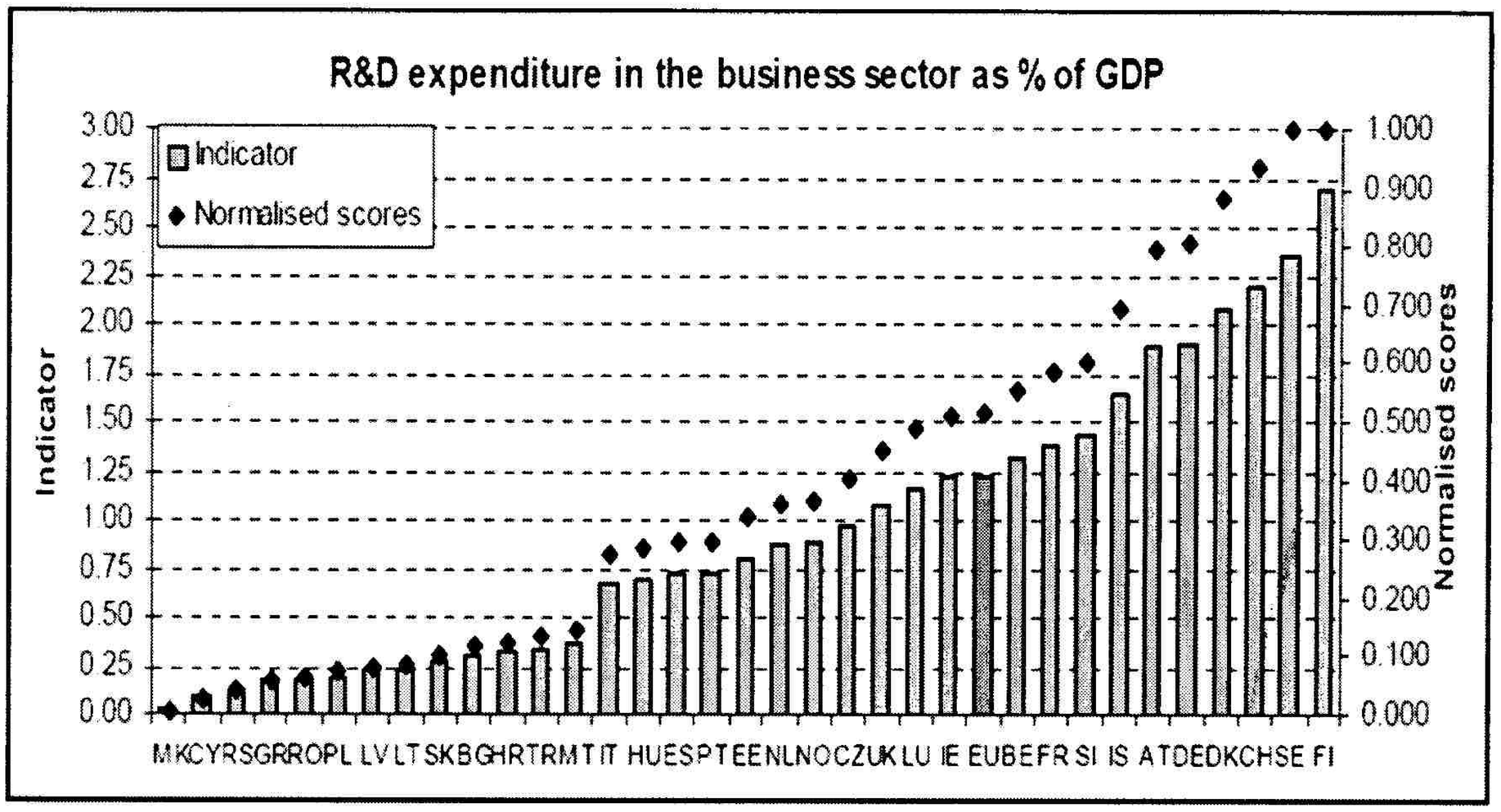

Εικόνα 4. Greece-Country profile (Innovation Union Scoreboard 2013)

Ως προς τις κύριες **αδυναμίες** που πρέπει να αντιμετωπιστούν, ξεχωρίζουν το χαμηλό ποσοστό συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα στην έρευνα (16% του Μ.Ο. της ΕΕ).

Το πολύ χαμηλό ποσοστό της δαπάνης των επιχειρήσεων για Ερευνά και καινοτομία συνδέεται κατά κύριο λόγο με:

- Την περιορισμένη ζήτηση και παραγωγή γνώσης από τις επιχειρήσεις γεγονός που επιβαρύνει το πρόβλημα μεταφοράς της γνώσης από τους παραγωγούς (ΑΕΙ, ΤΕΙ, Ε.Κ) στους χρηστές.
- Επιχειρηματική δραστηριότητα με περιορισμένη εγχώρια προστιθέμενη αξία η οποία εστιάζεται σε καταναλωτικά προϊόντα στο χαμηλό άκρο της αλυσίδα προστιθέμενης άξιας.

Εικόνα 5. Δαπάνες ιδιωτικού τομέα για ΕΤΑ ως ποσοστό του ΑΕΠ (Ευρωπαϊκή Επιτροπή-Παρουσιαση Δ. Κορπακης-DG Research)

Επίσης, ο χαμηλός βαθμός διασύνδεσης των ερευνητικών φορέων με τις επιχειρήσεις και η ελλιπής σύνδεση των προτεραιοτήτων και της στρατηγικής για την έρευνα, με τις πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας και της οικονομίας, αφού τα ερευνητικά έργα βασίζονται κυρίως στα ενδιαφέροντα της ακαδημαϊκής/ερευνητικής κοινότητας (academic driven). Η κινητοποίηση του ιδιωτικού τομέα για Έρευνα & Καινοτομία, δεν έχει επιτευχθεί.

Αδυναμία επίσης καταγράφεται στον συντονισμό του κατακερματισμένου και περιφερειακά άνισα κατανεμημένου δικτύου ερευνητικών υποδομών, η απουσία σταθερού πλαισίου αποτίμησης/αξιολόγησης της χρηματοδότησης του τομέα και ενός σταθερού πλαισίου αναβάθμισης, αξιοποίησης και προσέλκυσης ερευνητών.

Ως προς τη μεταφορά τεχνολογίας, τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, την ύπαρξη επιχειρηματικού πνεύματος στην ελληνική ερευνητική κοινότητα, την επάρκεια επιχειρηματικών κεφαλαίων για καινοτόμες και υψηλής τεχνολογίας επιχειρήσεις , τη λειτουργία βιώσιμων δομών τεχνολογικής υποστήριξης και καινοτομίας (συνήθως σταματούν τη λειτουργία τους μετά την εξάντληση των επιδοτήσεων) και την παραγωγή και εξαγωγή νέων καινοτομικών προϊόντων/υπηρεσιών, οι ελληνικές επιδόσεις είναι χαμηλές.

Ταυτόχρονα, παραμένουν ή εκδηλώνονται νέες **απειλές** που δημιουργούν σοβαρούς κινδύνους στην εξέλιξη του τομέα και καθιστούν αναγκαίες αντίστοιχες πολιτικές και μέτρα αντιμετώπισης τους. Η μεγαλύτερη απειλή είναι η παράταση της οικονομικής ύφεσης που λειτουργεί ανασταλτικά τόσο για ιδιωτικές όσο και για δημόσιες επενδύσεις ιδιαίτερα στο χώρο της έρευνας. Η χρεοκοπία αρκετών πλέον επιχειρήσεων επιδρά σημαντικά στο σύστημα Έρευνας Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας και στον τομέα της απασχόλησης, παρατηρείται όξυνση του φαινομένου της ανεργίας και της μετανάστευσης, κυρίως νέου επιστημονικού και ερευνητικού δυναμικού (brain drain).

Απειλή για την ομαλή χρηματοδότηση του τομέα αποτελεί επίσης, η χαμηλή αποτελεσματικότητα των μηχανισμών και των διαδικασιών υλοποίησης των εγκεκριμένων δράσεων και απορρόφησης των διαθέσιμων πόρων για την έρευνα στο ΕΣΠΑ 2007-2013. Η βελτίωση των επιδόσεων στην απορρόφηση κοινοτικών πόρων είναι απαραίτητη για την αποφυγή κινδύνων μείωσης των πόρων αυτών στο μέλλον, καθώς και για στην αντιμετώπιση του αυξανόμενου διεθνούς ανταγωνισμού στα ανταγωνιστικά προγράμματα της ΕΕ.

Μείζονα απειλή, ιδιαίτερα σε συνθήκες κρίσης, αποτελεί η συνεχιζόμενη έλλειψη μιας κουλτούρας καινοτομίας και καινοτόμου επιχειρηματικότητας που θα ενίσχυε την ανταγωνιστικότητα και την εξωστρέφεια μιας οικονομίας αποτελούμενης από μικρού μεγέθους επιχειρήσεις οι οποίες στηρίζονται στη μεταφορά ώριμης τεχνολογίας από το εξωτερικό και ελάχιστα στην έρευνα και ανάπτυξη.

Σήμερα όμως, δημιουργούνται σημαντικές **ευκαιρίες** για την ανάκαμψη και ενίσχυση της Ε&Κ στην Ελλάδα, τόσο με την αύξηση της χρηματοδότησης του από τους πόρους των Διαρθρωτικών Ταμείων στο πλαίσιο του ΣΕΣ 2014-2020, όσο και από το νέο αυξημένο Πρόγραμμα-Πλαίσιο για την έρευνα στην ΕΕ (HORIZON 2020), σε συνδυασμό με τη διαμόρφωση και έγκριση του **Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΣΠΕΚ)** που αποτελεί εκ των προτέρων αιρεσιμότητα (ex-ante conditionality) για τις χρηματοδοτήσεις της νέας Προγραμματικής Περιόδου.

Το ΕΣΠΕΚ βασίζεται στην **ευφυή εξειδίκευση** δηλαδή στην έμφαση σε εκείνες τις περιοχές όπου η Έρευνα & Καινοτομία θα μεγιστοποιήσουν τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που διαθέτει η χώρα, ώστε να την καταστήσουν πιο ανταγωνιστική σε διεθνές επίπεδο. Στόχος είναι μια οικονομία που θα παρέχει νέες θέσεις εργασίας ιδιαίτερα σε υψηλού επιπέδου ανθρώπινο δυναμικό και θα αντιμετωπίζει αποτελεσματικά τις κοινωνικές προκλήσεις.

Σημαντικές παρεμβάσεις σε αυτή την προσπάθεια, αποτελούν η ανάδειξη των **συνεργειών της έρευνας και της εκπαίδευσης με την καινοτομία**, η περιφερειακή καινοτομία, η επιχειρηματικότητα και η αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων στην έρευνα και η ενίσχυση της επιστημονικής αριστείας με την υποστήριξη του ανθρώπινου ερευνητικού δυναμικού και την αναβάθμιση των ερευνητικών υποδομών εθνικής στρατηγικής σημασίας με πανευρωπαϊκό ενδιαφέρον.

1.2 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

Ο χώρος της έρευνας και καινοτομίας χαρακτηρίζεται από υψηλές **περιφερειακές ανισότητες** με την πλειοψηφία των δραστηριοτήτων του να συγκεντρώνεται στην Αττική.

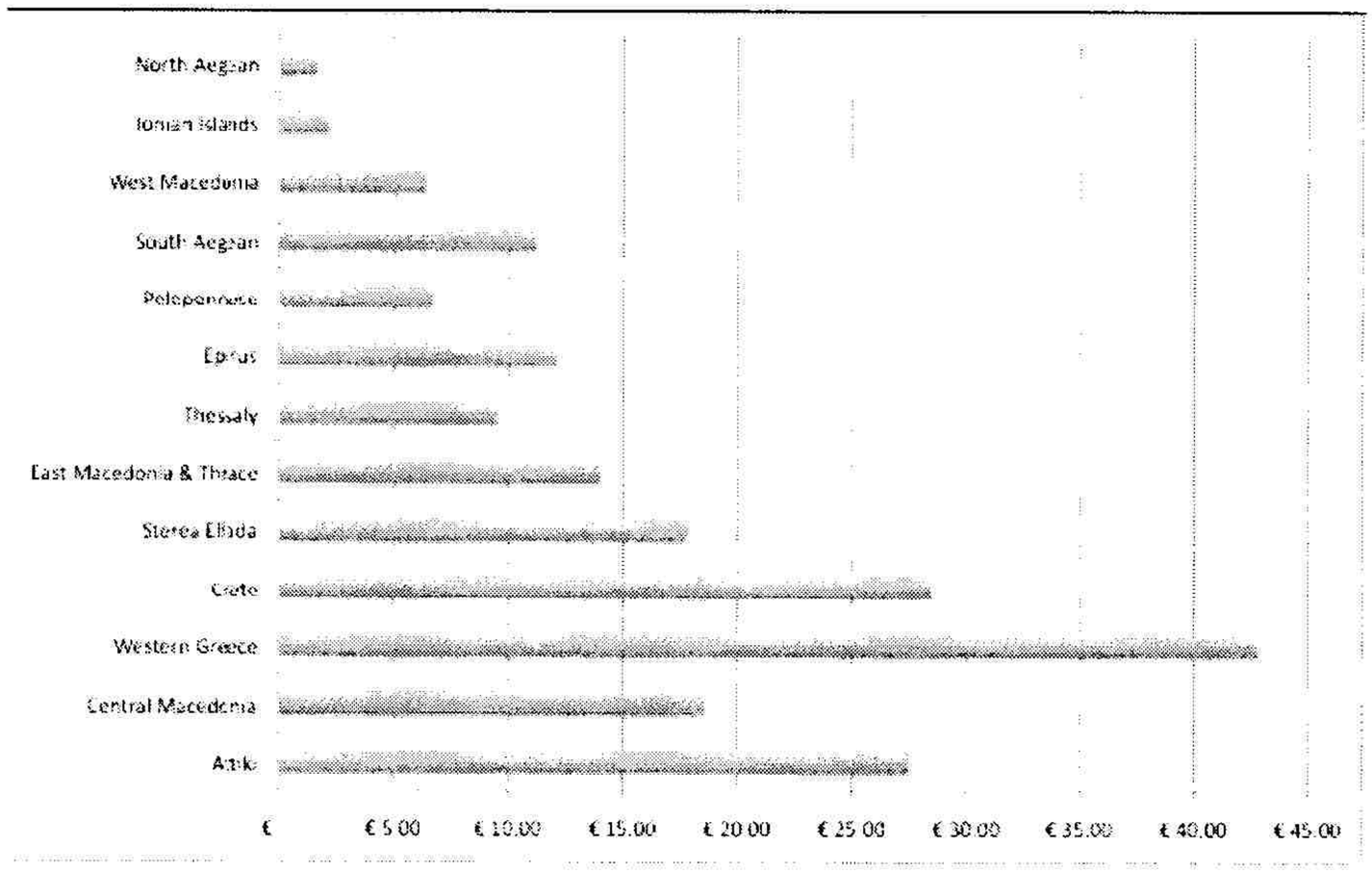
Η ύπαρξη περιφερειακών ανισοτήτων επιβεβαιώνεται και στην έκθεση των εμπειρογνωμόνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έξυπνη εξειδίκευση στην Ελλάδα "RIS3 National Assessment: Greece - Smart specialization, as a means to foster economic renewal", December 2012". Σύμφωνα με την έκθεση, από τη σκοπιά της Ε&Κ, οι ελληνικές περιφέρειες είναι δυνατό να χωριστούν σε τέσσερις κατηγορίες:

Περιφέρειες με προχωρημένες δυνατότητες Ε&Κ (Αττική, Κεντρική Μακεδονία και Κρήτη).

Περιφέρειες με ισχυρό δυναμικό μεταποίησης και μέσου επιπέδου δυνατότητες καινοτομίας (Στερεά Ελλάδα, Δυτική Μακεδονία, Ανατολική Μακεδονία – Θράκη)

Περιφέρειες βασιζόμενες σε παραδοσιακούς παραγωγικούς τομείς με δυναμικό καινοτομίας σε τοπικά προϊόντα (Ήπειρος, Θεσσαλία, Πελοπόννησος)

Περιφέρειες με ισχυρό δυναμικό στον τουρισμό και πολύ χαμηλό δυναμικό στο πεδίο της τεχνολογικής καινοτομίας δηλαδή της καινοτομίας που βασίζεται στην έρευνα και την ανάπτυξη (Νότιο Αιγαίο, Βόρειο Αιγαίο και Ιόνια Νησιά)

Εικόνα 6. Επιδόσεις περιφερειών στη καινοτομία (Ν: Κομνηνός, A. Reid, J. Sanchez, Π. Τσανάκας, RIS National assessment Greece)

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος, η οποία δεν αναφέρεται στην ανωτέρω ταξινόμηση, χαρακτηρίζεται αφενός από ένα ισχυρό σύστημα παροχής υπηρεσιών Ε&Κ (εκπαιδευτικά ιδρύματα, ερευνητικοί φορείς) και αφετέρου από μία ασθενή παραγωγική βάση.

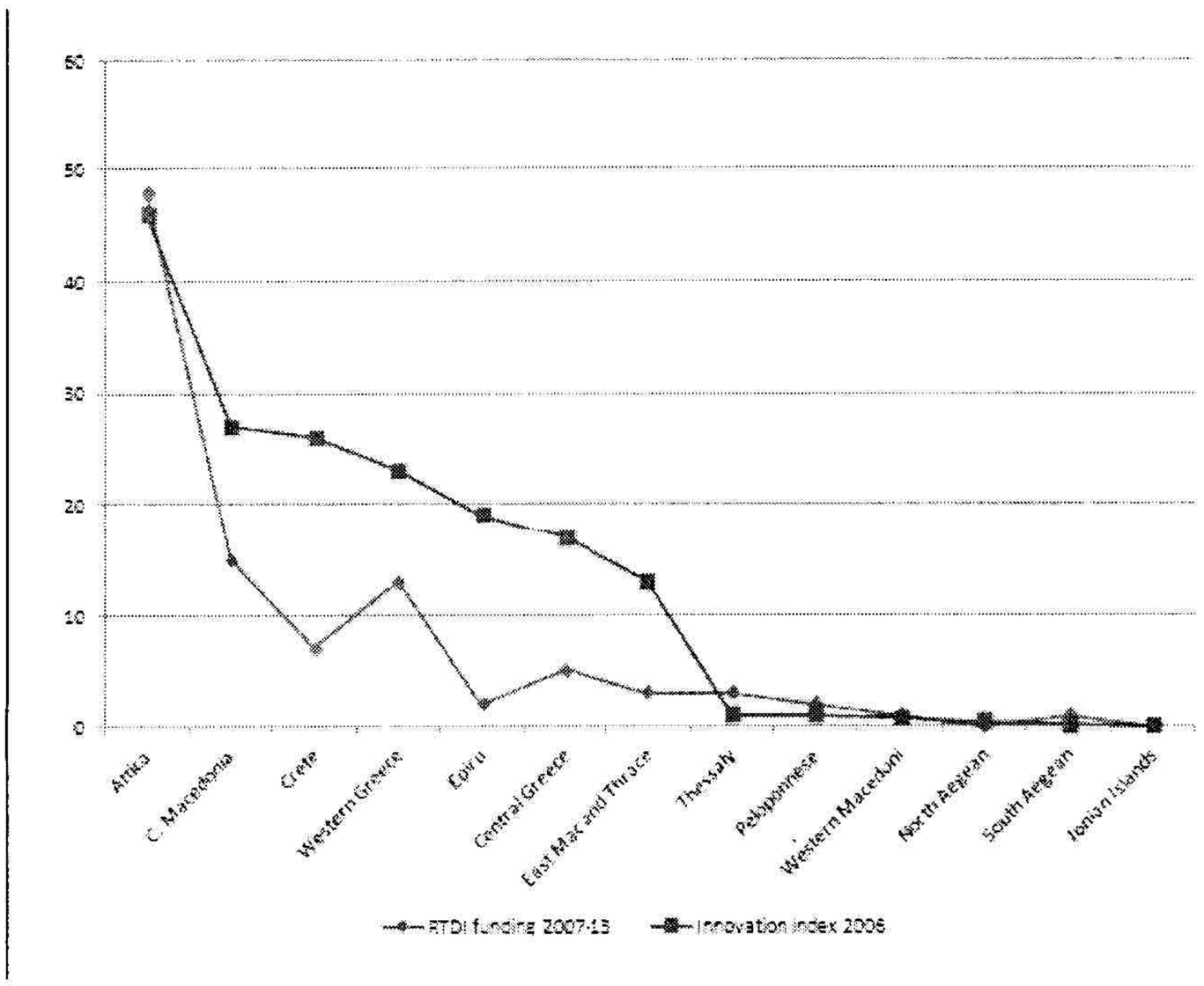
Η ταξινόμηση αυτή δεν έχει κάποια αντιστοιχία με την κατηγοριοποίηση των ελληνικών περιφερειών με βάση το κατά κεφαλήν ΑΕΠ, όπως αυτή παρουσιάζεται στη συνέχεια:

<u>Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες</u>: Ανατολική Μακεδονία – Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Θεσσαλία, Ήπειρος, Δυτική Ελλάδα.

<u>Περιφέρειες σε μετάβαση</u>: Δυτική Μακεδονία, Ιόνια Νησιά, Πελοπόννησος, Βόρειο Αιγαίο, Στερεά Ελλάδα, Κρήτη.

<u>Περισσότερο αναπτυγμένες</u>: Αττική και Νότιο Αιγαίο.

Η έλλειψη αντιστοιχίας οδηγεί σε κάποια **παράδοξα**. Περιφέρειες αναπτυγμένες ή σε μετάβαση που «καλούνται» (και λόγω της θεματικής συγκέντρωσης) να δαπανήσουν μεγαλύτερα ποσά από άλλες σε Έρευνα και Καινοτομία, να έχουν πολύ χαμηλό δυναμικό στο πεδίο της τεχνολογικής καινοτομίας, με πλέον χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτό της περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

Εικόνα 7. Τιμές δεικτών σχετικών με την καινοτομία - έτος 2011. (European Commission, "Regional Innovation Scoreboard 2012")

Μία ποσοτική εικόνα των ανισοτήτων σε θέματα καινοτομίας με χρήση δεικτών μεταξύ των διαφόρων περιοχών της Ελλάδας (όχι όμως στο επίπεδο των 13 περιφερειών) δίνεται στον επόμενο πίνακα. Οι τιμές των δεικτών έχουν κανονικοποιηθεί και βρίσκονται στο διάστημα μεταξύ 0 και 1, όπου το 0 δίνεται στην περιφέρεια με τη χειρότερη επίδοση ενώ το 1 στην περιφέρεια με την καλύτερη επίδοση (Πηγή: European Commission, "Regional Innovation Scoreboard 2012"). Στην τελευταία γραμμή του πίνακα υπολογίζεται η μέγιστη διαφορά τιμών ανά δείκτη ως μέτρο της ανισότητας μεταξύ των περιοχών.

Από τα στοιχεία του κατωτέρω πίνακα φαίνεται η μεγάλη απόσταση που χωρίζει τις ελληνικές περιοχές από τις πλέον προηγμένες περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης σε ορισμένες περιπτώσεις, η διαφορά μεταξύ δύο περιοχών είναι πολύ μεγάλη όπως π.χ. στον πληθυσμό με τριτοβάθμια εκπαίδευση και στις δαπάνες επιχειρήσεων σε E&T. Υπογραμμίζεται ότι οι ανισότητες μεταξύ των 13 περιφερειών είναι πολύ πιο μεγάλες από αυτές που υπολογίζονται στον παραπάνω πίνακα δεδομένου ότι στις περιοχές του Πίνακα 1 έχουν συμπεριληφθεί περιφέρειες με καλύτερες επιδόσεις μαζί με περιφέρειες χαμηλότερων επιδόσεων, γεγονός που εξομαλύνει τις μεγάλες αποκλίσεις.

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΜΕ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ Ε&Τ	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ Ε&Τ	ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ	ΜΜΕ ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΥΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ	ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΜΜΕ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΕΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ
ΒΟΡΕΙΑ ΕΛΛΑΔΑ	0,52	0,32	0,19	0,40	0,34	0,12
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	0,40	0,29	0,20	0,38	0,36	0,09
ΑΤΤΙΚΗ	0,67	0,39	0,35	0,54	0,35	0,28
ΝΗΣΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ & ΚΡΗΤΗ	0,38	0,40	0,16	0,41	0,36	0,14
ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΙΑΦΟΡΑ	0,29	0,11	0,19	0,16	0,02	0,19

Εκτός των περιφερειακών ανισοτήτων στο σύστημα Ε&Κ της χώρας διαπιστώνεται ταυτόχρονα και η **ασθενής σύνδεση με το παραγωγικό σύστημα των ιδίων των περιφερειών.** Περιφέρειες της χώρας οι οποίες εμφανίζουν ένταση ερευνητικής προσπάθειας διαπιστώνεται ότι αυτή δεν αναπτύσσεται στα θεματικά πεδία ενδιαφέροντος των περιφερειών. Σήμερα που οι περιφέρειες της χώρας καλούνται να σχεδιάσουν ή και να ανακαλύψουν επιχειρηματικότητα με προστιθέμενη αξία, διαπιστώνεται η αδυναμία υποστήριξης τους από το ερευνητικό δυναμικό τους. Σε κάποιες περιπτώσεις μάλιστα, οι περιφέρειες χρηματοδότησαν υποδομές Ε&Κ οι οποίες δεν ήταν ενταγμένες σε στρατηγικές επιλογές τους, με αποτέλεσμα αυτές να αγνοούνται από τον παραγωγικό και ερευνητικό ιστό της ίδιας της περιφέρειας και πολύ περισσότερο, των άλλων περιφερειών.

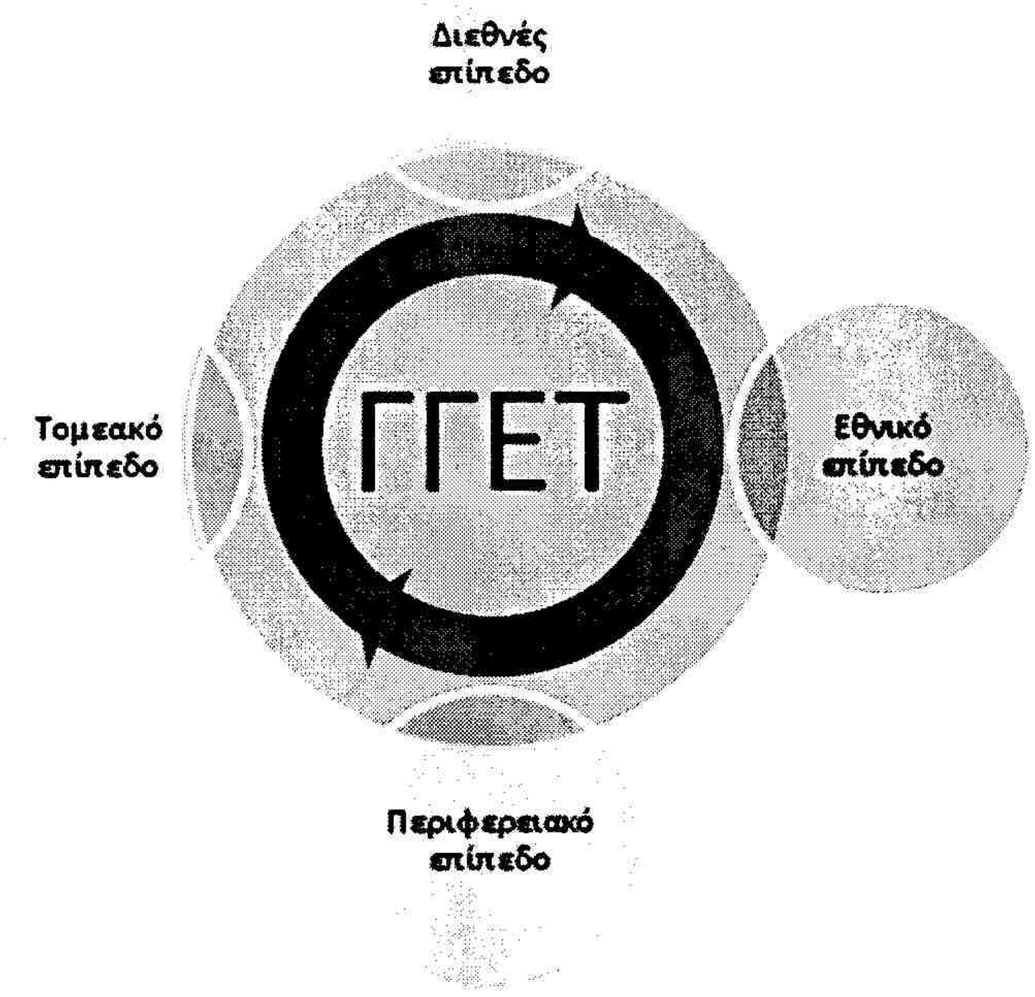
Η διαφορετική εικόνα που παρουσιάζουν οι ελληνικές περιφέρειες στον τομέα της Ε&Κ, σε συνδυασμό με τις διαφοροποιήσεις στο παραγωγικό προφίλ οδηγούν στην **ανάγκη υιοθέτησης διαφορετικού μείγματος πολιτικής ανά περιφέρεια**.

Οι περιφερειακές στρατηγικές έρευνας και καινοτομίας για την **ευφυή εξειδίκευση,** συνιστούν μία μεγάλη πρόκληση για την επόμενη προγραμματική περίοδο. Στο πλαίσιο της στρατηγικής αυτής οι περιφέρειες και οι τοπικές κοινωνίες της χώρας, καλούνται να αναγνωρίσουν, να δομήσουν και να αξιοποιήσουν τα ανταγωνιστικά τους πλεονεκτήματα, να υποστηρίξουν την καινοτομία και να επικεντρώσουν τις επενδύσεις, ώστε με τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών σε όλα τα στάδια, να επιτευχθεί ο επιδιωκόμενος μετασχηματισμός της τοπικής οικονομίας.

Ο ρόλος της ΓΓΕΤ

Σε αυτή την προσπάθεια των Περιφερειών, η **ΓΓΕΤ καλείται να παίξει σε εθνικό/διαπεριφερειακό επίπεδο, ένα ρόλο συντονιστικό και ενισχυτικό,** ιδιαίτερα όσον αφορά: (α) στο σχεδιασμό και εφαρμογή εργαλείων με εθνική διάσταση, (β) στην περαιτέρω ενίσχυση και συντονισμό των ερευνητικών υποδομών και την σύνδεση τους με τις υποδομές καινοτομίας, (γ) στην παραγωγή και διάχυση της νέας γνώσης και καινοτομίας στις περιφερειακές οικονομίες και (δ) στη διασύνδεση μεταξύ των διαφόρων πολιτικών καθώς η καινοτομία απαιτεί δια-τομεακή και πολύ-επίπεδη συνεργασία και παρεμβάσεις.

Ο ρόλος της ΓΓΕΤ ανά επίπεδο δραστηριοποίησης,, απεικονίζεται σχηματικά ως εξής:

Εικόνα 8. Ρόλος ΓΓΕΤ στην νέα προγραμματική περίοδο

Η συνεισφορά της ΓΓΕΤ στην πολιτική Ε&Κ σε καθένα από τα προαναφερθέντα επίπεδα είναι διαφορετική. Η σημασία της ΓΓΕΤ είναι σημαντική στην αλληλεπίδραση μεταξύ των διαφορετικών επιπέδων, αφού οι επιλογές που γίνονται σε κάποιο επίπεδο επηρεάζουν τα υπόλοιπα. η ΓΓΕΤ θα πρέπει να εξασφαλίσει την αρμονική συνύπαρξη όλων των επιπέδων με έναν τρόπο που θα επιτυγχάνει την βέλτιστη αξιοποίηση των διατιθέμενων πόρων, ανεξαρτήτως προέλευσης (Εθνικοί Πόροι, Διαρθρωτικά Ταμεία, HORIZON 2020), την εμπλοκή όλων των παραγόντων που λειτουργούν είτε στο εθνικό είτε στα περιφερειακά συστήματα Ε&Κ, την αποφυγή αλληλοεπικαλύψεων, αλλά και τη διάχυση των αποτελεσμάτων σε όλα τα επίπεδα με στόχο τη μεγιστοποίηση της επίδρασης κάθε Δράσης που θα αναλαμβάνεται σε ένα συγκεκριμένο επίπεδο προς όφελος της χώρας

Επιπλέον, η ύπαρξη **μηχανισμών παρακολούθησης, μετρήσεων και ανατροφοδότησης** σε εθνικό επίπεδο αποτελεί μια αναγκαία και σημαντικότατη διάσταση της πολιτικής της ΓΓΕΤ στη νέα προγραμματική περίοδο.[4]

1.3 ΤΟΜΕΑΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

Κατά τη νέα προγραμματική περίοδο, μια από τις βασικές κατευθύνσεις για το σχεδιασμό της πολιτικής και των δράσεων της Ε&Κ είναι η εστίαση σε **τομείς στους οποίους η Ελλάδα έχει ήδη σχετικό συγκριτικό πλεονέκτημα** σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο με κριτήρια ανταγωνιστικότητας και εξωστρέφειας.

Στο πλαίσιο αυτό, κρίνεται απαραίτητη η ενθάρρυνση της ζήτησης και η αύξηση της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα σε δράσεις παραγωγής νέας γνώσης, σε συνδυασμό με την προώθηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων και της καινοτομίας για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων..

Σύμφωνα με συγκριτική ανάλυση των βασικών μελετών για την ελληνική οικονομία και των τομέων προτεραιότητας που αναδεικνύονται μέσα από αυτές[5], οι **τομείς προτεραιότητας** στους οποίους κυρίως αναζητούνται οι στρατηγικές ευφυούς εξειδίκευσης είναι:

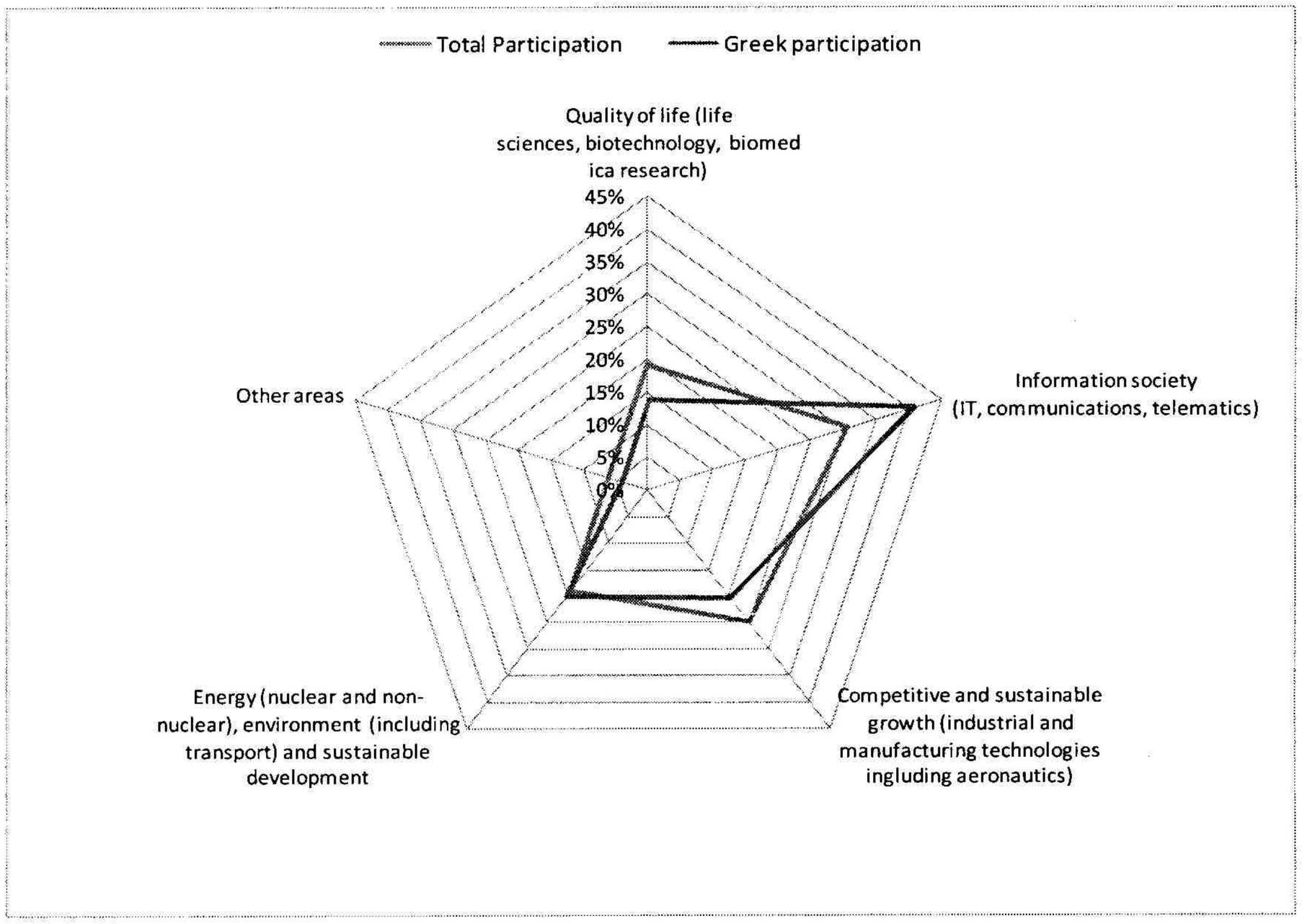
- Τρόφιμα & Βιο-αγροδιατροφή
- Ενέργεια & Υλικά
- Περιβάλλον & Διαχείριση Αποβλήτων
- Υποδομές & Υπηρεσίες Υγείας
- Πληροφορική & Επικοινωνίες
- Άλλοι τομείς στρατηγικής σημασίας (πολιτισμός, τουρισμός, ναυτιλία, εκπαίδευση κ.α.)

Οι τομείς αυτοί σε μεγάλο βαθμό συμπίπτουν και με τα πεδία του 7ου Προγράμματος Πλαισίου για την Έρευνα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στα οποία οι Ελληνικοί φορείς εμφανίζουν τις καλύτερες επιδόσεις.

---

[4] Αυτή τη στιγμή στη ΓΓΕΤ βρίσκεται σε εξέλιξη διαγωνισμός για την εκπόνηση μελέτης αποτίμησης των επιπτώσεων των δράσεων έρευνας τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας στον παραγωγικό ιστό της χώρας για την περίοδο 2000-2013.

[5] McKinsey & Company, Η Ελλάδα 10 Χρόνια Μπροστά: Προσδιορίζοντας το νέο Εθνικό Μοντέλο Ανάπτυξης, ΙΟΒΕ "Προτεινόμενοι τομείς εθνικού ενδιαφέροντος στο πλαίσιο της «έξυπνης εξειδίκευσης» 2014-2020", ΣΕΒ «Έρευνα στις Επιχειρήσεις για την Πρόβλεψη των Μεταβολών στα Περιφερειακά Παραγωγικά Συστήματα και τις Τοπικές Αγορές Εργασίας)

Εικόνα 9. Ελληνική συμμετοχή ανά ερευνητικό τομέα σε πέντε Προγράμματα Πλαίσια (1984 – 2009)

Παράλληλα, αναδεικνύονται ως στρατηγικής σημασίας και οι **τομείς της θαλάσσιας οικονομίας και αλιείας, ενώ οι κοινωνικοοικονομικές και ανθρωπιστικές επιστήμες** οι οποίοι μπορούν να συμβάλουν στην προώθηση των στρατηγικών «ευφυούς εξειδίκευσης».

Σημαντική προς την κατεύθυνση της συμβολής της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης στην καινοτομία, είναι η συνεργασία της ΓΓΕΤ με τον ΣΕΒ και τον ΣΕΒΤ, με τον προσδιορισμό **55 τεχνολογιών αιχμής και 35 αλυσίδων αξίας** οι οποίες δημιουργούν νέες αναδυόμενες αγορές, αλλά και αναδεικνύουν και αξιοποιούν τα ερευνητικά αποτελέσματα από τους ελληνικούς ερευνητικούς φορείς στα πλαίσια των προγραμμάτων ΕΣΠΑ, FP7, Γ΄ΚΠΣ.

Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι οι τομείς που αναδεικνύονται σε αυτή την χρονική περίοδο, θα πρέπει να θεωρηθούν και ως **κινητήριες δυνάμεις** ανάπτυξης (growth drivers) και για άλλους τομείς, οι οποίοι δεν αποτελούν πρώτη προτεραιότητα.

Η διάδοση της νέας γνώσης και η ενίσχυση της **καινοτόμου επιχειρηματικότητας** στους δυναμικούς αναπτυξιακούς τομείς προϋποθέτουν, επιπλέον, τη **βελτίωση της ποιότητας του επιχειρηματικού περιβάλλοντος**, σε συνδυασμό με την ανάπτυξη της αγοράς **επιχειρηματικού κεφαλαίου**, ιδίως για επενδύσεις αρχικού σταδίου, καθώς και στην προώθηση/διασπορά των **τεχνολογιών γενικής εφαρμογής** (Key Enabling Technologies – KETs) στα τοπικά παραγωγικά συστήματα.

Τέλος, στη ΓΓΕΤ εξελίσσεται **πρόγραμμα συνεργασίας και διαβούλευσης** με θεματικά και αναπτυξιακά Υπουργεία για την διαμόρφωση στόχων και πολιτικών με οριζόντια εθνική και περιφερειακή διάσταση ώστε:

- Να επιτευχθούν συνέργειες για την επιτυχή και αποτελεσματική εκμετάλλευση των χρηματοδοτικών εργαλείων
- Να προκύψουν οικονομίες κλίμακας γύρω από κρίσιμες μάζες
- Να αποφευχθούν φαινόμενα κατακερματισμού, επικαλύψεων και πολλαπλής χρηματοδότησης
- Να αξιοποιηθούν οι υποδομές Έρευνας & Καινοτομίας που αναπτύχθηκαν μέχρι σήμερα.

Για παράδειγμα, στην διαβούλευση με το **Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης** συζητήθηκαν κοινές πολιτικές Ε&Κ στον αγροτικό τομέα και τα τρόφιμα. Με την **Γενική Γραμματεία Πολιτισμού** συζητήθηκε η εκπόνηση προγράμματος εθνικών πολιτικών στα θέματα του πολιτισμού όπου η ερευνητική προσπάθεια θα χαρακτηρίζεται πλέον από τεχνολογική ένταση. Στον τομέα των θαλασσίων και εσωτερικών υδάτων, είναι σε εξέλιξη συνεργασία με το εποπτευόμενο από την ΓΓΕΤ **Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε.),** ώστε να δημιουργηθούν εθνικές στρατηγικές σε ένα κρίσιμο και πολύ σημαντικό τομέα με γεωπολιτική διάσταση.

Η διαβούλευση με τα άλλα Υπουργεία για το συντονισμό των τομεακών πολιτικών είναι σε εξέλιξη.

Τέλος επισημαίνεται ότι η ΓΓΕΤ θα επεξεργαστεί θεσμικές προτάσεις οι οποίες προκύπτουν από τη μελέτη «Εμπόδια στην Καινοτομία των Επιχειρήσεων» η οποία εκπονήθηκε από τη ΓΓΕΤ (Ανάδοχος ΙΟΒΕ) και θα αφορούν την άρση των παραγόντων που περιορίζουν την ανάπτυξη της καινοτομίας στις επιχειρήσεις.

1.4 ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗ-ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

Η διασυνοριακή και διεθνής **συνεργασία**, διευκολύνει τη συμμετοχή της χώρας στη κεντρική κοινοτική πρωτοβουλία για την Έρευνα & Καινοτομία HORIZON 2020 (συνέχεια του Προγράμματος FP7), σε διεθνή δίκτυα έρευνας και τεχνολογίας με διακρατικές εταιρικές σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων υπό μορφή **«συμμαχιών γνώσης»** και **«συμμαχιών τομέων δεξιοτήτων»**.

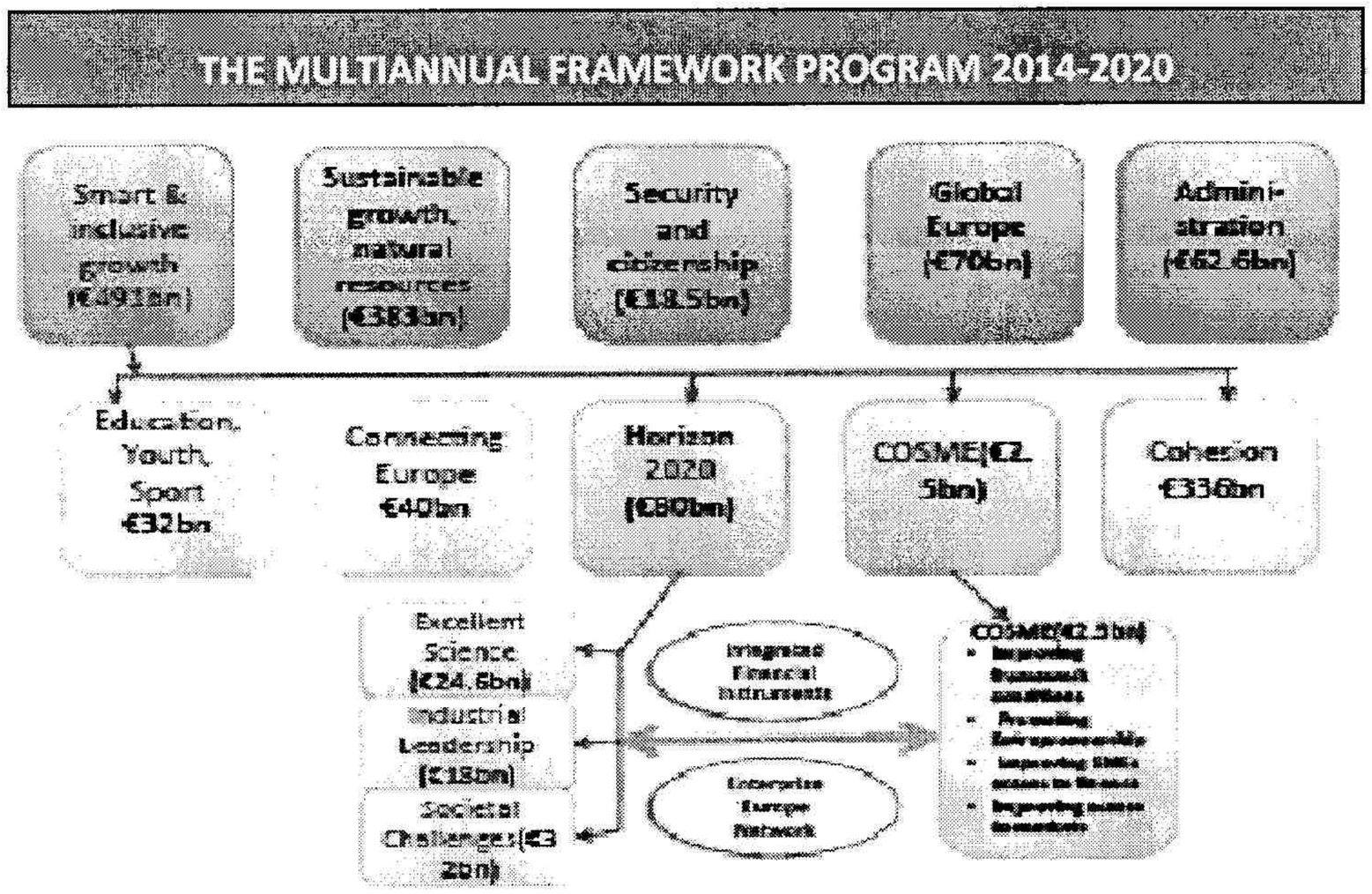
Η ΓΓΕΤ έχει αναπτύξει πολλαπλές διακρατικές σχέσεις στον τομέα της έρευνας και τεχνολογίας και έχει υπογράψει **πρωτόκολλα συνεργασίας με 41 χώρες**, τις τελευταίες δεκαετίες. Έχει ήδη αποκτηθεί σημαντική εμπειρία και σημαντικές διασυνδέσεις με χώρες στρατηγικούς εταίρους όπως η Γερμανία, η Γαλλία, η Κίνα , το Ισραήλ κλπ μπορούν να διευρυνθούν και να αξιοποιηθούν περαιτέρω στο νέο Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2014-2020.

Αντίστοιχα θα πρέπει να προωθηθεί η ανάπτυξη και αξιοποίηση της συνεργασίας μέσω **διακρατικών/διευρωπαϊκών δικτύων, προγραμμάτων και πρωτοβουλιών** όπως τα INCO NETS, ERANET, FET, JTI, Article 185 & Joint Programming Initiatives, ERASMUS FOR ALL, διακρατικά και διασυνοριακά προγράμματα, όπως τα προγράμματα του INTEREG, καθώς και των δράσεων στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας και του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας Εύξεινου Πόντου (ΟΣΕΠ).

Όσον αφορά ειδικότερα στο Πρόγραμμα **Horizon 2020:**

Α. θα χρηματοδοτηθούν προγράμματα σε συγκεκριμένους τομείς Ε&Κ στον ορισμό/identification των οποίων έχει συμμετάσχει και η Ελλάδα (Συμβούλιο, Θεματικές/Διαχειριστικές Επιτροπές, ERAC), έργα δικτύωσης καθώς και πρόγραμμα στήριξης των Ερευνητικών Υποδομών.

Β. θα υποστηριχθεί περισσότερο η αξιοποίηση / εμπορική εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων της έρευνας σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, από βιομηχανίες και επιχειρήσεις με δράσεις «**κοντά στην αγορά/near market activities**».

Εικόνα 10. Άξονες και Προϋπολογισμός του Πολυετούς Προγράμματος Πλαισίου της Ε.Ε 2014-2020 σύμφωνα με την αρχική πρόταση της Επιτροπής

Ειδικότερα, οι συνέργειες του Προγράμματος HORIZON 2020 με τις πολιτικές των Διαρθρωτικών Ταμείων της ΕΕ θα δώσουν έμφαση σε δράσεις:

- Ενίσχυσης των ερευνητικών υποδομών συμπεριλαμβανομένων των Υποδομών του ESFRI
- Ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού με την υποστήριξη την προσέλκυσης επιστημόνων υψηλού επιπέδου στη χώρα μας αλλά και την υποστήριξη της δικτύωσης του ερευνητικού δυναμικού της.
- Ενίσχυσης της καινοτομίας ιδιαίτερα σε επιχειρήσεις ταχείας ανάπτυξης αλλά και σε μικρομεσαίες καινοτόμες επιχειρήσεις
- Σύνδεσης με τη Στρατηγική Ευφυούς Εξειδίκευσης

1.5 ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΣΤΟΧΩΝ

Οι δράσεις στο πλαίσιο του θεματικού στόχου έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας εμφανίζουν ισχυρές συνέργειες και συμπληρωματικότητα, με στόχους και προγράμματα, τόσο σε ευρωπαϊκό, κυρίως με την **πρωτοβουλία HORIZON 2020**, όσο και εθνικό επίπεδο, με τους υπόλοιπους **θεματικούς στόχους του Κοινού Πλαισίου Στρατηγικής** των Διαρθρωτικών Ταμείων της ΕΕ και το ΣΕΣ.

Η **ανάπτυξη συνεργειών** με ταυτόχρονη αποφυγή αλληλοεπικαλύψεων και κατακερματισμού των προσπαθειών, αποτελούν βασικά κριτήρια σχεδιασμού των επιχειρησιακών προγραμμάτων και των δράσεων ώστε να μεγιστοποιηθεί η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα των διαθέσιμων πόρων, ως προς τους επιδιωκόμενους στόχους των ευρωπαϊκών πολιτικών έρευνας, τεχνολογίας και καινοτομίας και η ενίσχυση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας.

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η συμπληρωματικότητα και οι συνέργιες που αναπτύσσονται σε σχέση με τον **τρίτο Θεματικό Στόχο «Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων»**, με βασικές στρατηγικές προτεραιότητες την τεχνολογική ανάπτυξη, την προώθηση της καινοτομίας και την δικτύωσης των επιχειρήσεων, ιδίως σε τομείς τεχνολογικής «αιχμής» μέσα από τους οποίους αναμένεται να βελτιωθούν μακροπρόθεσμα η παραγωγικότητα και η ανταγωνιστικότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Η υλοποίηση μιας στρατηγικής κατεύθυνσης με αυτό το περιεχόμενο αποτελεί βασικό άξονα του στόχου της έξυπνης εξειδίκευσης της ελληνικής οικονομίας και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Σημαντικά εμπόδια για την ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, προέρχονται από την έλλειψη υπηρεσιών συμβουλευτικής υποστήριξης σε ζητήματα τεχνολογικής στήριξης καινοτόμων εφαρμογών, εμπορικής ανάπτυξης και πιστοποίησης ερευνητικών αποτελεσμάτων κλπ. Επίσης, η ανάγκη ταχείας προσαρμογής των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στις τεχνολογικές εξελίξεις επιβάλλει την ενίσχυση της εξωστρέφειάς τους και την εντατικοποίηση της προσπάθειας διεθνοποίησής τους προκειμένου να επιτύχουν την κατάλληλη πρόσβαση σε πηγές μεταφοράς τεχνογνωσίας και σύγχρονων τεχνολογιών.

Εκτός της παροχής συμβουλευτικής υποστήριξης και της ενίσχυσης της εξωστρέφειας, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας συναρτάται και με τον τρόπο με τον οποίο οι επιχειρήσεις αλληλεπιδρούν και συνεργάζονται στη δημιουργία, τη διάχυση και την απορρόφηση γνώσης, ιδεών και νέων τεχνολογιών.

Στο πλαίσιο αυτό, βαρύνουσα σημασία εμφανίζει η αύξηση της έντασης των ενισχύσεων σε καινοτόμες επιχειρήσεις, η ίδρυση περισσότερων νεοφυών επιχειρήσεων έντασης γνώσης (spin-off, spin-out, start-ups), η δικτύωση των ΜΜΕ με πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα, παράλληλα με την ενίσχυση των συνεργιών μεταξύ επιχειρήσεων σε κλάδους που συγκροτούν αλυσίδα αξίας. Αυτού του είδους οι συνεργασίες επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να αποκτούν πρόσβαση σε επιστημονικά επιτεύγματα, χωρίς να απαιτούνται μεγάλες επενδύσεις υψηλού ρίσκου σε εσωτερική έρευνα.

Σημαντική συμπληρωματικότητα και συνέργια προκύπτει όμως και σε σχέση με τον **Θεματικό Στόχο 2 «Βελτίωση της πρόσβασης σε Τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνιών /ΤΠΕ, της χρήσης και της ποιότητάς τους»**, ως βασικών **τεχνολογιών γενικής εφαρμογής** και πεδίων ανάπτυξης δραστηριοτήτων δικτύωσης και συνεργασιών μεταξύ των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης, ερευνητικών και τεχνολογικών κέντρων και των επιχειρήσεων. Ενδεικτική είναι η προώθηση της έρευνας και καινοτομίας, καθώς και η διασύνδεση μεταξύ επιχειρήσεων και ερευνητικών κέντρων, μέσω της ανάπτυξης θεματικού **Κέντρου Γνώσης και Καινοτομίας σχετικά με τις ΤΠΕ** με βάση το μοντέλο των **Knowledge and Innovation Communities (KICs).** Παράλληλα, ο στόχος της βελτίωσης της χρήσης και της ποιότητας των ΤΠΕ ενισχύεται με την ανάπτυξη της έρευνας και καινοτομίας, την εντατικοποίηση της προσέλκυσης ερευνητών, και τη δημιουργία δικτύων συνεργασίας.

Συμπληρωματικότητα και συνέργειες προκύπτουν και σε σχέση με τον **Θεματικό Στόχο «Υποστήριξη της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα σε όλους τους τομείς»**, και ειδικότερα ως προς τις στρατηγικές προτεραιότητες του στόχου που αφορούν στην προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας με σκοπό την υιοθέτηση τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς και την ανάπτυξη και εφαρμογή ευφυών συστημάτων διανομής.

Ειδικότερα η ενσωμάτωση από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην παραγωγική διαδικασία νέων τεχνολογιών που μειώνουν τις εκπομπές ρύπων διοξειδίου του άνθρακα και εξοικονομούν πόρους σε όλα τα στάδια της παραγωγικής αλυσίδας καθιστά απαραίτητη την εντατικοποίηση της έρευνας και καινοτομίας σε αυτόν τον τομέα. Στο πλαίσιο αυτό, πρόκληση αποτελεί η ανάπτυξη και διείσδυση τεχνολογικών εφαρμογών που θα οδηγήσουν σε ουσιαστική μείωση της κατανάλωση ενέργειας, μέσω της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης.

Οι επενδυτικές προτεραιότητες στις **χρηματοδοτήσεις του ΕΚΤ** για την εκπαίδευση και δια βίου και ειδικότερα για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας στο πλαίσιο των θεματικών στόχων για την απασχόληση, την εκπαίδευση και την κοινωνική ένταξη, συνδέονται άμεσα με το σχεδιασμό των δράσεων της Επενδυτικής Προτεραιότητας 4 της Πρότασης Τομεακής Πολιτικής για το την Έρευνα & Καινοτομία.

2. ΚΥΡΙΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ Ε&Κ ΣΤΟ ΣΕΣ

Για την Ελλάδα, οι πόροι των Διαρθρωτικών Ταμείων της ΕΕ θα είναι η σημαντικότερη πηγή χρηματοδότησης των δράσεων για την κάλυψη των εθνικών αναπτυξιακών αναγκών και την αξιοποίηση των αναπτυξιακών ευκαιριών και δυνατοτήτων της έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας, κατά την επόμενη Προγραμματική Περίοδο, όπως προσδιορίζονται από την ανάλυση SWOT, με έμφαση:

- στην **ενίσχυση της ζήτησης** για υπηρεσίες έρευνας και καινοτομίας εκ μέρους των επιχειρήσεων με την προώθηση αναγκαίων διαρθρωτικών αλλαγών για τη διαμόρφωση κατάλληλων συνθηκών στο ευρύτερο εκπαιδευτικό/ επιστημονικό/ ερευνητικό/ επιχειρηματικό πλαίσιο, καθώς και ενός ολοκληρωμένου πλέγματος μέτρων ενίσχυσης εκ μέρους των εθνικών και περιφερειακών αρχών, με τη ενεργό συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων μερών για τη δημιουργία συνεργειών.
- στην στρατηγική της **έξυπνης εξειδίκευσης** με στόχο την πιο αποτελεσματική και αποδοτική αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων για την επίτευξη των στόχων
- στην ανάπτυξη της **καινοτομίας** (τεχνολογικής και μη τεχνολογικής) με επενδύσεις σε προτεραιότητες-κλειδιά που θα συντελέσουν στην αύξηση της παραγωγικότητας, της ποιότητας, της εξωστρέφειας και της δημιουργίας οικονομιών κλίμακας.
- στην προαγωγή της **αριστείας στην έρευνα** και στην χρηματοδότηση της έρευνας αιχμής με διεύρυνση των διασυνδέσεων μεταξύ πανεπιστημίων /ερευνητικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων για την ταχεία αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων
- στην ανάπτυξη **συνεργειών και συμπληρωματικότητας**, τόσο με την πρωτοβουλία HORIZON 2020, όσο και με τις προτεραιότητες και τις δράσεις που υπάγονται σε άλλους θεματικούς στόχους του Κοινού Στρατηγικού Πλαισίου των 5 διαρθρωτικών ταμείων της ΕΕ.

Αναλυτικότερα, οι κύριες **αναπτυξιακές προκλήσεις** που υπαγορεύουν και τις χρηματοδοτικές προτεραιότητες του τομέα έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας στην Ελλάδα στην επόμενη Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 είναι:

- Η ταχεία **οικονομική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας και της καινοτομίας** από τις ελληνικές επιχειρήσεις τόσο τις υπάρχουσες, όσο και πολλές νέες, καινοτόμες επιχειρήσεις έντασης γνώσης, οργανωμένων κατά το δυνατόν σε συστάδες προστιθέμενης αξίας με εξαγωγικό προσανατολισμό.
- Η ανάπτυξη καινοτομιών με βάση τη **ζήτηση (demand driven innovation)**, η άμεση και συνεχής υποστήριξη καινοτόμων μικρομεσαίων επιχειρήσεων και η δημιουργία δικτύου μηχανισμών υποστήριξης ΜΜΕ σε θέματα καινοτομίας (one stop shop).
- Η ενίσχυση των **δεσμών μεταξύ πανεπιστημίων /ερευνητικών ιδρυμάτων και του ιδιωτικού τομέα** (μικρομεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις, νεοφυείς επιχειρήσεις, clusters κλπ) με προτεραιότητα στη μεταφορά γνώσης από τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα και δημόσιους ερευνητικούς οργανισμούς σε ιδιωτικές επιχειρήσεις μέσα από ειδικά τομεακά δίκτυα/πλατφόρμες με βάση τις ανάγκες της βιομηχανίας, τη δημιουργία εταιρειών τεχνοβλαστών, προσελκύοντας επιχειρηματικά κεφάλαια και στήριξη από ιδιώτες επενδυτές.

- Η **αναβάθμιση των ερευνητικών υποδομών** εθνικού και ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, η σύνδεσή τους με υποδομές καινοτομίας.
- Η **διασυνοριακή και διεθνής συνεργασία**, διευκολύνοντας τη συμμετοχή της χώρας στην πρωτοβουλία HORIZON 2020 σε διεθνή δίκτυα E&K με διακρατικές εταιρικές σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων υπό μορφή «συμμαχιών γνώσης» και «συμμαχιών τομέων δεξιοτήτων»
- Η ανάπτυξη **συνεργειών και συμπληρωματικότητας** με αποφυγή αλληλοεπικαλύψεων και κατακερματισμού των προσπαθειών σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, μεταξύ της πολιτικής συνοχής και των ευρωπαϊκών προσραμμάτων έρευνας και καινοτομίας για το 2020, συμβάλλοντας έτσι στην αύξηση της προστιθέμενης αξίας των ευρωπαϊκών πολιτικών έρευνας, τεχνολογίας και καινοτομίας και στην ενίσχυση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας.
- Η άμεση **διάχυση** με εκστρατείες ενημέρωσης και υποστήριξης της αξιοποίησης στην αγορά των **αποτελεσμάτων της έρευνας**, με διαδικασίες επιχειρηματικής ανάδειξης ευκαιριών (**entrepreneurial discovery process**) και διάδοσης των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής (**Key Enabling Technologies /KETs**)
- Ο **συντονισμός** με δράσεις που υπάγονται σε άλλους θεματικούς στόχους του ΚΣΠ όπως η ανάπτυξη των ΤΠΕ, η ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και της ανταγωνιστικότητας, οι επενδύσεις στην εκπαίδευση και δια βίου και η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας στο πλαίσιο των θεματικών στόχων για την απασχόληση, την εκπαίδευση και την κοινωνική ένταξη.
- Η προώθηση της έρευνας και στην αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας και της καινοτομίας τους τομείς που συνδέονται π.χ. **με τις ειδικές ανάγκες των βιοτεχνών, των αγροτών και δασοκόμων,** ιδίως εκείνων που ασκούν δραστηριότητες σε μικρή κλίμακα.

Ως **κύρια όμως αναπτυξιακή πρόκληση** αναδεικνύεται η ενσωμάτωση της **έξυπνης εξειδίκευσης στις περιφερειακές στρατηγικές** με επικέντρωση των αναπτυξιακών επιλογών, των προσπαθειών και των πόρων σε:

- *κομβικές **επενδυτικές προτεραιότητες** αντιμετώπισης αναγκών και προκλήσεων της ανάπτυξης, με βάση την **οικονομία της γνώσης**, περιλαμβανομένης της ευρείας διάδοσης των **τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών***
- *εντοπισμό, οργάνωση και αξιοποίηση των **συγκριτικών ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων** σε στρατηγικούς τομείς/δραστηριότητες*
- *υποστήριξη της τεχνολογικής και μη τεχνολογικής **καινοτομίας (κέντρα, πόλοι, clusters, κοινοπραξίες, πλατφόρμες καινοτομίας)***
- *ενεργό **συμμετοχή** των ενδιαφερομένων μερών σε όλα τα στάδια (προσέγγιση bottom-up)*
- *κινητοποίηση του **ιδιωτικού τομέα** με τη δημιουργία συμπράξεων ιδιωτικού-δημόσιου τομέα (PPP)*

- *τεκμηρίωση και συνεχή **παρακολούθηση και αξιολόγηση** των πολιτικών και των δράσεων.*

3. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ

3.1 ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ Ε&Κ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΥ 2020

Η Ελλάδα είχε θέσει στο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων, ως εθνικό **στόχο του 2020 για τις συνολικές δαπάνες στη Ε&Κ**, το 2% του ΑΕΠ, με 40% συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα. Ο στόχος αυτός περιέχεται και στις θέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το ΣΕΣ.

Στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Έρευνας & Καινοτομίας (ΕΣΠΕΚ) εκτιμάται ότι, λόγω της οικονομικής ύφεσης κατά την τελευταία τριετία, των δεσμεύσεων δημοσιονομικής προσαρμογής που έχει αναλάβει η Ελλάδα και την εκτίμηση για μείωση των δαπανών στην έρευνα από τον ιδιωτικό τομέα σε περιόδους κρίσης, η επίτευξη του παραπάνω στόχου είναι μη ρεαλιστική δεδομένου ότι με τα τελευταία στοιχεία, η Ακαθάριστη Εγχώρια Δαπάνη για Έρευνα & Τεχνολογική Ανάπτυξη (ΑΕΔΕΤΑ) το 2007 ήταν μόλις 0,58% του ΑΕΠ.

Σύμφωνα με μελέτη που εκπόνησε η Γενική Γραμματεία Έρευνας & Τεχνολογίας τον Μάρτιο 2013, ένας ρεαλιστικός με βάση τις παρούσες συνθήκες στόχος είναι το ποσοστό 0,67% του προβλεπόμενου ΑΕΠ για το 2020.

Όραμα-Κεντρικός στόχος του τομέα για το 2020

«Η αναδιάρθρωση και η ενίσχυση του τομέα έρευνας, τεχνολογίας και καινοτομίας ώστε να αποτελέσει το βασικό πυλώνα για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων μέσω της παραγωγής, διάδοσης και ενσωμάτωσης της νέας γνώσης και της καινοτομίας στα υπάρχοντα αλλά και σε νέα παραγωγικά συστήματα και αλυσίδες αξίας, αντιμετωπίζοντας ταυτόχρονα τις νέες κοινωνικές και περιφερειακές ανισότητες που παράγονται από την έλλειψη πρόσβασης στη νέα τεχνολογία».

Ο στόχος αυτός αντιστοιχεί στον Θεματικό Στόχο 1 του Κοινού Στρατηγικού Πλαισίου των 5 Διαρθρωτικών Ταμείων της ΕΕ: Ενίσχυση της Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας.

Η ΓΓΕΤ έχοντας υπόψη τα επίσημα κείμενα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αλλά και τις διευκρινίσεις που δόθηκαν από τους εκπροσώπους της τόσο στο Εθνικό όσο και στα Περιφερειακά Αναπτυξιακά Συνέδρια που διοργανώθηκαν μέσα στον Απρίλιο, αναγνωρίζει **ότι κομβικό στοιχείο στη νέα Προγραμματική Περίοδο είναι η διαμόρφωση, μέσω μιας**

εκ των κάτω προς τα άνω προσέγγισης («διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης»), περιφερειακών στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης. Σε ότι αφορά δε στο εθνικό σκέλος της στρατηγικής για την Ερευνά και Καινοτομία αυτό έχει να επιτελέσει έναν νέο ρόλο:

Πρέπει να λάβει υπόψη τις **περιφερειακές στρατηγικές**, να τις συνθέσει σε ένα κοινό στρατηγικό πλαίσιο εξασφαλίζοντας τη μεταξύ τους συνάφεια και να υποστηρίξει την υλοποίησή τους προωθώντας τις κατάλληλες **τεχνολογίες,** συμπληρώνοντας τυχόν ερευνητικά/τεχνολογικά κενά, διαμορφώνοντας κατάλληλα **χρηματοδοτικά εργαλεία**, στηρίζοντας τη βασική έρευνα και την εκπαίδευση των ερευνητών, προωθώντας συνέργειες με άλλες **τομεακές πολιτικές** και με την ευρωπαϊκή ερευνητική πολιτική (HORIZON 2020) και σχεδιάζοντας τους βασικούς άξονες ενός μηχανισμού **παρακολούθησης/ αποτίμησης** της υλοποίησης της όλης στρατηγικής. Επίσης στο εθνικό επίπεδο ανήκει και η διαμόρφωση της **στρατηγικής του Οδικού Χάρτη των Ερευνητικών Υποδομών** (2η αιρεσιμότητα).

Στο βαθμό που δεν μας έχουν γνωστοποιηθεί επίσημα κείμενα για τις περιφερειακές στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης, ως αποτέλεσμα των διαδικασιών επιχειρηματικής ανακάλυψης που είναι σε αυτή τη φάση σε εξέλιξη με πρωτοβουλία των Περιφερειών, οι τύποι των δράσεων που καταγράφονται στην πρόταση της ΓΓΕΤ, αποτελούν απλά έναν **κατάλογο ενδεικτικών χρηματοδοτικών εργαλείων** που εν δυνάμει μπορούν να χρησιμοποιηθούν, χωρίς προς το παρόν να έχουν γεωγραφική και τομεακή διάσταση, άρα χωρίς χαρακτηριστικά πραγματικής «έξυπνης εξειδίκευσης». Η περαιτέρω εξειδίκευση τους ώστε να ανταποκρίνονται στις επιμέρους ανάγκες των περιφερειών και του ιδιωτικού τομέα θα γίνει σε δεύτερο χρόνο όταν έχουν συγκεκριμενοποιηθεί οι ανάγκες αυτές.

3.2 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

3.2.1 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 1

Αντικείμενο

Σύμφωνα με το Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τις Κατευθύνσεις του ΥπΑνΥπ για το ΣΕΣ, μια από τις επενδυτικές προτεραιότητες στις χρηματοδοτήσεις δράσεων της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020, για την επίτευξη του Θεματικού Στόχου 1 είναι η ακόλουθη:

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 1: «Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προαγωγή κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος» (ΕΤΠΑ).

Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην ενίσχυση – αναβάθμιση των ερευνητικών υποδομών σε τομείς στρατηγικού ενδιαφέροντος για τη χώρα και ειδικούς στόχους:

- Αναβάθμιση των υπαρχόντων και πιθανή ενσωμάτωση νέων **ερευνητικών υποδομών** εθνικού και ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, στο πλαίσιο ενός στρατηγικού σχεδιασμού με έμφαση στην ενίσχυση της αριστείας και της εξωστρέφειας του ερευνητικού μας συστήματος, στη βάση προτεραιοτήτων της Εθνικής Στρατηγικής και του Οδικού Χάρτη για τις Ερευνητικές Υποδομές.

- **Προσανατολισμός** των ερευνητικών και τεχνολογικών δραστηριοτήτων στην εξυπηρέτηση μεσο- και μακρο-χρόνιων κοινωνικών και οικονομικών αναγκών και στην αξιοποίηση των αναπτυξιακών ευκαιριών και των προσκλήσεων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

- Ενίσχυση των **διασυνδέσεων** μεταξύ πανεπιστημίων/ερευνητικών ιδρυμάτων και του ιδιωτικού τομέα, τόσο σε εγχώριο επίπεδο όσο και στο εξωτερικό, και ανάπτυξη καινοτόμων ολοκληρωμένων υπηρεσιών με βάση περιφερειακά και κλαδικά/τομεακά συγκριτικά πλεονεκτήματα.

- **Άνοιγμα της χρήσης των Ερευνητικών Υποδομών** και αξιοποίησή τους τόσο από τη Δημόσια Διοίκηση, όσο και από τον ιδιωτικό τομέα και τη βιομηχανία, με στόχο την ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

- Βελτίωση του **κεντρικού συντονισμού** και της **περιφερειακής διοικητικής ικανότητας και διακυβέρνησης** στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση πολιτικών έρευνας και καινοτομίας.

Ενδεικτικές Δράσεις

- Αναβάθμιση **ερευνητικών υποδομών μεγάλης κλίμακας** ή και ενσωμάτωση νέων, με βάση τις προτεραιότητες του Εθνικού Οδικού Χάρτη και **συντονισμός λειτουργίας** ερευνητικών υποδομών από εθνικές κοινοπραξίες, με ανάπτυξη νέων και αξιοποίηση υφιστάμενων **δικτύων σύνδεσης** των εθνικών με τις διεθνείς ερευνητικές υποδομές.

- Διαμόρφωση και λειτουργία **Εθνικού Μητρώου Ερευνητικών Υποδομών** και συστήματος παρακολούθησης της χρήσης και αξιοποίησής τους, προωθώντας παράλληλα πλατφόρμες eScience και συνεκτικής οργάνωσης και διάθεσης επιστημονικών δεδομένων

- Δράσεις ενίσχυσης της **χρήσης και αξιοποίησης των Ερευνητικών Υποδομών** από την Πολιτεία και τον Ιδιωτικό Τομέα, με διαμόρφωση του κατάλληλου κανονιστικού πλαισίου και επιχειρησιακών μοντέλων για την από κοινού αξιοποίηση υφιστάμενων ερευνητικών υποδομών από δίκτυα ερευνητικών κέντρων – πανεπιστημίων – ΤΕΙ, καθώς και τη βιομηχανία και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, για την εξασφάλιση βιωσιμότητας των υποδομών

ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ Δ1α:

Τίτλος: «Ενίσχυση Ερευνητικών Υποδομών Εθνικού ενδιαφέροντος με βάση τις προτεραιότητες του Εθνικού Οδικού Χάρτη»

Σύντομη περιγραφή: Οι Ερευνητικές Υποδομές αποτελούν επενδύσεις για το μέλλον. Ιδιαίτερα στις παρούσες δημοσιοοικονομικές συνθήκες είναι απαραίτητη αφενός η ***ανάδειξη του κοινωνικο-οικονομικού οφέλους*** που προκύπτει από την εγκατάσταση και τη χρήση τους στην Ελλάδα, αφετέρου δε η συμβολή τους στην ***εξωστρέφεια της έρευνας*** που συνδέεται με αυτές, καθώς και το ***καινοτομικό οικοσύστημα*** που τις περιβάλλει (clusters, κοινοπραξίες / joint initiatives).

Επιπλέον, σε διεθνές επίπεδο, οι Ερευνητικές Υποδομές αποτελούν **πόλο έλξης** τόσο για την ερευνητική και ακαδημαϊκή κοινότητα, όσο και για τη βιομηχανία, καθώς η αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων απαιτεί τη **συνεργασία** εθνικών υποδομών υψηλού επιστημονικού επιπέδου και κινητοποιεί την καλύτερη εκπαίδευση και τεχνική κατάρτιση του εμπλεκόμενου σε αυτές ανθρώπινου δυναμικού.

Η διαμόρφωση **πολυετούς επενδυτικού πλάνου για Ερευνητικές Υποδομές** αποτελεί ex-ante conditionality *(προϋπόθεση / αιρεσιμότητα)* στον τομέα της Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας, σε ό,τι αφορά στη χρηματοδότηση Ερευνητικών Υποδομών από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), στο πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου 2014-2020.

Η ΓΓΕΤ έχει ξεκινήσει ήδη - από τις αρχές του 2013 – μια **bottom-up διαδικασία** για τη διαμόρφωση ενός Οδικού Χάρτη που θα αναδείξει προτεραιότητες σχετικά με την ενίσχυση Ερευνητικών Υποδομών (συμπεριλαμβάνει σημαντικές αναβαθμίσεις, δικτύωση, λειτουργική ενοποίηση / συντονισμό και διασφάλιση πρόσβασης) και τη διασύνδεσή τους με αντίστοιχες διεθνείς υποδομές και κοινές πρωτοβουλίες προγραμματισμού της έρευνας.

Η Εθνική Στρατηγική Ερευνητικών Υποδομών προσβλέπει στην ενίσχυση Ερευνητικών Υποδομών **εθνικής εμβέλειας** με συνεργασία και αποτελεσματική δικτύωση του ερευνητικού ιστού, με στόχο την παροχή πρόσβασης σε υψηλού επιπέδου Ερευνητικές Υποδομές και τη βέλτιστη αξιοποίησή τους τόσο από την ερευνητική κοινότητα και τον δημόσιο τομέα, όσο και από τις επιχειρήσεις και τη βιομηχανία.

Κατά την πρώτη φάση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος υποβλήθηκαν **138 προτάσεις σε 7 θεματικές περιοχές** που καλύπτουν όλα τα επιστημονικά πεδία. Οι Θεματικές περιοχές είναι: *Κοινωνικο-οικονομικές & ανθρωπιστικές επιστήμες, Βιοϊατρικές επιστήμες, Επιστήμες της Γής & Περιβάλλοντος, Ενέργεια, Επιστήμες υλικών & Analytic Facilities, Φυσικές επιστήμες, Αστρονομία & Μηχανική, Ηλεκτρονικές Υποδομές.*

Η διαδικασία αξιολόγησης θα υποστηριχθεί από **διεθνείς επιτροπές εμπειρογνωμόνων,** ενώ θα ακολουθήσει στρατηγική προτεραιοποίηση για τις προτάσεις που έχουν βαθμολογηθεί ως «εξαιρετικές». Η διαδικασία θα ολοκληρωθεί το φθινόπωρο του 2013. Προβλέπεται η ανάδειξη ενός αριθμού 15-20 Ερευνητικών Υποδομών μεγάλης κλίμακας,

εθνικής εμβέλειας. Μέσω του Οδικού Χάρτη προβλέπεται να αναδειχθούν εθνικές προτεραιότητες για μεγάλης κλίμακας έργα που θα καλύψουν τις ανάγκες της χώρας σε υποδομές υποστήριξης ερευνητικών & καινοτομικών δραστηριοτήτων στον χώρο της υγείας, της ενέργειας, του περιβάλλοντος και της ανάδειξης του οικοσυστήματος και της βιοποικιλότητάς μας, των ανθρωπιστικών επιστημών και των κοινωνικο-οικονομικών μελετών, της μηχανικής, της φυσικής κλπ.

Έχει ήδη διαμορφωθεί το μεθοδολογικό πλαίσιο για την αξιολόγηση των προτάσεων, με βάση **διεθνείς πρακτικές**, λαμβάνοντας κυρίως υπόψη την επιστημονική αριστεία, τις πολιτικές πρόσβασης των αντίστοιχων εγκαταστάσεων, τη διαχείριση / διακυβέρνησή τους, την αποτελεσματική δικτύωση περιφερειακά κατανεμημένων υποδομών και την διασύνδεσή τους με την διεθνή κοινότητα και την καινοτομία. Ειδικά σε ό,τι αφορά στη **διασύνδεση με τις υποδομές ESFRI** (European Strategy Forum on Research Infrastructures) θα προβλεφθούν δράσεις αποτίμησης του κόστους σύνδεσης, και αξιοποίησής τους προς όφελος της ελληνικής επιστημονικής κοινότητας, καθώς και την πιθανή ωφέλεια για τη βιομηχανία και τον ιδιωτικό τομέα εν γένει, σε ό,τι αφορά συμμετοχή της στην κατασκευαστική διαδικασία τους. Κύριοι άξονες αξιολόγησης θα είναι:

- Η επιστημονική και τεχνολογική επάρκεια και ωριμότητα της υποδομής
- Η αποτελεσματική δικτύωση και οι συνέργειες με το «τρίγωνο της γνώσης»
- Οι πολιτικές πρόσβασης, η διακυβέρνηση και η βιωσιμότητα της υποδομής
- Η προοπτική καινοτομίας και τα κοινωνικο-οικονομικά οφέλη που εγείρει η υποδομή

Η **χρηματοδότηση** των δράσεων Ερευνητικών Υποδομών θα γίνεται με προκηρύξεις δράσεων τριετούς διάρκειας, βάσει των οποίων θα επικαιροποιείται ο Οδικός Χάρτης. Οι δράσεις χρηματοδότησης θα αναφέρονται σε τρεις βασικές κατηγορίες δραστηριοτήτων / επενδυτικών στοιχείων, που αφορούν:

- Ενίσχυση της δικτύωσης των φορέων που αποτελούν την κεντρική μονάδα και τους βασικούς κόμβους της ερευνητικής υποδομής
- Ενίσχυση του επιπέδου / πλαισίου παροχής υπηρεσιών
- Ενίσχυση κοινών ερευνητικών προγραμμάτων για την υποστήριξη της λειτουργίας των υποδομών και την παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου, προάγοντας την καινοτομία

Στο πλαίσιο των δράσεων που θα υποστηρίξουν την υλοποίηση και λειτουργία των Ερευνητικών Υποδομών θα υπάρξει μέριμνα για την **συμπληρωματικότητα ερευνητικών προγραμμάτων** που:

- θα ενισχύουν την υλικο-τεχνική επάρκειά τους και την στελέχωσή τους με ικανό ανθρώπινο δυναμικό,
- θα υλοποιούν εξειδικευμένα προγράμματα εκπαίδευσης / κατάρτισης για ερευνητές και μηχανικούς (σύνδεση με δράσεις ΕΚΤ)

- θα εξασφαλίσουν την σύγκλιση με περιφερειακές δράσεις για την ενίσχυση και λειτουργία competence centres / περιφερειακά κέντρα καινοτομίας και δίκτυα αριστείας στη χώρα

Με τον τρόπο αυτό οι δράσεις ανάπτυξης των Ερευνητικών Υποδομών αφορούν τον **οριζόντιο άξονα Ευφυούς Εξειδίκευσης** που αξιοποιεί και ενισχύει τις Ερευνητικές Υποδομές εθνικής εμβέλειας με συγκριτικό πλεονέκτημα και προστιθέμενη αξία για την επιστημονική και επιχειρηματική κοινότητα της χώρας, **συνδέονται δε με τις περιφερειακές προσεγγίσεις Στρατηγικής Ευφυούς Εξειδίκευσης**, ειδικά σε ό,τι αφορά στην **δημιουργία κρίσιμης μάζας σε συνεργατικές δομές έρευνας** (Ερευνητικά Κέντρα, Πανεπιστήμια, Επιχειρήσεις που συμμετέχουν σε Ερευνητικές Υποδομές, Δίκτυα Αριστείας, Competence Centres etc.)

Βασικοί ωφελούμενοι: Περιφέρειες, Ερευνητική / Επιστημονική Κοινότητα / Βιομηχανία / Φοιτητές

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι: Περιφέρειες, Ερευνητικά Κέντρα, Πανεπιστήμια/ΤΕΙ (Ερευνητικοί Φορείς Δημοσίου Συμφέροντος), Δημόσιοι φορείς

<u>ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ Δ1β:</u>

Τίτλος: «Διαμόρφωση Εθνικού Μητρώου Ερευνητικών Υποδομών & παρακολούθηση χρήσης και αξιοποίησης των Ερευνητικών Υποδομών της χώρας»

Σύντομη Περιγραφή: Η διαδικασία διαμόρφωσης του Εθνικού Οδικού Χάρτη για τις Ερευνητικές Υποδομές και η καταγραφή στοιχείων που θα πραγματοποιηθεί παράλληλα με την προτεραιοποίηση των Ερευνητικών Υποδομών - ως προς την σκοπιμότητα χρηματοδότησής τους - θα οδηγήσει στην κατάρτιση **Εθνικού Μητρώου Ερευνητικών Υποδομών.** Το Εθνικό Μητρώο απαιτείται – ως εργαλείο - για την συστηματική χαρτογράφηση, εξακρίβωση και πιστοποίηση στοιχείων, την αποτίμηση(assessment) και τη βιωσιμότητα Ερευνητικών Υποδομών εθνικής εμβέλειας, προσδιορίζοντας ταυτόχρονα συνάφειες με τις Ευρωπαϊκές Ερευνητικές Υποδομές.

Στο πλαίσιο της δράσης αυτής προβλέπεται επίσης η **διαμόρφωση πλατφόρμας** παρακολούθησης της χρήσης των Ερευνητικών Υποδομών (με βάση τη δομή του παραπάνω Μητρώου που θα υιοθετήσει η ΓΓΕΤ, τα στοιχεία καταγραφής και τα κριτήρια αξιολόγησης του Οδικού Χάρτη). Για την συγκεκριμένη πλατφόρμα θα διασφαλισθεί η απαιτούμενη δια-λειτουργικότητα με το ευρύτερο σύστημα παρακολούθησης των δράσεων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας και τα αντίστοιχα Μητρώα (Ερευνητών, Επιχειρήσεων κ.α.)

Συγκεκριμένα, θα καταγραφούν, μεταξύ άλλων, **αναλυτικά στοιχεία των ερευνητικών πόρων** που στοιχειοθετούν την κάθε υποδομή (ποσοτικά και ποιοτικά), ο τρόπος δικτύωσης

και διακυβέρνησης (περιλαμβάνει το καταστατικό λειτουργίας) της κάθε υποδομής, οι όροι πρόσβασης σε αυτές, ο τύπος και η συχνότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών. Το Εθνικό Μητρώο Ερευνητικών Υποδομών θα είναι διαθέσιμο στον ιστοτόπο της ΓΓΕΤ.

Η πλατφόρμα παρακολούθησης της χρήσης και αξιοποίησης των υποδομών θα αποτελέσει **αναπτυξιακό εργαλείο** για την προσεχή προγραμματική περίοδο, καθώς θα ενισχύσει την πρόσβαση και αναγνωρισιμότητά τους τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές (ή διακρατικό) επίπεδο και θα υποστηρίξει διαδικασίες λήψης αποφάσεων τόσο σε επίπεδο Πολιτείας όσο και στο επίπεδο της ιδιωτικής συμμετοχής σε σχετικές επενδυτικές πρωτοβουλίες. Μεταξύ άλλων, θα παρακολουθούνται:

- Τα **κόστη** απόκτησης / αναβάθμισης εξοπλισμού και τα λειτουργικά κόστη των υποδομών
- Θέματα **απασχόλησης** ανθρώπινου δυναμικού
- **Διαδικασίες προμήθειας** υλικών & υπηρεσιών που συνδέονται με τις υποδομές (τόσο για τους εθνικούς κόμβους όσο και για τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές δομές, ειδικά εκεί όπου υπάρχουν συμβόλαια συνεργασίας σε διακρατικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο)
- Χρόνοι και **διαδικασίες πρόσβασης** ανά θεματικό αντικείμενο
- **Key Performance Indicator/KPIs** όπως η ανάπτυξη καινοτόμων υπηρεσιών / σύσταση spin-offs κ.α.

Βασικοί ωφελούμενοι: Περιφέρειες, Ερευνητική κοινότητα, Βιομηχανία, Επιχειρήσεις Δημόσιες Αρχές.

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι: ΓΓΕΤ

<u>ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ Δ1γ:</u>

Τίτλος: «Αξιοποίηση της χρήσης των Ερευνητικών Υποδομών από τους φορείς Δημόσιας Διοίκησης και τον ιδιωτικό τομέα»

Σύντομη Περιγραφή: Για τις εγκαταστάσεις που αποτελούν μέλη ευρωπαϊκών δικτύων, αλλά και άλλων εθνικής εμβέλειας εγκαταστάσεις ερευνητικών υποδομών που θα προκύψουν από την διαδικασία προτεραιοποίησης του Οδικού Χάρτη προβλέπονται **δράσεις προώθησης της χρήσης τους** από την Πολιτεία, τον ευρύτερο δημόσιο τομέα και τον ιδιωτικό τομέα (λαμβάνοντας υπόψη και το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων)

Ενδεικτικές δράσεις που προτείνονται για την ενίσχυση της χρήσης των Ερευνητικών Υποδομών από την Πολιτεία και τον Ιδιωτικό τομέα είναι:

- Διαμόρφωση **κανονιστικών πλαισίων** για την προετοιμασία περιβάλλοντος precommercial procurement και την καλύτερη αξιοποίηση εργαλείων PPP για την ανάπτυξη των Ερευνητικών Υποδομών

- Προγράμματα **χρηματοδότησης ερευνητών** από άλλα ερευνητικά / ακαδημαϊκά κέντρα ή και τη βιομηχανία της χώρας, ώστε να επισκεφθούν τις εγκαταστάσεις που έχουν δυνατότητα πρόσβασης και να εργαστούν σε αυτές για μικρά χρονικά διαστήματα, αξιοποιώντας τόσο την υποδομή που υπάρχει όσο και ένα περιβάλλον συνεργατικής έρευνας – συχνά σε διαθεματικό επίπεδο. Το κόστος που θα καλυφθεί θα αφορά στο ταξίδι, τη διαμονή του ερευνητή, καθώς και ένα "per day fee". Η διαδικασία επιλογής θα γίνει με βάση τις αντίστοιχες πρακτικές (peer review) των ευρωπαϊκών ερευνητικών υποδομών

- **Προγράμματα χρηματοδότησης των υποδομών** σε ό,τι αφορά στα περιβάλλοντα πρόσβασης / κοστολόγηση υπηρεσιών (θεσμοθέτηση access fees – με τρόπο εκτίμησης του "unit cost" ανά υποδομή όπως εφαρμόζεται στις ευρωπαϊκές I3 υποδομές, κατ' αναλογία)

Η δράση αυτή θα δώσει τη δυνατότητα αποτίμησης του cost-benefit της επένδυσης προς τον πολίτη, δημιουργώντας ένα σαφές και **ανταποδοτικό πλαίσιο χρήσης** τους από τους αρμόδιους φορείς της Πολιτείας για την εξυπηρέτηση των πολιτών, και ταυτόχρονα θα κάνει περισσότερο **ορατές τις δυνατότητες αξιοποίησης των υποδομών από τον ιδιωτικό τομέα** (αναδεικνύοντας τις ανάγκες / οφέλη καθώς και το μοντέλο ανταπόκρισης / διάδρασης με αυτόν).

Σημαντική είναι η ανάγκη **διασύνδεσης με αντίστοιχες δράσεις** Διοικητικής Μεταρρύθμισης σε ό,τι αφορά στην προώθηση δημοσίων υπηρεσιών (public services).

Τα αποτελέσματα της δράσης αυτής **θα τροφοδοτούν την πλατφόρμα παρακολούθηση χρήσης και αξιοποίησης των Ερευνητικών Υποδομών** της χώρας, συνθέτοντας στοιχεία βιωσιμότητας και ανταγωνιστικότητας / καινοτομίας των υποδομών, δείκτες αναχαίτισης του brain drain και ένα περιβάλλον για τη λήψη αποφάσεων από διαφορετικούς παράγοντες του οικοσυστήματος που διαμορφώνεται γύρω από αυτές (οργανισμούς μεταφοράς τεχνολογίας, βιομηχανία, clusters), καθώς και την Πολιτεία. -Ενίσχυση της συμμετοχής σε δραστηριότητες **Διεθνών Ερευνητικών Οργανισμών** και της πρόσβασης Ελλήνων ερευνητών στις Ευρωπαϊκές Υποδομές του Πανευρωπαϊκού Οδικού Χάρτη Ερευνητικών Υποδομών του **European Strategy Forum on Research Infrastructures/ESFRI**

Βασικοί ωφελούμενοι: Δημόσια Διοίκηση, Ιδιωτικός Τομέας Ερευνητική κοινότητα, Βιομηχανία, Επιχειρήσεις Δημόσιες Αρχές.

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι: ΓΓΕΤ, Περιφέρειες, Ερευνητικά Κέντρα, ΑΕΙ,ΤΕΙ

<u>ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ Δ1δ:</u>

<u>Τίτλος:</u> «Ενίσχυση υποδομών καινοτομίας-Προαγωγή κέντρων ικανότητας / εξειδίκευσης (competence centers)»

Πέρα από τις διαρθρωτικές αδυναμίες του ελληνικού παραγωγικού συστήματος, η απόδοση των ελληνικών επιχειρήσεων ως προς την εφαρμογή της καινοτομίας και των αποτελεσμάτων της Ε&Κ δυσχεραίνεται από την ανεπαρκή πρόσβασή τους σε κατάλληλες πηγές υποστήριξης, πληροφόρησης και διάχυσης τεχνολογιών / τεχνογνωσίας, καθώς και την ατελή διασύνδεση της έρευνας με την παραγωγή.

Ανασταλτικό παράγοντα στην προσπάθεια αντιμετώπισης αυτών των αδυναμιών στο ελληνικό επιχειρηματικό περιβάλλον αποτελεί μεταξύ άλλων ο υφιστάμενος χαρακτήρας κατακερματισμού των παρεχόμενων υπηρεσιών για την ενθάρρυνση των επιχειρήσεων στην αναζήτηση νέων τεχνολογιών και τη διευκόλυνση της μεταφοράς τεχνογνωσίας σε αυτές.

Προκειμένου να αντιμετωπιστούν αυτές οι αδυναμίες ενδείκνυται η ανάπτυξη κατάλληλων υποδομών καινοτομίας, όπως κέντρα **ικανότητας / εξειδίκευσης (competence centers)** καθώς και η ενίσχυση της δημιουργίας και λειτουργίας **δομών διαχείρισης πλατφρμών** διάχυσης της πληροφόρησης, μεταφοράς τεχνολογίας και καινοτομίας (τεχνομεσιτείας) και παροχής υποστηρικτικών υπηρεσιών σχετικά με εφαρμογές ερευνητικών αποτελεσμάτων, νέων τεχνολογιών και καινοτομιών.

Στο πλαίσιο αυτό προτείνεται ειδικότερα, η ανάπτυξη **κέντρων ικανότητας / εξειδίκευσης (competence centers)** με στόχο την υποστήριξη των τεχνολογικών αναγκών των ελληνικών επιχειρήσεων, τόσο σε παραδοσιακούς τομείς των οποίων η τεχνολογική αναβάθμιση αποτελεί το κλειδί για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και τελικά για την βιωσιμότητά τους (π.χ. αγροτική παραγωγή, τρόφιμα και άλλοι τομείς της μεταποίησης) όσο και σε νέους τομείς αιχμής (π.χ. βιοτεχνολογία, έξυπνα υλικά, ΤΠΕ) με σημαντική δυναμική ανάπτυξης ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος που θα συμβάλουν στην αναδιάρθρωση και αύξηση της προστιθέμενης αξίας της ελληνικής οικονομίας. Η ανάδειξη των κέντρων εξειδίκευσης θα προκύψει με **bottom up προσέγγιση** μέσα από τον εντοπισμό της ζήτησης. Ειδικότερα, οι παραγωγικοί φορείς καλούνται να προσδιορίσουν:

Α. την **συμμετοχή τους ως χρήστες** σε ερευνητικές υποδομές του Οδικού Χάρτη των Ερευνητικών Υποδομών, ώστε ορισμένες από αυτές να λειτουργήσουν και ως κέντρα εξειδίκευσης, σε περιφερειακό ιδιαίτερα επίπεδο.

Β. τις ανάγκες τους σε τεχνολογική υποστήριξη μέσω συγκεκριμένων **συνεργασιών δικτύων** επιχειρήσεων με ερευνητικά κέντρα, πανεπιστήμια και ΤΕΙ με υποβολή κοινών επιχειρηματικών σχεδίων, η υλοποίηση των οποίων θα εφαρμοσθεί με δημόσια – ιδιωτική συγχρηματοδότηση (ΣΔΙΤ).

Επί πλέον, **δομές και δίκτυα που έχουν ήδη αναπτυχθεί και υποστηριχθεί** με χρηματοδοτήσεις προηγούμενων προγραμματικών περιόδων **θα αξιολογηθούν** ώστε να διαπιστωθεί η λειτουργικότητα και οι προοπτικές τους **(Τεχνολογικά Πάρκα και Θερμοκοιτίδες, clusters, Κλαδικές Εταιρίες, Γραφεία Διαμεσολάβησης).**[6]

Βασικοί ωφελούμενοι: Οι επιχειρήσεις και ιδιαίτερα οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις

---

[6] Οι δράσεις αυτές αποτελούν αντικείμενο της μελέτης επιπτώσεων που έχει προκηρύξει η ΓΓΕΤ και βρίσκεται σε εξέλιξη.

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι: Περιφέρειες, Ερευνητικά κέντρα, Κλαδικές εταιρίες της ΓΓΕΤ Κέντρα εξειδίκευσης, Τεχνολογικά Πάρκα και Θερμοκοιτίδες, clusters, Κλαδικές Εταιρίες, Γραφεία Διαμεσολάβησης.

ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ Δ1ε

Τίτλος: «Δημιουργία περιφερειακού δικτύου μηχανισμών ενίσχυσης της ζήτησης σε θέματα έρευνας και καινοτομίας»

Σύντομη περιγραφή: Μια από τις διαρθρωτικές αδυναμίες των ελληνικών παραγωγικών φορέων, επιχειρήσεων και αλυσίδων είναι η χαμηλή ζήτηση υπηρεσιών έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας.

Για την ενίσχυση της ζήτησης και την ανάπτυξη μιας κουλτούρας καινοτομίας προτείνεται η δημιουργία κέντρων υποστήριξης των επιχειρήσεων σε θέματα τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας (τεχνολογικής ή μη).

Προτείνεται να δημιουργηθεί από **υπάρχουσες δομές** ένα κέντρο σε κάθε περιφέρεια (στις νησιωτικές περιφέρειες θα εξεταστεί το ενδεχόμενο δημιουργίας περισσότερων κέντρων), το οποίο θα λειτουργεί με τη λογική **«one stop shop»** Τα κέντρα θα είναι στελεχωμένα με στελέχη υψηλής εξειδίκευσης και εμπειρίας και θα παρέχουν, στη λογική των ολοκληρωμένων λύσεων, ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών, το οποίο μεταξύ άλλων θα περιλαμβάνει:

- πληροφόρηση και υποστήριξη στην κατοχύρωση **ευρεσιτεχνιών,** την προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, **μεσιτείας** και εμπορικής αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας.
- ειδική καθοδήγηση σε θέματα **μεταφοράς τεχνολογίας**, αναζήτησης εταίρων, προτυποποίησης / πιστοποίησης, τεχνολογικού ελέγχου και εργαστηριακών δοκιμών
- πρόσβαση σε ειδικά **χρηματοδοτικά εργαλεία**, διεθνή **δίκτυα,** συνεργατικούς σχηματισμούς, κέντρα καινοτομίας και ανάπτυξης
- ενθάρρυνση και υποστήριξη για την **προώθηση συνεργασιών και δικτυώσεων** όπως είναι οι συνεργατικοί σχηματισμοί καινοτομίας / γνώσης, τα φυτώρια επιχειρήσεων, τα δίκτυα και οι ερευνητικές κοινοπραξίες με τη συμμετοχή ερευνητικών φορέων και ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης
- διευκόλυνση του σχεδιασμού και της υλοποίησης **έργων διαπεριφερειακής/ διεθνούς εμβέλειας** και προώθηση της συνέργειας με τις τομεακές πολιτικές και την εθνική και ευρωπαϊκή πολιτική έρευνας και καινοτομίας

Το δίκτυο των κέντρων αυτών θα δημιουργηθεί από τοπικούς εταίρους (π.χ. επιμελητήρια, αναπτυξιακούς οργανισμούς, συλλογικούς φορείς επιχειρήσεων) και θα υποστηρίζεται, θα καθοδηγείται και θα συντονίζεται από τη ΓΓΕΤ.

Βασικοί ωφελούμενοι: Οι επιχειρήσεις και ιδιαίτερα οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι: ΓΓΕΤ, Περιφέρειες, Επιμελητήρια, Αναπτυξιακοί και Επιχειρηματικοί Οργανισμοί

ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ Δ1ε

Τίτλος: «Μηχανισμός Παρακολούθησης (monitoring mechanism)»

Θα δημιουργηθεί ένας Μηχανισμός Παρακολούθησης, που θα έχει τη μορφή μίας διακριτής δομής στη ΓΓΕΤ, η οποία θα οργανώσει το όλο έργο της παρακολούθησης του Προγράμματος Έρευνα & Καινοτομία (Ε&Κ) τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο.

Ο Μηχανισμός θα καταρτίσει την μεθοδολογία με βάση την οποία θα συλλέγει, θα επεξεργάζεται και θα παρουσιάζει όλα τα ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία που είναι απαραίτητα για την παρακολούθηση και την απρόσκοπτη υλοποίηση του Προγράμματος.

Θα επιλεγεί ένα σύστημα καταλλήλων δεικτών για διαρθρωτικές παρεμβάσεις στον τομέα Ε&Κ το οποίο θα τροφοδοτεί με στοιχεία μετρήσεων παραγόμενα είτε από τον ίδιο το Μηχανισμό είτε από άλλους φορείς παραγωγής στοιχείων πχ. Ελληνική Στατιστική Αρχή, Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ), EUROSTAT κλπ.

Το σύστημα θα περιλαμβάνει δείκτες εισροών, εκροών, αντίκτυπου κλπ οι οποίοι θα μετρούνται σε διάφορα επίπεδα (Δράσης, Άξονα Προτεραιότητας, Περιφέρειας, Επικράτειας κλπ).

Ο Μηχανισμός Παρακολούθησης θα παράγει, σε κατάλληλα και τακτά χρονικά διαστήματα, εκθέσεις προόδου για τον τομέα Ε&Κ, θα επισημαίνει υστερήσεις, αστοχίες, μεταβολές και γενικά θα εισηγείται μέτρα και διορθωτικές κινήσεις για την ομαλή υλοποίηση του Προγράμματος και την ικανοποίηση των αιρεσιμοτήτων.

Βασικοί ωφελούμενοι: Δημόσια διοίκηση (κεντρική και περιφερειακή), Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Διεθνείς Οργανισμοί, Φορείς Έρευνας

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι: ΓΓΕΤ

3.2.2 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 2

Αντικείμενο

Σύμφωνα με το Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο των Διαρθρωτικών Ταμείων της ΕΕ και της Κατευθύνσεις του ΥπΑνΥπ για το ΣΕΣ, μια από τις επενδυτικές προτεραιότητες στις χρηματοδοτήσεις δράσεων της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020, για την επίτευξη του Θεματικού Στόχου 1 είναι η ακόλουθη:

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 2: «Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων έρευνας και καινοτομίας, ανάπτυξης προϊόντων και υπηρεσιών, μεταφοράς τεχνολογίας, κοινωνικής καινοτομίας και εφαρμογών παροχής δημόσιων υπηρεσιών, ενθάρρυνσης της ζήτησης, δικτύωσης, συμπλεγμάτων φορέων και ανοιχτής καινοτομίας μέσω ευφυούς εξειδίκευσης» (ΕΤΠΑ).

Ειδικοί Στόχοι

- Ενίσχυση, κατά προτεραιότητα, των τομέων στους οποίους η Ελλάδα εμφανίζει **ανταγωνιστικό πλεονέκτημα** σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και επιλογή νέων τομέων με υψηλή εγχώρια προστιθέμενη αξία πάνω στους οποίους θα δομηθούν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα.
- Ενθάρρυνση της **καινοτομίας (τεχνολογικής και μη τεχνολογικής)** και παροχή κινήτρων για **στροφή του ιδιωτικού τομέα στην έρευνα**, με ενίσχυση καινοτομικών και εξωστρεφών επιχειρήσεων, **ίδρυση επιχειρήσεων** που θα προέρχονται από το χώρο της επιστημονικής έρευνας, και προσέλκυση **επιχειρηματικών κεφαλαίων και επενδύσεων** υψηλής έντασης γνώσης.
- Υποστήριξη των τεχνολογικών αναγκών των παραγωγικών τομέων της ελληνικής οικονομίας μέσω ανάπτυξης **κατάλληλων υποδομών και δικτύων** για την προώθηση της καινοτομίας και της ευφυούς επιχειρηματικότητας, μέσω στρατηγικών και μακροπρόθεσμων συμπράξεων ιδιωτικού και δημόσιου τομέα.
- Ενίσχυση της βιώσιμης, εξωστρεφούς αναζωογόνησης των **τοπικών οικονομιών για την υλοποίηση των πολιτικών έξυπνης εξειδίκευσης** και την αποτελεσματική χρήση των πόρων, την προώθηση **ιδιωτικών επενδύσεων** και την αύξηση της συμμετοχής του **επιχειρηματικού τομέα στη έρευνα**
- Ενθάρρυνση της **εξωστρέφειας** των περιφερειών και σύνδεση με τις ευρύτερες εθνικές και ευρωπαϊκές στρατηγικές, με προσέλκυση υψηλού επιπέδου στελεχιακού δυναμικού και εγκατάσταση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων έντασης γνώσης από το εσωτερικό και το εξωτερικό.
- Εκμετάλλευση του **δυναμικού των θαλάσσιων, ορεινών και αγροτικών περιοχών** μέσω της ανάδειξης καινοτόμων αναπτυξιακών ευκαιριών όπως η γαλάζια ενέργεια και η γαλάζια βιοτεχνολογία, οι νέες μορφές υδατοκαλλιέργειας, η εκμετάλλευση θαλάσσιων ορυκτών πόρων και η διαφοροποίηση και ανάπτυξη έξυπνων, καινοτόμων τουριστικών προϊόντων και υπηρεσιών.

Στη συνέχεια παρατίθενται αναλυτικότερα, ορισμένοι **ενδεικτικοί τύποι δράσεων** στην Επενδυτική Προτεραιότητα 2:

ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ Δ2α

Τίτλος: «Προώθηση δικτύωσης / συστάδων καινοτομίας / γνώσης»

Σύντομη περιγραφή: Η δημιουργία δικτύων και συστάδων επιχειρήσεων και ερευνητικών φορέων (clusters), με σκοπό τη δόμηση ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων σε τομείς με υψηλή εγχώρια προστιθέμενη αξία, αποτελεί κεντρική επιλογή της τομεακής πολιτικής για την έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία. Στο πλαίσιο αυτό, εκτός από τη συνέχιση των επιτυχημένων δράσεων ενίσχυσης συστάδων κάθε μορφής με έμφαση στην καινοτομία[7], προτείνεται ο παράλληλος αναπροσανατολισμός των ενισχύσεων προς νέες μορφές προώθησης της ανάπτυξης **«συστάδων καινοτομίας» (innovation clusters),** σύμφωνα και με τις πλέον διαδεδομένες πρακτικές στην ΕΕ. Ειδικότερα θα ενισχυθεί:

1. Η ανάδειξη νέων καινοτομικών συστάδων οπωσδήποτε όμως με απλοποίηση του υπάρχοντος σχήματος (θα εξεταστεί το μοντέλο των **poles de competitivite** με 1) χαρτογράφηση/ προσδιορισμό της συστάδας στη βάση **αλυσίδας προστιθέμενης αξίας/ προσδιορισμός αναγκών clustering /επιχειρηματικό σχέδιο** και χρηματοδότηση μόνον του facilitator και 2) σε μεταγενέστερη φάση υποβολή από την συστάδα, **συνεργατικών έργων** μεταξύ επιχειρήσεων και ερευνητικών φορέων με προέγκρισή τους από τα όργανα διοίκησης της συστάδας και χρηματοδότησή τους ύστερα από αξιολόγηση στο πλαίσιο προκηρύξεων) .

2. η υλοποίηση δράσεων για την μεγέθυνση/ ανάπτυξη clusters ώστε να εξελιχθούν σε **world class clusters** (με VCs, συμμετοχή νέων μελών, διεθνή δικτύωση & προβολή, αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων, ίδρυση spin offs, coaching νέων επιχειρηματιών, κλπ)

Ειδικότερα, προτείνεται η **παροχή ενισχύσεων σε ενδιάμεσους φορείς ή/και στην ανάπτυξη/εκπαίδευση στελεχών τύπου cluster managers, τεχνομεσιτών, auditors** με σκοπό την ανάπτυξη και παροχή ενός πλέγματος υπηρεσιών για την υποστήριξη συλλογικών επιχειρηματιών σχεδίων που υλοποιούνται από δίκτυα και συστάδες επιχειρήσεων σε κλάδους υψηλής προστιθέμενης αξίας ή / και σε κλάδους ταχείας ανάπτυξης ή / και σε κλάδους με ενσωμάτωση υψηλής τεχνολογίας και εφαρμοσμένης καινοτομίας.

Στα περισσότερα κράτη μέλη της ΕΕ, η λειτουργία **υποστηρικτικών δομών** αποτελεί αναπόσπαστο στοιχεία της πολιτικής προώθησης των cluster, κυρίως με τη παροχή υπηρεσιών υποστήριξης εκκολαπτόμενων clusters, όπως ενέργειες στοχευμένης προσέγγισης ομάδων και μεμονωμένων επιχειρήσεων, διάχυση πληροφόρησης και καλών πρακτικών, καθώς και εξατομικευμένη συμβουλευτική υποστήριξη, με έμφαση στην

---

[7] Δράση «Δημιουργία Καινοτομικών Συστάδων Επιχειρήσεων – Ένα Ελληνικό Προϊόν, μια αγορά: ο Πλανήτης» της ΓΓΕΤ (2011), Δράση «Συνεργασία 2011 - Συμπράξεις παραγωγικών και ερευνητικών φορέων σε εστιασμένους ερευνητικούς & τεχνολογικούς τομείς» (2011), Δράση «Συνεργασία 2009» της ΓΓΕΤ (2009), Δράση «Ενίσχυση Ελληνικών Τεχνολογικών Συνεργατικών Σχηματισμών (cluster) στη Μικροηλεκτρονική» του Υπουργείου Ανάπτυξης (2008 και 2009).

καινοτομία και την τεχνολογική αριστεία των υποστηριζόμενων clusters. Στο πλαίσιο αυτό μπορεί να συνδυαστεί ειδικότερα η ανάπτυξη πλατφόρμων μεταφοράς / διάχυσης τεχνολογιών και τεχνογνωσίας, η παροχή υπηρεσιών «τεχνο-μεσιτείας» για τη μεταφορά τεχνολογίας / τεχνογνωσίας στο επίπεδο των εκκολαπτόμενων clusters, η δημιουργία δίαυλων / δικτύων συνεργασίας μεταξύ της έρευνας και της παραγωγής (Technology & Knowledge Transfer Networks), καθώς και ο συντονισμός κοινών έργων E&K μεταξύ επιχειρήσεων και ερευνητικών φορέων.

Βασικά χαρακτηριστικά της σχετικής δράσης ενίσχυσης φορέων παροχής υποστηρικτικών υπηρεσιών σε innovation clusters μπορούν να αποτελούν ενδεικτικά:

- η **κινητοποίηση της εμπλοκής υφιστάμενων φορέων** (π.χ. επιμελητηρίων, συνδέσμων, τεχνολογικών πάρκων) ως δομών παροχής των υποστηρικτικών υπηρεσιών, με σκοπό την οργανωμένη και συστηματική διαχείριση και ανάπτυξη συνεργατικών σχηματισμών καινοτομίας και τη δημιουργία ολοκληρωμένων παραγωγικών και καινοτομικών οικοσυστημάτων,
- η δυνατότητα εστίασης της εφαρμογής τους για την ανάπτυξη περιφερειακών οικονομιών (**εστίαση σε συγκεκριμένες γεωγραφικές ενότητες**) ή βιομηχανικών κλάδων (εστίαση σε τοπικά παραγωγικά συστήματα καινοτομίας για την αξιοποίηση του τοπικού δυναμικού E&TA και την περαιτέρω ανάπτυξή του σε εθνικό / διεθνές επίπεδο),
- η επιλογή προσανατολισμού της υποστήριξης προς **αναδυόμενα / ώριμα cluster ή συγκεκριμένους βιομηχανικούς τομείς**, όπου ήδη αναπτύσσονται δυναμικές clustering,
- η έμφαση στην **εξωστρέφεια** και τον εξαγωγικό προσανατολισμό των εκκολαπτόμενων clusters, όπως στην προώθηση διεθνών / διασυνοριακών συνεργασιών, την αξιοποίηση διεθνών πηγών καινοτομίας και καναλιών απόκτησης τεχνογνωσίας / τεχνολογίας, την προώθηση εξαγωγικών σχημάτων, καθώς και τη δικτύωσή τους με cluster του εξωτερικού,
- και τέλος, ο προσανατολισμός της παρεχόμενης υποστήριξης σε συνεργατικές πρωτοβουλίες / cluster μικρομεσαίων επιχειρήσεων με χαμηλό βαθμό τεχνολογικής εξειδίκευσης ή / και διασύνδεσης με το ερευνητικό / ακαδημαϊκό περιβάλλον.

Βασικοί ωφελούμενοι: Οι επιχειρήσεις και ιδιαίτερα οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, Περιφέρειες

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι: Φορείς και δομές στο χώρο του clustering

ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ Δ2β

Τίτλος: «Νέοι Τεχνοβλαστοί - Spin off».

Σύντομη περιγραφή: Η δράση αποσκοπεί στην ενίσχυση της δημιουργίας και της εξέλιξης επιχειρηματικών καινοτόμων δραστηριοτήτων, στην αξιοποίηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας με δυνατότητες **εμπορικής εκμετάλλευσης**, στην εφαρμογή καινοτόμων επενδυτικών

σχεδίων και στην **αξιοποίηση της γνώσης** που παράγεται από ερευνητές και από επιχειρήσεις με καινοτόμες δραστηριότητες της Ελλάδας και του εξωτερικού ώστε να ευνοηθεί τελικά η παραγωγή νέων προϊόντων, διεργασιών και διαδικασιών υψηλής **προστιθέμενης αξίας και έντασης γνώσης** που θα συμβάλουν στην ανάπτυξη της χώρας.

Στόχοι της δράσης είναι το να:

- Αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της έλλειψης ιδιωτικής χρηματοδότησης των καινοτόμων επιχειρήσεων και της έλλειψης επιχειρηματικότητας των ερευνητών,
- Προσελκυσθούν από το εξωτερικό για επενδύσεις στη χώρα μας ερευνητές, εξειδικευμένο προσωπικό, επιχειρήσεις, χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, κεφάλαια υψηλού ρίσκου (Venture Capital) κλπ,
- Δοθούν κίνητρα για τη δημιουργία τεχνοβλαστών τόσο από τους Δημόσιους Οργανισμούς Παραγωγής Γνώσης όσο και από επιχειρήσεις με καινοτόμες δραστηριότητες,
- Ενισχυθούν οικονομικά οι μικρές υφιστάμενες καινοτόμες επιχειρήσεις βάσει συγκεκριμένων επενδυτικών σχεδίων και να αυξηθεί η παραγωγική δυνατότητά τους,
- Αυξηθούν οι δραστηριότητες Έρευνας και Ανάπτυξης,
- Αυξηθεί το εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό που απασχολείται σε μικρές καινοτόμες επιχειρήσεις.

Η δράση στηρίζει δραστηριότητες υλοποίησης επενδυτικού σχεδίου για τη δημιουργία νέας επιχείρησης ή την επέκταση των δραστηριοτήτων υφιστάμενης επιχείρησης και προϋποθέσεις εμπορικής εκμετάλλευσης των αποτελεσμάτων του.

Βασικοί ωφελούμενοι: ΑΕΙ, ΤΕΙ, Ερευνητικά Κέντρα (καθηγητές ΑΕΙ, ΤΕΙ και ΕΚ) και Επιχειρήσεις του ιδιωτικού ή του δημόσιου τομέα

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι: Νέες ή υπό σύσταση Καινοτόμες Επιχειρήσεις

<u>ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ Δ2γ</u>

Τίτλος: «Ενθάρρυνση της ζήτησης καινοτόμων προϊόντων /υπηρεσιών μέσω της ζήτησης προμηθειών του δημοσίου»

Σύντομη περιγραφή: Δεδομένης της μικρής ζήτησης των ελληνικών επιχειρήσεων για επενδύσεις στην τεχνολογική ανάπτυξη και την καινοτομία, γίνεται πλέον αντιληπτή η σημαντική προσπάθεια που πρέπει να καταβληθεί στην κατεύθυνση της **ενίσχυσης της ζήτησης** υπηρεσιών έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας από το παραγωγικό δυναμικό της χώρας. Στο πλαίσιο αυτό, ο ίδιος ο δημόσιος τομέας μπορεί να επιτελέσει έναν πολύ σημαντικό ρόλο ως χρήστης έρευνας και καινοτομίας και να μετατρέψει την **αγοραστική του δύναμη (δημόσιες προμήθειες) σε μοχλό ζήτησης για καινοτομία.**

Επισημαίνεται, ότι στην Ε.Ε, ολοένα και περισσότερα κράτη μέλη εστιάζουν την προσοχή τους σε μέσα πολιτικής για την καινοτομία από την πλευρά της ζήτησης **(demand side innovation policies),** ιδιαίτερα δε όσον αφορά στις δημόσιες συμβάσεις, όπως τις πολιτικές βιομηχανικής καινοτομίας σε επιλεγμένους κλάδους με ιδιαίτερη δυναμική ανάπτυξης (lead market initiatives) και την **πρωτοβουλία "Small Business Research Initiative"** (**SBIR)** της ΕΕ (DG Enterprise).

Στα πρότυπα αυτών των πρακτικών, αναπτύσσεται η πρόταση για την υλοποίηση ενός προγράμματος **μόχλευσης ιδιωτικών επενδύσεων καινοτομίας** μέσω της ζήτησης προμηθειών του δημοσίου, με αξιοποίηση του θεσμικού πλαισίου της ΕΕ για τις **«προ-εμπορικές δημόσιες συμβάσεις»** (pre-commercial procurements) που αφορούν τη φάση έρευνας και ανάπτυξης προϊόντων / υπηρεσιών πριν από την εμπορική εκμετάλλευση[8].

Σκοπός του προγράμματος είναι η ανταγωνιστική ανάπτυξη των βέλτιστων δυνατών λύσεων για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων προκλήσεων που αντιμετωπίζει το δημόσιο, αφενός με τη κινητοποίηση των ιδιωτικών επιχειρήσεων στην ανάπτυξη νέων / καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών για τις οποίες δημιουργείται μια ζήτηση, και αφετέρου με τη βελτιστοποίηση της ικανότητας των υπηρεσιών / οργανισμών του δημοσίου να προσδιορίσουν και να εντοπίσουν τις πλέον κατάλληλες και αποτελεσματικές **τεχνολογικές εφαρμογές και διαδικασίες**.

Οι σχετικές πρακτικές σε ευρωπαϊκό επίπεδο συνιστούν την προκήρυξη ανοικτών διαγωνισμών για την παροχή χρηματοδοτικής στήριξης σε επιχειρήσεις (δυνητικά σε συνεργασία με ερευνητικούς φορείς) αποκλειστικά για την κάλυψη της δαπάνης Ε&Α προϊόντων / υπηρεσιών (διερεύνηση λύσεων, σχεδιασμός και κατασκευή πρωτοτύπων, παραγωγή περιορισμένου όγκου αρχικών προϊόντων ή υπηρεσιών υπό μορφή δοκιμαστικής σειράς) που ζητούνται από το δημόσιο φορέα ανάθεσης μιας προμήθειας. Με την ολοκλήρωση του χρονοδιαγράμματος παροχής της χρηματοδότησης, οι επιχειρήσεις καλούνται στη συνέχεια να συμμετάσχουν σε διαγωνισμό προμήθειας των προϊόντων / υπηρεσιών, σύμφωνα με τις απαιτήσεις και προδιαγραφές που έχουν προκύψει από το στάδιο της έρευνας & τεχνολογικής ανάπτυξης.

Βασικοί ωφελούμενοι: Οι επιχειρήσεις και ιδιαίτερα οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι: Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών & Δικτύων, μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ΓΓΕΤ, άλλα Υπουργεία, Περιφέρειες.

ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ Δ2δ

Τίτλος: «Νέα χρηματοδοτικά εργαλεία για την ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών από τις επιχειρήσεις»

Σύντομη περιγραφή: Η πρόσβαση στην κατάλληλη χρηματοδότηση, τόσο από εθνικές όσο και από διεθνείς πηγές, είναι ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις της χώρας στην ανάληψη δραστηριοτήτων καινοτομίας. Υπό τις

---

[8] Ανακοίνωση της Επιτροπής COM/2007/799/14.12.2007.

παρούσες οικονομικές συνθήκες οι εν λόγω επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν εντονότερο πρόβλημα **προσέλκυσης επιχειρηματικών κεφαλαίων** για την υλοποίηση των επενδυτικών τους σχεδίων.Σκοπός της δράσης είναι η ενίσχυση μικρομεσαίων επιχειρήσεων, κυρίως υψηλής τεχνολογίας, με κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών για την ανάπτυξη/ υλοποίηση συγκεκριμένων δραστηριοτήτων τεχνολογικής καινοτομίας κατά τα πρώτα στάδια ανάπτυξής τους.

Η επένδυση αφορά στην κάλυψη αναγκών προλειτουργικών κεφαλαίων (**επενδύσεις σποράς**) και **κεφαλαίων εκκίνησης** των μικρομεσαίων επιχειρήσεων για την ανάπτυξη νέων ή σημαντικά βελτιωμένων καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών ή διαδικασιών.

Η χρηματοδότηση που λαμβάνουν οι επιχειρήσεις είναι **επιστρεπτέα**, γεγονός που θα επιτρέψει τη συνεχή ανατροφοδότηση των πόρων του Ταμείου που κατευθύνονται σε δράσεις προς όφελος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, με αποτέλεσμα σταδιακά να καταστεί βιώσιμο εργαλείο πολιτικής.

Ειδικοί στόχοι της δράσης είναι:

- Η αντιμετώπιση του προβλήματος της έλλειψης ιδιωτικής χρηματοδότησης των καινοτόμων μικρομεσαίων επιχειρήσεων με προσέλκυση από το εσωτερικό και το εξωτερικό κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών για επενδύσεις στη χώρα μας,
- Η ενίσχυση και τόνωση της αγοράς επιχειρηματικών κεφαλαίων και ο επιμερισμός του επενδυτικού κινδύνου,
- Η ανάπτυξη καινοτόμων επιχειρήσεων που στοχεύουν στη διεθνή αγορά με σαφές ανταγωνιστικό πλεονέκτημα που στηρίζεται στη νέα γνώση,
- Η βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, ενίσχυση της καινοτομικότητας, ώστε να επιτευχθεί βιώσιμο οικοσύστημα ανάπτυξης και καινοτομίας,
- Η προώθηση της καινοτομίας και της τεχνολογικής ανάπτυξης και η ενσωμάτωσή τους στον παραγωγικό ιστό της χώρας ως κύριων παραγόντων ανάπτυξης, αναβάθμισης και ανταγωνιστικότητας,
- Η βελτίωση της παραγωγικότητας/ ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, η διείσδυση σε νέες αγορές και η ανάπτυξη νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, υπηρεσιών ή διαδικασιών με υψηλή προστιθέμενη αξία.

Για την εξυπηρέτηση των ως άνω στόχων θα ενεργοποιηθούν **Ταμεία Επιχειρηματικών Κεφαλαίων** (venture capital) που θα αξιοποιήσουν την εμπειρία του τραπεζικού τομέα και του ΕΤΕΑΝ.

Βασικοί ωφελούμενοι: Καινοτόμες επιχειρήσεις του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι: Ταμεία Επιχειρηματικών Κεφαλαίων (Φορέας Διαχείρισης).

ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ Δ3ε

Τίτλος: «Κουπόνια Καινοτομίας»

Σύντομη Περιγραφή: Ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων μέσω της αγοράς καινοτόμων συμβουλευτικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών γνώσης / εμπειρογνωμοσύνης από φορείς καινοτομίας με τη χορήγηση κουπονιού καινοτομίας σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις που παρουσιάζουν κάποιο συγκεκριμένο θέμα/πρόβλημα του οποίου η αντιμετώπιση να απαιτεί την τεχνογνωσία/εμπειρογνωμοσύνη που διαθέτει κάποιος φορέας καινοτομίας.

Βασικοί Ωφελούμενοι: Μικρομεσαίες επιχειρήσεις οποιασδήποτε μορφής (ατομικές, ΟΕ, ΕΕ, ΕΠΕ, ΑΕ)

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι: Ομάδες εργαστηρίων δημόσιων ερευνητικών φορέων

ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ Δ2στ

Τίτλος: «Εξοικείωση της ελληνικής κοινωνίας με τις νέες επιστημονικές και τεχνολογικές γνώσεις και την καινοτομία»

Σε παλαιότερα επιχειρησιακά προγράμματα είχαν υποστηριχτεί ορισμένες παρεμβάσεις με στόχο την εξοικείωση της ελληνικής κοινωνίας με την έρευνα και Καινοτομία. Το ΝΟΗΣΙΣ στην Θεσσαλονίκη, ο Θαλασσόκοσμος στο Ηράκλειο, το Πλανητάριο στην Αθήνα και άλλοι μικρότεροι φορείς, αποτελούν προσπάθειες αντιμετώπισης του φαινομένου της "*τεχνοφοβίας*"που συναντάται σε ένα μεγάλο μέρος του ελληνικού πληθυσμού.

Στόχος της δράσης είναι να ενισχυθεί η ελκυστικότητα των νέων τεχνολογιών και της καινοτομίας στην ελληνική κοινωνία και ιδιαίτερα σε στοχευμένες ομάδες πληθυσμού όπως είναι οι μαθητές σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες.

Βασικοί ωφελούμενοι: πολίτες, χρήστες νέων τεχνολογιών

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι: ΓΓΕΤ, Περιφέρειες, φορείς έρευνας

3.3.3 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 3

Αντικείμενο

Σύμφωνα με το Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο των Διαρθρωτικών Ταμείων της ΕΕ και της Κατευθύνσεις της 2ης Εγκυκλίου για το ΣΕΣ, μια από τις επενδυτικές προτεραιότητες στις χρηματοδοτήσεις δράσεων της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020, για την επίτευξη του Θεματικού Στόχου 1 είναι η ακόλουθη:

> ***ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 3:*** *«Υποστήριξη τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, πιλοτικών γραμμών, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής σε βασικές τεχνολογίες γενικής εφαρμογής και διασπορά των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής» (ΕΤΠΑ)*

Η σημασία της προτεραιότητας αυτής βασίζεται στις ακόλουθες διαπιστώσεις:

- Οι παραγωγικές δραστηριότητες στην Ελλάδα εστιάζονται σε καταναλωτικά προϊόντα στο κάτω άκρο της αλυσίδας προστιθέμενης αξίας. Η υποκατάσταση αυτών των παραγωγικών **δραστηριοτήτων με άλλες υψηλότερης προστιθέμενης αξίας**, προϋποθέτει ένα αντίστοιχο επίπεδο τεχνογνωσίας και υποστήριξης από δραστηριότητες επιστημονικής και τεχνολογικής υποστήριξης. Η εξασφάλιση ενός υψηλούς επιπέδου τεχνογνωσίας στις ελληνικές επιχειρήσεις είναι μια μακρόχρονη διαδικασία που απαιτεί σχεδιασμό και συστηματικές παρεμβάσεις.

- Στο πλαίσιο της ευφυούς εξειδίκευσης, μια σημαντική συνιστώσα είναι το στοιχείο της διαδικασίας **επιχειρηματικής ανακάλυψης (entrepreneurial process discovery**).[9] Οι τεχνολογίες γενικής εφαρμογής μπορούν να υποστηρίξουν σε σημαντικό βαθμό την τεχνολογική ανάπτυξη των επιχειρήσεων κι επομένως οι σχετικές παρεμβάσεις θα πρέπει να εξασφαλίζουν τη διάχυση αυτών των τεχνολογιών από την μια πλευρά και από την άλλη να δίνουν τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις να επιλέξουν τον κατάλληλο φορέα που θα τις υποστηρίξει τεχνολογικά.

- Βασικές **Τεχνολογίες Γενικής Εφαρμογής** (Key Enabling Technologies /KETs) αποτελούν η μικρο/νανοηλεκτρονική, η νανοτεχνολογία, η φωτονική, τα προηγμένα υλικά, η βιομηχανική βιοτεχνολογία και οι προηγμένες τεχνολογίες κατασκευής/προηγμένα υλικά και συστήματα προηγμένης μεταποίησης[10].

- Στα σχετικά κείμενά της, η Ε. Επιτροπή προτείνει[11] μια συστημική προσέγγιση με στρατηγικούς και λειτουργικούς στόχους για κάθε μία από τις ανωτέρω έξι Βασικές Τεχνολογίες Γενικής Εφαρμογής . Περιλαμβάνει την υποστήριξη τόσο της ειδικής ανά τεχνολογία όσο και της διεπιστημονικής έρευνας και, το σημαντικότερο, μια έντονα ολοκληρωμένη προσέγγιση. Ένας αποτελεσματικός τρόπος για την υλοποίηση αυτής της προσέγγισης είναι οι **ευρωπαϊκές τεχνολογικές πλατφόρμες** (ΕΤΠ) με στόχο την καινοτομία και οι συμπράξεις ιδιωτικού και δημόσιου τομέα (ΣΔΙΤ). Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται η κοινή τεχνολογική πρωτοβουλία ENIAC (ΚΤΠ) για τη νανοηλεκτρονική, τα εργοστάσια του μέλλοντος καθώς και οι ΣΔΙΤ για ενεργειακά αποδοτικά κτίρια. Νέες ΣΔΙΤ μπορούν επίσης να ξεκινήσουν στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» για την φωτονική και τις μεταποιητικές βιομηχανίες. Αυτές οι ΣΔΙΤ πρέπει να πληρούν τα κριτήρια επιλογής που ορίζονται

---

[9] **Smart specialization** From academic idea to political instrument, the surprising career of a concept and the difficulties involved in its implementation Dominique FORAY* Paul A. DAVID ** & Bronwyn H. HALL

[10] COM(2009)512.

[11] COM 2012/ 341 final/26.06.2012

στο «Ορίζοντας 2020»-27 και θα πρέπει να βασίζονται στο κριτήριο αριστείας, να επικεντρώνονται στα πραγματικά διασυνοριακά στοιχεία για την ενίσχυση της βάσης των γνώσεων της ΕΕ.

- Το πρόγραμμα HORIZON 2020 περιλαμβάνει και χρηματοδότηση δράσεων άλλων πολιτικών, που φυσικά έχουν σχέση με την έρευνα και την καινοτομία, όπως την Ενέργεια, τις εφαρμογές του Galileo & Copernicus, το ECO-innovation κλπ.

Ειδικοί Στόχοι

- Η εξασφάλιση ενός υψηλούς επιπέδου τεχνογνωσίας στις ελληνικές επιχειρήσεις με την ανάπτυξη συνεργασιών εργαστηρίων δημόσιων ερευνητικών φορέων για παροχή εξειδικευμένων E&T υπηρεσιών
- Την υποστήριξη επιδεικτικών έργων από τις επιχειρήσεις
- την υποστήριξη της συμμετοχής των ερευνητικών μας ομάδων στα ΚΕΤ's, όπου μέσω Προκήρυξης και σε ανταγωνιστική βάση θα ενταχθούν κοινοπραξίες για την υλοποίηση κυρίως, επιδεικτικών έργων.
- Την αξιοποίηση των μηχανισμών του **Ενιαίου Χώρου Έρευνας** (ERA-net και ERA-net-plus, Joint Technology Initiatives, Joint Programming Initiatives, EUREKA/EUROSTARS2) για τον συντονισμό των εθνικών πολιτικών και την από κοινού χρηματοδότηση προγραμμάτων σε επιλεγμένα πεδία
- Την διάχυση των αποτελεσμάτων της έρευνας και των **τεχνολογιών γενικής εφαρμογής** (Key Enabling Technologies/KETs) στα τοπικά/περιφερειακά παραγωγικά συστήματα και στους τομείς αιχμής της χώρας.

ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ Δ3α

Τίτλος: «Ενίσχυση των Συνεργασιών του Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα – ΣΔΙΤ (Public Private Partnerships - PPP) σε Εστιασμένους Ερευνητικούς & Τεχνολογικούς Τομείς μεταξύ ερευνητικών φορέων, ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και επιχειρήσεων, ιδιαίτερα όσον αφορά στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, τη μεταφορά τεχνολογίας, την κοινωνική καινοτομία»

Η δράση αυτή θα υποστηρίζει την συνεργασία ανάμεσα στις επιχειρήσεις και τους ερευνητικούς φορείς της χώρας, μέσα από την από κοινού εκτέλεση ερευνητικών και τεχνολογικών έργων που προάγουν τη βιώσιμη ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την εξωστρέφεια των ελληνικών επιχειρήσεων και βελτιώνουν την ποιότητα ζωής του Έλληνα πολίτη στο πλαίσιο της στρατηγικής για την ευφυή εξειδίκευση σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο. Ειδικότερα, θα χρηματοδοτηθεί η υλοποίηση έργων E&T σε συγκεκριμένους τομείς και δραστηριότητες που:

1. ενδιαφέρουν τον παραγωγικό ιστό της χώρας και θα συμβάλουν άμεσα ή έμμεσα στην παραγωγή νέων ή βελτιωμένων προϊόντων και υπηρεσιών και στη διείσδυση σε νέες αγορές,
2. υποστηρίζουν τις ανάγκες της κοινωνίας και των πολιτικών σε διάφορους τομείς όπως η ενεργειακή και η περιβαλλοντική πολιτική και παράγουν νέα γνώση που μπορεί να αξιοποιηθεί.

Βασικοί ωφελούμενοι: Οι επιχειρήσεις και ιδιαίτερα οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ΑΕΙ, ΤΕΙ, Ερευνητικά Κέντρα

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι: ΑΕΙ, ΤΕΙ, Ερευνητικά Κέντρα, Επιχειρήσεις

ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ Δ3β

Τίτλος: «Υποστήριξη της έρευνας και πειραματικής ανάπτυξης στις επιχειρήσεις»

Σύντομη περιγραφή: Σκοπός της δράσης είναι η υποστήριξη έργων βιομηχανικής έρευνας και της πειραματικής ανάπτυξης, που εκτελούνται από **δυναμικές εγχώριες επιχειρήσεις**. Βασική επιδίωξη αποτελεί η προώθηση της καινοτομίας με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων με την παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Ειδικοί στόχοι της δράσης είναι:

- Η προώθηση της Ε&Κ και η **ενσωμάτωσή τους στον παραγωγικό ιστό** της χώρας ως κύριων παραγόντων ανάπτυξης, αναβάθμισης και ανταγωνιστικότητας και ως βασικών στοιχείων στρατηγικού σχεδιασμού,
- Η ανάπτυξη νέων ή βελτιωμένων προϊόντων ή υπηρεσιών με **υψηλή προστιθέμενη αξία,** η ανάπτυξη νέων ή βελτιωμένων μεθόδων παραγωγής, η βελτίωση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και η διείσδυση σε νέες αγορές,
- Η μεταφορά και προσαρμογή **υψηλής τεχνολογίας σε παραδοσιακούς κλάδους** της εγχώριας βιομηχανίας και η ενθάρρυνση ανάληψης δραστηριοτήτων τεχνολογικής καινοτομίας,
- Η ενίσχυση και αναβάθμιση του **στελεχιακού δυναμικού** των επιχειρήσεων με τη συμμετοχή του σε δραστηριότητες Ε&Κ, που βρίσκουν άμεση εφαρμογή στην παραγωγική διαδικασία των επιχειρήσεων,
- Η ενίσχυση της συμμετοχής των επιχειρήσεων στην ανάληψη Ε&Κ δραστηριοτήτων και η αποτελεσματικότερη διασύνδεση του ερευνητικού συστήματος της χώρας με τους παραγωγικούς τομείς της οικονομίας.

Το έργο υλοποιείται από μία και μόνο επιχείρηση ή από κοινού/ σύμπραξη από δύο ή περισσότερες ανεξάρτητες μεταξύ τους επιχειρήσεις.

Βασικοί ωφελούμενοι: Επιχειρήσεις του ιδιωτικού ή του δημόσιου τομέα, ΑΕΙ, ΤΕΙ, Ερευνητικά Κέντρα και αυτοτελή Ινστιτούτα

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι: Επιχειρήσεις του ιδιωτικού ή του δημόσιου τομέα

ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ Δ3γ

Τίτλος: «Διακρατικές συνεργασίες για την υλοποίηση κοινών επιστημονικών και ερευνητικών προγραμμάτων και δραστηριοτήτων»

Σύντομη περιγραφή:

Η ΓΓΕΤ σε συνεργασία με το Υπουργείο Εξωτερικών συνυπογράφει με άλλες χώρες Πρωτόκολλα διμερούς συνεργασίας για την υλοποίηση κοινών επιστημονικών και ερευνητικών προγραμμάτων και δραστηριοτήτων.

Στο πλαίσιο αυτό υλοποιούνται σημαντικά **έργα σε διευρωπαϊκό και διεθνές**, έχει αποκτηθεί σημαντική εμπειρία και προτείνεται κατά τη νέα Προγραμματική Περίοδο η συνέχιση, η εξειδίκευση και προσαρμογή τους στις νέες στρατηγικές κατευθύνσεις ώστε να περιλάβουν:

Διακρατικά Προγράμματα μεγάλης χρηματοδοτικής εμβέλειας, τα οποία εκπονούνται με εταίρους στρατηγικής σημασίας για την Ελλάδα και απευθύνονται **κυρίως στον ιδιωτικό τομέα** της χώρας, ενθαρρύνοντας επιπλέον την συνεργασία του με τα Δημόσια Πανεπιστήμια ΑΕΙ/ΤΕΙ και τους Ερευνητικούς και Τεχνολογικούς φορείς. Τα προγράμματα αυτά, σε αντίθεση με της προηγούμενης κατηγορίας, υλοποιούνται συνήθως από συνεργατικά σχήματα, έχουν αναπτυξιακό χαρακτήρα και στοχεύουν, σε μεταγενέστερο στάδιο, στην δημιουργία καινοτόμων προϊόντων/διαδικασιών/ υπηρεσιών, υψηλής προστιθέμενης αξίας και ανταγωνιστικότητας, ικανών να διεκδικήσουν μερίδιο της διεθνούς αγοράς.

Υποστήριξη της συμμετοχής καινοτόμων επιχειρήσεων στο ευρωπαϊκό δίκτυο EUREKA – EUROSTARS για την διεξαγωγή έρευνας και την δημιουργία συνεργειών με άλλες ευρωπαϊκές καινοτόμες επιχειρήσεις, μέσω της συμμετοχής τους στο ευρωπαϊκό δίκτυο **EUREKA – EUROSTARS** με σκοπό την ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων/υπηρεσιών.

Το EUROSTARS αποτελεί πρωτοβουλία του Οργανισμού EUREKA (http://www.eurekanetwork.org/) που εντάσσεται στα πλαίσια του Άρθρου 185 της Συνθήκης της ΕΕ, το οποίο προβλέπει την από κοινού χρηματοδότηση ερευνητικών έργων από τις χώρες- μέλη της Ένωσης και την ΕΕ.

Βασικοί ωφελούμενοι: Επιχειρήσεις που ενδιαφέρονται να αποκτήσουν τεχνογνωσία για την παραγωγή νέων προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών έντασης γνώσης, Εταιρίες Βιομηχανικής Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (ΒΕΤΑ), ΑΕΙ, ΤΕΙ, Ερευνητικά Κέντρα

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι: Ερευνητικοί φορείς, ΑΕΙ/ΤΕΙ και επιχειρήσεις.

ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ Δ3δ

Τίτλος: «Ανάπτυξη συνεργασιών εργαστηρίων δημόσιων ερευνητικών φορέων για παροχή εξειδικευμένων E&T υπηρεσιών»

Σύντομη περιγραφή: Στόχος είναι υποστήριξη παραγωγής και διάδοσης και αξιοποίησης «βασικών τεχνολογιών γενικής εφαρμογής» (Key Enabling Technologies - KETs) για την αντιμετώπιση των κρίσιμων κοινωνικών προκλήσεων που αντιμετωπίζει η χώρα μας με την ανάπτυξη συνεργασιών των επιχειρήσεων με εργαστήρια δημόσιων ερευνητικών φορέων που είναι οργανωμένα και **παρέχουν καινοτόμες τεχνολογικές υπηρεσίες προς τρίτους,** ώστε:

- Να επιλύονται άμεσα και με αξιόπιστο τρόπο, εξειδικευμένα προβλήματα της παραγωγής, της οικονομίας και της κοινωνίας με βάση την εγχώρια τεχνογνωσία,
- Να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα των εν λόγω εργαστηριακών φορέων, μέσω της βελτίωσης της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών και της ετοιμότητας για την ικανοποίηση συγκεκριμένων αναγκών των επιχειρήσεων στη χώρα και διεθνώς,
- Να ευαισθητοποιηθούν τα ελληνικά ερευνητικά εργαστήρια προς τις απαιτήσεις της ελληνικής και παγκόσμιας παραγωγής και να αναπτυχθεί στην Ελλάδα ο κλάδος παροχής τεχνολογικών υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις,
- Να ενισχυθούν οι διαδικασίες σύνδεσης της έρευνας με την παραγωγή, μέσω της ανάπτυξης σταθερών σχέσεων και συνεργασιών των αντίστοιχων φορέων.

Τα επιχορηγούμενα εργαστήρια πρέπει να αποδείξουν έμπρακτα (βάσει συμβάσεων ή συμφωνητικών) ότι υλοποιούν ή ότι έχουν έλθει σε **συμφωνία με τους δυνητικούς χρήστες** (από την Ελλάδα ή το εξωτερικό) για παροχή επιστημονικών και τεχνολογικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων της βασικής και βιομηχανικής έρευνας, προ-ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης, μελετών, μετρήσεων, αναλύσεων κλπ, προκειμένου να καθορισθεί το ύψος της επιχορήγησης που θα λάβουν. Προϋπόθεση αποτελεί η ύπαρξη θεσμοθετημένου/ πιστοποιημένου εργαστηρίου.

Η υποδομή που θα δημιουργηθεί σαν αποτέλεσμα του έργου θα πρέπει να είναι διαθέσιμη σε όλους τους δυνητικούς χρήστες και η τιμολογιακή πολιτική που ακολουθείτε δεν στρεβλώνει την αγορά.

Βασικοί ωφελούμενοι: ΑΕΙ, ΤΕΙ, Ερευνητικά Κέντρα και Επιχειρήσεις

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι: Ομάδες εργαστηρίων δημόσιων ερευνητικών φορέων, Περιφέρειες

ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ Δ3ε

Τίτλος: «Υποστήριξη της κατοχύρωσης δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας»

Σύντομη περιγραφή: Η δράση υποστηρίζει την απόκτηση και επικύρωση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και άλλων δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας από μικρομεσαίες επιχειρήσεις και δημόσιους ερευνητικούς φορείς. Θα χρηματοδοτηθεί η υλοποίηση έργων που αποσκοπούν σε:

- Αιτήσεις Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας Υψηλής Τεχνολογίας στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας-EPO
- Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας Υψηλής Τεχνολογίας που Χορηγούνται από USPTO
- Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας από Τρεις Οργανισμούς (EPO, USPTO, JPO)

Στόχοι της δράσης είναι:

- Η αξιοποίηση των ερευνητικών και τεχνολογικών αποτελεσμάτων των ΑΕΙ, ΤΕΙ, Ερευνητικών Κέντρων και μικρομεσαίων Επιχειρήσεων του ιδιωτικού ή του δημόσιου τομέα.
- Η βελτίωση της εικόνας της χώρας στη γενική κατάταξη καινοτομίας της ΕΕ και συνακόλουθα στον δείκτη ανταγωνιστικότητας προς όφελος του κοινωνικού συνόλου.
- Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων.
- Αύξηση των δαπανών και των δραστηριοτήτων Ε&Κ

Ένας από τους βασικούς δείκτες καινοτομίας αφορά το διανοητικό κεφάλαιο μιας χώρας. Από τα εθνικά και κοινοτικά στατιστικά στοιχεία προκύπτει ότι στον δείκτη εκροών καινοτομίας η Ελλάδα υστερεί σημαντικά έναντι των εταίρων της στην ΕΕ και συνακόλουθα στην διεθνή κατάταξη ανταγωνιστικότητας.

Βασικοί ωφελούμενοι: ΑΕΙ, ΤΕΙ, Ερευνητικά Κέντρα και Επιχειρήσεις του ιδιωτικού ή του δημόσιου τομέα

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι: ΑΕΙ, ΤΕΙ, Ερευνητικά Κέντρα (καθηγητές ΑΕΙ, ΤΕΙ και ΕΚ) και Επιχειρήσεις του ιδιωτικού ή του δημόσιου τομέα.

3.2.3 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 4

Αντικείμενο

Η ποιότητα του **ανθρώπινου δυναμικού** καθορίζει σε μεγάλο βαθμό την ποιότητα της παραγόμενης έρευνας και αναγνωρίζεται ως η κρισιμότερη παράμετρος για τη σωστή λειτουργία και αποδοτικότητα του συστήματος Έρευνας-Καινοτομίας.

Στη νέα προγραμματική περίοδο, οι δράσεις για το ανθρώπινο δυναμικό θα συμβάλουν στο στόχο για μια Ευρώπη χωρίς αποκλεισμούς με την καταπολέμηση της ανεργίας, την υποστήριξη της δια βίου μάθησης, την **αναχαίτιση του φαινομένου "brain drain»** και τη **σύνδεση της έρευνας με την παραγωγή**.

Ως εκ τούτου ο σχεδιασμός για την επόμενη προγραμματική περίοδο προτείνεται να περιλάβει δράσεις που θα συγχρηματοδοτηθούν από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο/ΕΚΤ, στο πλαίσιο της ακόλουθης επενδυτικής προτεραιότητας του Κοινού Στρατηγικού Πλαισίου των Διαρθρωτικών Ταμείων της ΕΕ για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, για την επίτευξη του Θεματικού Στόχου 1:

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 4: *«Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού στο χώρο της έρευνας μέσω μεταπτυχιακών σπουδών, κατάρτισης των ερευνητών, δραστηριοτήτων δικτύωσης και δημιουργίας εταιρικών σχέσεων μεταξύ ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ερευνητικών και τεχνολογικών κέντρων και επιχειρήσεων» (ΕΚΤ)*

Ειδικοί Στόχοι

- Η αναχαίτιση του μεταναστευτικού ρεύματος επιστημόνων, κυρίως νέων ("**brain drain**") με την απασχόληση ερευνητών στις επιχειρήσεις και ερευνητικούς οργανισμούς.
- Η βελτίωση της **κινητικότητας ερευνητών**, συμμετοχή σε διεθνή δίκτυα και δράσεις ανταλλαγών νέων ερευνητών και υποψηφίων διδακτόρων μεταξύ πανεπιστημιακών και ερευνητικών φορέων της χώρας και αντίστοιχων του εξωτερικού.
- Η **εξειδίκευση** του ανθρώπινου δυναμικού, ώστε να ανταποκρίνεται περισσότερο στις ανάγκες του ιδιωτικού τομέα με στόχο την αύξηση της απασχόλησης ερευνητών στις επιχειρήσεις.
- Η αξιοποίηση δικτύου επιστημόνων / ερευνητών **της διασποράς** και προσέλκυση ερευνητών από το εξωτερικό στη χώρα μας.
- Η **επιβράβευση** καταξιωμένων και νέων ερευνητών.
- Η αναβάθμιση των ερευνητών με την ενίσχυση της διασύνδεσης της έρευνας, του εκπαιδευτικού συστήματος και της καινοτομίας όπως διεθνώς προδιαγράφεται στο μοντέλο του τριγώνου της γνώσης (**Knowledge Triangle: Universities, Research Centers, Innovative Business**) .

Στη συνέχεια παρατίθενται αναλυτικότερα, ορισμένοι **ενδεικτικοί τύποι δράσεων** στην Επενδυτική Προτεραιότητα 4:

3.2.4.2 ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ Δ4α

Τίτλος: «Ενίσχυση άριστων επιστημονικών προσπαθειών στην Ελλάδα»

Σύντομη Περιγραφή: Η ενίσχυση του ανθρώπινου ερευνητικού δυναμικού για την προαγωγή της έρευνας και ειδικότερα των ερευνητικών προσπαθειών των μελών ΔΕΠ Πανεπιστημίων, μελών ΕΠ ΤΕΙ και Ερευνητών των ερευνητικών φορέων της χώρας που έχουν να επιδείξουν σημαντικά επιτεύγματα στον τομέα τους και μπορούν να συμβάλλουν στην πρόοδο της επιστημονικής γνώσης και στη διεύρυνση των οριζόντων της. Στο πλαίσιο αυτό επιδιώκεται ειδικότερα:

- Η υποστήριξη των **«άριστων» επιστημονικών προσπαθειών** στην Ελλάδα, στο σύνολο των επιστημονικών και ερευνητικών πεδίων.
- Η ενίσχυση της έρευνας που αναλαμβάνεται με **πρωτοβουλία του ερευνητή.**
- Η **επιβράβευση** των προτάσεων με καινοτομικό χαρακτήρα, δίνοντας έμφαση στην ποιότητα και όχι στην περιοχή της έρευνας στην οποία εμπίπτει η εκάστοτε πρόταση.

Παράλληλα, θα δοθεί έμφαση στην υποστήριξη νέων μελών ΔΕΠ Πανεπιστημίων, μελών ΕΠ ΤΕΙ και Ερευνητών (π.χ. απόκτηση διδακτορικού την τελευταία δεκαετία) που βρίσκονται στα πρώτα στάδια της σταδιοδρομίας τους για την παραγωγή υψηλού επιπέδου ερευνητικού έργου και την ενίσχυση της ερευνητικής τους αυτονομίας και αυτοδυναμίας.

Θα χρηματοδοτηθούν υψηλού επιπέδου ερευνητικά έργα που θα εκτελεσθούν από ερευνητικές ομάδες, καθοδηγούμενες από έναν Κύριο Ερευνητή (ΚΕ) οποίος θα είναι μέλος ΔΕΠ Πανεπιστημίου ή μέλος ΕΠ ΤΕΙ ή Ερευνητής σε ερευνητικό φορέα της χώρας. Στην ερευνητική ομάδα μπορούν να συμμετέχουν, εκτός από τον ΚΕ, και άλλα μέλη ΔΕΠ Πανεπιστημίων ή μέλη ΕΠ ΤΕΙ ή Ερευνητές, καθώς και μεταδιδακτορικοί ερευνητές, υποψήφιοι διδάκτορες και μεταπτυχιακοί φοιτητές.

Δράση ανάλογου περιεχομένου υλοποιείται στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ (2007-2013) – Ε.Π. «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»

Βασικοί ωφελούμενοι:

α) Μέλη ΔΕΠ Πανεπιστημίων, μέλη ΕΠ ΤΕΙ, Ερευνητές σε ερευνητικό φορέα της χώρας

β) Μεταδιδακτορικοί Ερευνητές, Υποψήφιοι διδάκτορες και μεταπτυχιακοί φοιτητές.

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι: ΑΕΙ, ΤΕΙ, Ερευνητικοί Φορείς

ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ Δ4β

Τίτλος: «Ενίσχυση της διεπιστημονικής έρευνας μέσω της ανάπτυξης συνεργειών μεταξύ ερευνητικών ομάδων διαφορετικών Πανεπιστημίων, ΤΕΙ και Ερευνητικών Φορέων εσωτερικού και εξωτερικού»

Σύντομη Περιγραφή: Με τη δράση αυτή επιδιώκεται:

α) Η ενίσχυση της διεπιστημονικής έρευνας

β) Η **δημιουργία συνεργειών** μεταξύ ερευνητικών ομάδων διαφορετικών Πανεπιστημίων, ΤΕΙ και Ερευνητικών Φορέων που δραστηριοποιούνται στο ίδιο ή διαφορετικό γνωστικό αντικείμενο ώστε να δημιουργηθούν πολλαπλασιαστικά φαινόμενα, να επιτευχθεί οικονομία κλίμακας, να βελτιωθεί η διάχυση της παραγόμενης γνώσης και της τεχνογνωσίας και να αναπτυχθούν μονιμότερες συνεργασίες τόσο στο ερευνητικό όσο και στο εκπαιδευτικό επίπεδο.

γ) Η ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και ερευνητικών κέντρων της χώρας και του **εσωτερικού και εξωτερικού**.

Στο πλαίσιο αυτό θα υλοποιηθούν επίσης σε **διευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο**, με βάση την εμπειρία που έχει αποκτηθεί σε παρόμοια έργα και την προσαρμογή τους στις νέες στρατηγικές κατευθύνσεις προτείνεται να εξειδικευτούν και να περιλάβουν κατά τη νέα Προγραμματική Περίοδο, ενδεικτικά:

Διακρατικά Προγράμματα μικρής χρηματοδοτικής εμβέλειας τα οποία απευθύνονται αποκλειστικά σε Δημόσια Πανεπιστήμια ΑΕΙ/ΑΤΕΙ και Ερευνητικούς και Τεχνολογικούς φορείς της χώρας (ένας φορέας από κάθε χώρα). Τα συγκεκριμένα προγράμματα αποσκοπούν στην γνωριμία των επιστημόνων δύο κρατών, στην διευκόλυνση της κινητικότητας τους και στη από κοινού υλοποίηση ενός ερευνητικού έργου το οποίο θα αποτελέσει εφαλτήριο ευρύτερων συνεργασιών και δραστηριοποίησης τους σε μεγάλα ευρωπαϊκά και διεθνή προγράμματα.

Διακρατικά Προγράμματα Δικτύωσης που αποτελούν πολυμερείς συνεργασίες για τη δικτύωση των ερευνητικών ομάδων χωρών κρατών-μελών της Ε.Ε, συνδεδεμένων και τρίτων χωρών, καθώς και προγράμματα σύνδεσης με το Πρόγραμμα HORIZON 2020, όπως είναι τα Teaming και Twinning. Πρόκειται για προγράμματα τα οποία απευθύνονται σε Δημόσια Πανεπιστήμια ΑΕΙ/ ΑΤΕΙ και τους Ερευνητικούς και Τεχνολογικούς φορείς και στον ιδιωτικό τομέα προκηρύσσονται από την κοινοπραξία των κρατών μελών του εκάστοτε έργου δικτύωσης τη Ε.Ε. στο πλαίσιο των οποίων επιβραβεύονται – χρηματοδοτούνται από την Υπηρεσία οι επιτυχημένες ελληνικές συμμετοχές. Οι προτάσεις των έργων υποβάλλονται στην εκάστοτε ad-hoc γραμματεία του έργου δικτύωσης η οποία εδρεύει σε ένα από τα συμμετέχοντα κράτη μέλη και αναλαμβάνει και τη διαδικασία αξιολόγησης. Μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων, η ελληνική πλευρά καλεί όσες ελληνικές ερευνητικές ομάδες συμμετείχαν σε επιτυχημένες προτάσεις να υποβάλουν το ερευνητικό σχέδιο και το αίτημα χρηματοδότησή τους και προχωρεί στην διαδικασία ένταξης των έργων ανάλογα με τη διαθεσιμότητα κονδυλίων.

Μακροπρόθεσμα επιδιώκεται η ανάπτυξη εθνικών ερευνητικών ομάδων οι οποίες θα είναι ανταγωνιστικές σε τομείς στρατηγικής σημασίας τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Θα χρηματοδοτηθούν υψηλού επιπέδου ερευνητικά έργα που θα εκτελεσθούν από ερευνητικές ομάδες (τουλάχιστον τρεις προερχόμενες από διαφορετικούς φορείς), με Συντονιστή μέλος ΔΕΠ Πανεπιστημίου ή μέλος ΕΠ ΑΤΕΙ ή Ερευνητή, προερχόμενο από τον φορέα που υποβάλει την πρόταση.

Σε κάθε ερευνητική ομάδα μπορούν να συμμετέχουν, εκτός από τον Κύριο Ερευνητή,

α) Άλλα μέλη ΔΕΠ Πανεπιστημίων ή μέλη ΕΠ ΑΤΕΙ ή Ερευνητές,

β) Μεταδιδακτορικοί ερευνητές, υποψήφιοι διδάκτορες και μεταπτυχιακοί φοιτητές

γ) Μετακαλούμενοι ερευνητές από το εξωτερικό

Δράση ανάλογου περιεχομένου υλοποιείται στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ (2007-2013) – Ε.Π. «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»

Βασικοί ωφελούμενοι:

α) Μέλη ΔΕΠ Πανεπιστημίων, μέλη ΕΠ ΑΤΕΙ, Ερευνητές σε ερευνητικό φορέα της χώρας

β) Μεταδιδακτορικοί Ερευνητές, Υποψήφιοι διδάκτορες και μεταπτυχιακοί φοιτητές

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι: ΑΕΙ, ΤΕΙ, Ερευνητικοί φορείς

ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ Δ4γ

Τίτλος : «Ενίσχυση της απασχόλησης ερευνητών σε επιχειρήσεις»

Σύντομη περιγραφή: Κύριος στόχος της δράσης είναι η βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση, η αύξηση της επαγγελματικής ένταξης και η πρόληψη της **ανεργίας των ερευνητών**, μέσω της απόκτησης επαγγελματικής πείρας σε επιχειρήσεις.

Παράλληλα, η δράση επιδιώκει να συμβάλει στην **ανάπτυξη και διάδοση ερευνητικών δραστηριοτήτων στις επιχειρήσεις** και στην εξοικείωση τους με τα οφέλη της έρευνας και της καινοτομίας ως βασικών στοιχείων του στρατηγικού σχεδιασμού τους. Να ενισχύσει επίσης επιχειρήσεις ώστε να επεκτείνουν/αναβαθμίσουν τις ήδη υφιστάμενες ερευνητικές τους δραστηριότητες, να αναπτύξουν και να αξιοποιήσουν το δυναμικό των βασικών τεχνολογιών γενικής εφαρμογής.

Θα επιδοτηθούν επιχειρήσεις για την πρόσληψη ερευνητών στο πλαίσιο υλοποίησης ερευνητικών έργων, μέσω χρηματοδότησης μέρους του μισθολογικού κόστους που προκαλεί η απασχόλησή τους.

Δράση ανάλογου περιεχομένου υλοποιείται στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ (2007-2013) – Ε.Π. «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»

Βασικοί ωφελούμενοι: Οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις και οι ερευνητές

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι: Επιχειρήσεις

ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ Δ4δ

Τίτλος: «Χρηματοδότηση προτάσεων που αξιολογούνται θετικά στις προκηρύξεις των European Research Council/ERC Grants»

Σύντομη περιγραφή: Στόχος της δράσης είναι η ενίσχυση της έρευνας που αναλαμβάνεται με πρωτοβουλία του ερευνητή και η **επιβράβευση προτάσεων** με καινοτομικό χαρακτήρα που διακρίθηκαν για την ποιότητα τους στο πλαίσιο ενός ευρωπαϊκής κλίμακας μηχανισμού ανταγωνιστικής χρηματοδότησης.

Η χρηματοδότηση τέτοιου τύπου προτάσεων εντάσσεται στο γενικότερο στόχο **υποστήριξης των «άριστων» επιστημονικών προσπαθειών** στην Ελλάδα, στο σύνολο των επιστημονικών

και ερευνητικών πεδίων και μακροπρόθεσμα αναμένεται να συμβάλλει στην αναβάθμιση των δυνατοτήτων των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των ερευνητικών φορέων και στην ενίσχυση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας του ερευνητικού συστήματος της χώρας.

Προβλέπεται η χρηματοδότηση προτάσεων που υποβάλλονται στο πλαίσιο Προκηρύξεων των **ERC Grant Schemes** (Starting & Advanced) από Έλληνα Κύριο Ερευνητή σε συνεργασία με Φορέα Υποδοχής της χώρας και ενώ αξιολογούνται θετικά στο τελικό στάδιο αξιολόγησης, δεν χρηματοδοτούνται τελικά από το ERC λόγω περιορισμών στο διαθέσιμο προϋπολογισμό.

Δράση ανάλογου περιεχομένου υλοποιείται στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ (2007-2013) – Ε.Π. «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»

Βασικοί ωφελούμενοι:

α) Μέλη ΔΕΠ Πανεπιστημίων, μέλη ΕΠ ΤΕΙ, Ερευνητές σε ερευνητικό φορέα της χώρας

β) Μεταδιδακτορικοί Ερευνητές, Υποψήφιοι διδάκτορες και μεταπτυχιακοί φοιτητές.

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι: Ερευνητικοί Φορείς, ΑΕΙ/ΤΕΙ.

<u>ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ Δ4ε</u>

Τίτλος: «Ενισχύσεις εκκίνησης (starting grants+)»

Σύντομη περιγραφή: Κύριος στόχος της δράσης είναι να προσφέρει ένα ευέλικτο και γρήγορο εργαλείο για την ενίσχυση, με κεφάλαια σποράς, νέων επιστημόνων με ελπιδοφόρες, καινοτόμες ιδέες με προοπτικές μετουσίωσης σε νέες τεχνολογίες και προϊόντα για την αγορά.

Η δράση αφορά την αρχική ενίσχυση με μικρού ύψους χρηματοδότηση σε νέους επιστήμονες προκειμένου να αναπτύξουν το αρχικό πρωτότυπο της ιδέας τους με προοπτική, σε επόμενες φάσεις να ενισχυθεί περαιτέρω μικρό ποσοστό αυτών προκειμένου να διευκολυνθεί η ανάπτυξη προϊόντων και η πρόσβασή τους στην αγορά (συνεργασία με διακεκριμένους επιχειρηματίες, mentoring, coaching)

Βασικοί ωφελούμενοι: νέοι ερευνητές, μεταδιδακτορικοί φοιτητές

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι: ΓΓΕΤ

4. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΝ ΑΡΧΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΧΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

4.1 ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

Στις 24 Αυγούστου 2010, το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων έθεσε σε δημόσια διαβούλευση το κείμενο βάσης ***«Δράσεις έρευνας και ανάπτυξης που απευθύνονται στον παραγωγικό τομέα»***. Η διαδικασία που εφαρμόσθηκε περιέλαβε τόσο

ηλεκτρονική διαβούλευση με υποβολή σχολίων στην διεύθυνση www.opengov.gr, όσο και ενεργητική διαβούλευση με παραγωγικούς φορείς.

Ο πρώτος κύκλος της ηλεκτρονικής διαβούλευσης, έληξε στις 19 Σεπτεμβρίου 2010. Παράλληλα και μέχρι 30 Οκτωβρίου 2010 κατατέθηκαν στην ΓΓΕΤ άλλα 26 σχόλια από ισάριθμους παραγωγικούς φορείς και φορείς παραγωγής δημοσίων αγαθών. Τα σχόλια που κατατέθηκαν αφορούσαν:

- στην ανάδειξη θεματικών προτεραιοτήτων με στόχο την υλοποίηση έργων σε εστιασμένους E&T τομείς που υποστηρίζουν τις ανάγκες της κοινωνίας και της οικονομίας,
- στην δημιουργία καινοτομικών συστάδων επιχειρήσεων (Clusters)
- στις μεθόδους παρέμβασης που θα επιτρέψουν την αποτελεσματικότερη υλοποίησή τους, και
- στη μείωση γραφειοκρατίας – απλούστευση διαδικασιών.

Οι κλάδοι στους οποίους επικεντρώθηκε κυρίως το ενδιαφέρον των συμμετεχόντων στην διαβούλευση είναι τα Φαρμακευτικά και Καλλυντικά προϊόντα, αλλά και γενικότερα η Χημική Βιομηχανία, τα Τρόφιμα/ Ποτά (σε συνδυασμό και με την πρωτογενή παραγωγή), η Πληροφορική / Τηλεπικοινωνίες/ Αυτοματισμοί, οι «βιομηχανίες βάσης» (μεταλλουργία, τσιμεντοβιομηχανία), η Ενέργεια / Περιβάλλον, οι Υπηρεσίες και η Ασφάλεια.

Ταυτόχρονα, για την καλύτερη αποτύπωση της ζήτησης, οργανώθηκαν workshops, επιτόπιες επισκέψεις και συζητήσεις με εκπροσώπους παραγωγικών φορέων και φορέων παροχής υπηρεσιών είτε μεμονωμένα, είτε μέσω κλαδικών συνδέσμων και επιμελητηρίων.

Τόσο από τα ηλεκτρονικά σχόλια όσο και από τις συζητήσεις των στελεχών της υπηρεσίας με τους φορείς της παραγωγής προκύπτουν οι παρακάτω βασικές συστάσεις:

- Οι θεματικές προτεραιότητες για τις δράσεις του παραγωγικού τομέα να προσδιορισθούν με βάση οικονομικούς / κοινωνικούς τομείς και κλάδους όχι σε επίπεδο επιστημονικών / τεχνολογικών πεδίων.
- Να υπάρχει συγκεκριμένη δημόσια δαπάνη ανά θεματικό τομέα στις προκηρύξεις.
- Τα παραδοτέα να είναι εφαρμόσιμα. Στις προτάσεις να περιλαμβάνεται συγκεκριμένο σχέδιο αξιοποίησης των αποτελεσμάτων (business plan).
- Κατά την αξιολόγηση να δίνεται μεγαλύτερη έμφαση στην βιωσιμότητα και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας, καθώς και στην κατοχύρωσή τους (αύξηση του συντελεστή βαρύτητας των σχετικών κριτηρίων αξιολόγησης).
- Να αξιοποιηθούν κριτές από τη βιομηχανία με το κατάλληλο επιστημονικό υπόβαθρο
- Να μειωθεί δραστικά η γραφειοκρατία και τα δικαιολογητικά κατά την υποβολή της πρότασης.

- Είναι πολύ σημαντικό για τον παραγωγικό τομέα να υπάρχουν συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα προκηρύξεων (road maps) και να μειωθούν σημαντικά οι χρόνοι αξιολόγησης των προτάσεων, υπογραφής συμβάσεων και χρηματοδότησης των έργων.
- Να διενεργείται συστηματικά αποτίμηση και ανάδειξη βέλτιστων πρακτικών.

ΦΟΡΕΙΣ ΠΟΥ ΕΛΑΒΑΝ ΜΕΡΟΣ ΣΤΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ

Επιχειρήσεις

INTRACOM TELECOM, ΕΛΚΕΜΕ ΑΕ/ΒΙΟΧΑΛΚΟ, ALTEC Software ΑΕ, Q base R&T, ΕΤΜΕ: Πέππας & Συν/τες Ε.Ε., ΠΥΡΟΓΕΝΕΣΙΣ ΑΒΕΕ, ΣΙΜΤΕΚ Λογισμικό & Υπηρεσίες ΕΠΕ, Forthnet ΑΕ, Singular Logic ΑΕ, ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΑΕ, ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ, ALAPIS ΑΒΕΕ, ΑΤΛΑΝΤΙΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΑΕ, CHIMAR HELLAS ΑΕ, ΚΟΡΡΕΣ ΑΕ, Virtual Trip ΕΠΕ, BIC VIOLEX SA

Σύνδεσμοι - Ενώσεις

- Σύνδεσμος Επιχειρήσεων & Βιομηχανιών (ΣΕΒ)
- Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών (ΕΒΕΑ)
- Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής & Επικοινωνιών Ελλάδας (ΣΕΠΕ)
- Σύνδεσμος Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών (ΣΕΧΒ)
- Ελληνική Ένωση Βιομηχανίας Ημιαγωγών
- Hellenic BioCluster
- Οίνοι Βορείου Ελλάδας
- Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών Τροφίμων (ΣΕΒΤ)

Ερευνητικοί Φορείς

- ΙΤΕ
- ΕΚΕΤΑ
- ΚΑΠΕ

Δημόσιες Υπηρεσίες

- Γ.Γ. Πολιτικής Προστασίας
- Γ.Γ. Εργασίας
- Γ.Γ. Ενέργειας
- Γ.Γ. ΥΠΕΚΑ
- Γ.Γ. Βιομηχανίας
- Γ.Γ. Αγροτικής Πολιτικής & Διεθνών Σχέσεων
- ΕΟΜΜΕΧ

4.2 ΕΥΡΕΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ.

Στις 31 Ιανουαρίου 2012, η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας σε συνεργασία με το Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας και Τεχνολογίας ανακοίνωσαν τη διενέργεια ανοιχτής δημόσιας διαβούλευσης για τη διαμόρφωση του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Έρευνας και Καινοτομίας. Η διαβούλευση αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα www.opengov.gr στις 31 Ιανουαρίου 2012 και παρέμεινε ανοιχτή έως τις 5 Μαρτίου 2012.

Στόχος της διαβούλευσης ήταν η αναζήτηση ιδεών και προτάσεων από την επιστημονική, ακαδημαϊκή και επιχειρηματική κοινότητα της χώρας για τη διαμόρφωση ενός Στρατηγικού Σχεδίου για την έρευνα και καινοτομία, με ορίζοντα το 2020 το οποίο θα καθορίζει και θα εξειδικεύει τους στόχους και τις προτεραιότητες της πολιτικής και θα περιγράφει τα μέσα (πόρους, μέτρα πολιτικής, προγράμματα) επίτευξης των στόχων αυτών.

Το ζητούμενο από τη διαβούλευση ήταν η υποβολή συγκεκριμένων προτάσεων, με τη μορφή σύντομων εκθέσεων με βάση πρότυπο ερωτηματολόγιο το οποίο διαμορφώθηκε για το σκοπό αυτό από τη ΓΓΕΤ σε συνεργασία με το ΕΣΕΤ.

Η διαβούλευση ολοκληρώθηκε στις 5 Μαρτίου 2012. Συνολικά υποβλήθηκαν 120 προτάσεις. Από τις προτάσεις αυτές οι 96 υποβλήθηκαν από δημόσιους φορείς, κατά κύριο λόγο Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ερευνητικά Κέντρα ενώ μόλις 16 υποβλήθηκαν από ιδιωτικούς φορείς. Δύο (2) προτάσεις υποβλήθηκαν από συμπράξεις ιδιωτικών και δημοσίων φορέων.

Οι προτάσεις αφορούσαν τις ακόλουθες θεματικές περιοχές:

- Τομέας Διατροφής, Τροφίμων, Αγρο-βιοτεχνολογίας και Υδατοκαλλιεργειών
- Τομέας Βιοεπιστημών
- Ενέργεια και Περιβάλλον
- Επιστήμες Μηχανικού
- Μαθηματικά και Επιστήμες της Πληροφορίας

Ειδικότερα, οι σχολιαστές αναφέρθηκαν στην υπο-χρηματοδότηση της Έρευνας στην Ελλάδα, στην ανάγκη αύξησης των κονδυλίων για την έρευνα και στην ενίσχυση της συμμετοχής των επιχειρήσεων σε ερευνητικές δραστηριότητες καθώς και στην ανάγκη χρηματοδότησης δράσεων για την εκπόνηση διδακτορικής και μετα-διδακτορικής έρευνας.

Έγιναν επίσης αναφορές στην ανάγκη απλοποίησης των γραφειοκρατικών διαδικασιών χρηματοδότησης των ερευνητικών δραστηριοτήτων μέσω του ΕΣΠΑ και ιδιαίτερα των διαδικασιών για την πρόσληψη νέων ερευνητών στο πλαίσιο ερευνητικών προγραμμάτων.

Οι προτάσεις αυτές διαβιβάστηκαν στα Τομεακά Επιστημονικά Συμβούλια (ΤΕΣ) τα οποία διαμόρφωσαν σύντομες εκθέσεις για τις προτεραιότητες της έρευνας στον τομέα τους και τις υπέβαλαν στο ΕΣΕΤ.

Τον Ιούλιο του 2012 έγινε παρουσίαση των παραπάνω εκθέσεων σε ειδική συνεδρίαση του ΕΣΕΤ. Στη συνάντηση συμμετείχαν εκπρόσωποι του παραγωγικού τομέα ως εξής:

Εκτελεστικός αντιπρόεδρος ΣΕΒ

Ίδρυμα Οικονομικών & Βιομηχανικών Ερευνών -ΙΟΒΕ

Corallia

ΓΑΙΑ Τρόφιμα

ΓΙΩΤΗΣ ΑΕ

PrimeLaserTech S.A

Lavipharm SA

Σύνδεσμος Εταιρειών Κινητών Εφαρμογών –ΣΕΚΕΕ

ΕΚΕΒΗ, Ένωση Ελληνικής Βιομηχανίας Ημιαγωγών

Όμιλος ΒΙΟΧΑΛΚΟ

Raycap SA

Εκπρόσωποι BicViolex (TBC)

Στη συνέχεια η ΓΓΕΤ προχώρησε σε αντιστοίχιση/σύνθεση των ερευνητικών περιοχών που ανέδειξαν τα ΤΕΣ με τεχνολογικές προτεραιότητες που αναδείχτηκαν από τη μελέτη του ΣΕΒ (ΣΕΒ: ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ) ***καταλήγοντας σε έναν προτεινόμενο κατάλογο 55 επικρατουσών ερευνητικών κατευθύνσεων/τεχνολογιών***.

Επίσης συγκροτήθηκε στη ΓΓΕΤ Ομάδα Καινοτομίας με εκπροσώπους επιχειρήσεων που συνεδριάζει σε τακτική βάση επεξεργάζεται νέα εργαλεία πολιτικής που θα προωθήσουν την καινοτομία.

Προγραμματίζονται επιμέρους συναντήσεις με επιχειρήσεις που εκπροσωπούν κλάδους όπως Τρόφιμα, Ενέργεια, περιβάλλον, Πληροφορική καθώς και Νεοφυείς επιχειρήσεις.

4.3 ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Στις 14-9-2012, η ΓΓΕΤ με στόχο την κινητοποίηση των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων, ως πόλων καινοτομίας στις Περιφέρειες στο πλαίσιο ενός νέου αποκεντρωμένου αναπτυξιακού μοντέλου, απέστειλε ερωτηματολόγιο προς τους φορείς αυτούς. Με το ερωτηματολόγιο αυτό ζητήθηκε από τους φορείς να περιγράψουν τα εξής:

Α. Εθνικό σκέλος της πολιτικής Ε&Κ

1. Γενικότερες παρατηρήσεις σε ότι αφορά στην Πρόταση Γενικής Γραμματείας Έρευνας & Τεχνολογίας για την διαμόρφωση κατευθύνσεων Εθνικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής 2014-2020 (1η έκδοση, Αύγουστος 2012), με έμφαση στο Κεφάλαιο

«Αναφορά βασικών προτεραιοτήτων ανάπτυξης Έρευνας και Καινοτομίας και ιεράρχησή τους» όπου αναπτύσσονται οι βασικοί άξονες στρατηγικής Ε&Κ).

2. Ενδεχόμενες προτάσεις, κατά το δυνατόν με φθίνουσα προτεραιότητα, για το σχεδιασμό συγκεκριμένων δράσεων /προγραμμάτων στο πλαίσιο των πέντε (5) κύριων πυλώνων/αξόνων πολιτικής: Αριστεία στην Έρευνα (περιλαμβάνει ενίσχυση ανθρώπινου δυναμικού και ερευνητικών υποδομών), Σύνδεση της Έρευνας με την Παραγωγή, η Εξωστρέφεια και η Σύνδεση της Επιστήμης με την Κοινωνία και Υποστήριξη Πολιτικών Ε&Κ

Β. Περιφερειακό σκέλος της πολιτικής Ε&Κ

1. Περιγραφή συγκεκριμένων ερευνητικών και τεχνολογικών δραστηριοτήτων/ υποδομών του φορέα που έχουν προοπτική να προωθήσουν την καινοτομία και να συμβάλουν στην περιφερειακή ανάπτυξη, καθώς και το στάδιο ωριμότητας αυτών. Αντίστοιχα αναφορά σε ενδεχόμενη εφαρμογή τους σε εθνικό επίπεδο (συμβολή στην ανάπτυξη της χώρας μας, υποστηρίζοντας τομείς όπου κατά την άποψή τους η χώρα διαθέτει ή μπορεί να αποκτήσει συγκριτικό πλεονέκτημα).

2. Αναφορά προϋποθέσεων για την συμβολή των παραπάνω δραστηριοτήτων/υποδομών Ε&Κ στην περιφερειακή ανάπτυξη.

3. Περιγραφή προσδοκώμενων επιπτώσεων στην περιφέρεια (οικονομικές ή/και κοινωνικές) από τις παραπάνω δραστηριότητες (αναλύοντας με μεγαλύτερη έμφαση τις τυχόν επιπτώσεις στην περιφέρειά τους)

4. Εντοπισμός συγκεκριμένων περιφερειών που θα μπορούσαν να επωφεληθούν από τις παραπάνω δραστηριότητες/υποδομές και τεκμηρίωση

Γ . Αναφορικά με την δυνατότητα επικοινωνίας με το φορέα

Υπόδειξη αρμόδιου στελέχους του φορέα για θέματα σχεδιασμού Ε&Κ, με το οποίο θα μπορεί να επικοινωνεί τόσο η ΓΓΕΤ, όσο και άλλοι φορείς (π.χ. Περιφέρειες) εμπλεκόμενοι στη φάση του σχεδιασμού.

Οι ερευνητικοί και τεχνολογικοί φορείς που έλαβαν μέρος στη διαβούλευση αυτή είναι οι εξής:

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

- ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ "ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ" (ΕΚΕΦΕ "Δ")
- ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΕΚΚΕ)
- ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΕΛΚΕΘΕ)
- ΕΘΝΙΚΟ ΑΣΤΕΡΟΣΚΟΠΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΕΑΑ)
- ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΕΙΕ)
- ΙΔΡΥΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ (ΙΤΕ)

- ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ "ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΦΛΕΜΙΓΚ" (ΕΚΕΒΕ "Α. ΦΛΕΜΙΓΚ")
- ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΠΑΣΤΕΡ (Ε. Ι. ΠΑΣΤΕΡ)
- ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΒΑΣΙΚΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ "ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΦΛΕΜΙΓΚ" (ΕΙΒΒΕ "Α. ΦΛΕΜΙΓΚ")
- ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (Κ.Ε.Τ.Ε.Α.Θ.)

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

- ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΕΕΑΕ)
- ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ (ΟΒΙ)
- ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΕΡΕΥΝΑΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ (ΕΔΕΤ ΑΕ)
- ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ & ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ (ΝΟΗΣΙΣ)

4.4 ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΜΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ

- Στις 4.9.2012 η ΓΓΕΤ οργάνωσε ημερίδα με συμμετοχή εκπροσώπων της Γενικής Διεύθυνσης περιφερειών της Ε.Ε και της Πλατφόρμας S3 της Σεβίλλης, με στόχο την ενημέρωση των Ερευνητικών Κέντρων και εκπροσώπων των περιφερειών, σχετικά με την στρατηγική της Ευφυούς εξειδίκευσης
- Στις 11-9-2012 η ΓΓΕΤ απέστειλε ερωτηματολόγιο προς τις Περιφέρειες ζητώντας τη συμμετοχή τους για τα παρακάτω:

1. Στοιχεία για τις επιτροπές/ομάδες που είχαν δημιουργήσει ή σκόπευαν να δημιουργήσουν με στόχο την κατάρτιση του αναπτυξιακού σχεδιασμού της Περιφέρειάς σας στο πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου
2. Υπόδειξη του αρμόδιου στελέχους για θέματα Ε&Κ, με το οποίο θα μπορούμε να επικοινωνούμε στη φάση του σχεδιασμού του Εθνικού Αναπτυξιακού Προγραμματισμού για την περίοδο 2014 – 2020.
3. Παρατηρήσεις σε ό,τι αφορά στην Πρόταση Γενικής Γραμματείας Έρευνας & Τεχνολογίας για την διαμόρφωση κατευθύνσεων Εθνικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής 2014-2020 (1η έκδοση, Αύγουστος 2012)
4. Αποτίμηση των αποτελεσμάτων των παρεμβάσεων του τομέα Ε&Κ στην Περιφέρεια μέχρι σήμερα.
5. Αναφορά δυνατών σημείων, αδυναμιών, ευκαιριών και κινδύνων του τομέα Ε&Κ στην Περιφέρεια. (Ειδικότερα: αποτύπωση των ερευνητικών και τεχνολογικών δομών που λειτουργούν στην Περιφέρειά σας και συνέργιες που έχουν αναπτυχθεί έως σήμερα μεταξύ των παραπάνω δομών και του παραγωγικού τομέα).

6. Αναγκαίες θεσμικές και οργανωτικές προσαρμογές που θεωρείτε απαραίτητες για την προώθηση του τομέα Ε&Κ στην Περιφέρειά .
7. Προτάσεις για το σχήμα συντονισμού μεταξύ ΓΓΕΤ και Περιφερειών
8. Τον προγραμματισμό των εργασιών της περιφέρειας για την υλοποίηση των διαβουλεύσεων και το πώς σκοπεύετε να επιτύχετε την ενεργό συμμετοχή όλων των παραγόντων που ενθαρρύνουν την καινοτομία σε περιφερειακό επίπεδο (εκπρόσωποι ΑΕΙ-ΤΕΙ, ΕΚ, παραγωγικών φορέων, κ.λπ.).

Στη διαβούλευση συμμετείχαν μόνο 4 Περιφέρειες.

- Τέλος η ΓΓΕΤ συμμετείχε σε όλα τα Αναπτυξιακά Συνέδρια των Περιφερειών με συγκεκριμένες παρουσιάσεις και προτάσεις.

4.5 ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΜΕ ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ

- Ενεργή συμμετοχή ΓΓΕΤ στη θεματική ομάδα Καινοτομία-Έρευνα-Κατάρτιση του **Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης**, όπου διατυπώθηκαν από κοινού οι πολιτικές για την Έρευνα και Καινοτομία στον αγροτικό τομέα και τα τρόφιμα.
- Διαβούλευση με τη **Γενική Γραμματεία Πολιτισμού** για την από κοινού εκπόνηση προγράμματος εθνικών πολιτικών στα θέματα του Πολιτισμού σε νέα κατεύθυνση όπου η ερευνητική προσπάθεια στον τομέα αυτό θα χαρακτηρίζονται από τεχνολογική ένταση.
- Συμμετοχή στην Ομάδα Εργασίας της Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του **Ε.Π. Εκπαίδευσης & Δια Βίου Μάθησης του Υπουργείου Παιδείας** για τον συντονισμό των προτάσεων σχετικά με τον τομέα έρευνα και Καινοτομία στο πλαίσιο του ΕΚΤ.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2 : «ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΕΣ»

5. **ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΩΝ - ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ**

A.1-1 Research and innovation

Κριτήρια που πρέπει να εκπληρωθούν	ΝΑΙ/ΟΧΙ	Στοιχεία που δεν εκπληρούνται	Ενέργειες που πρέπει να ολοκληρωθούν	Ημερομηνία ολοκλήρωσης της ενέργειας
A national or regional research and innovation strategic policy framework for smart specialisation is in place … ▪ The relevant operational programme contains a reference to the name of the framework and indicates where it or its different elements are published (in a form of a link). *that…..*	**Μερική εκπλήρωση** • Είναι υπό προετοιμασία το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο για την Έρευνα και Καινοτομία το οποίο θα καθορίσει τους στόχους και τις προτεραιότητες της πολιτικής Ε&Κ (ΕΣΠΕΚ) με βάση την Smart Specialization Strategy (S3) σε εθνικό επίπεδο λαμβάνοντας υπόψη και την περιφερειακή διάσταση. • Το ΕΣΠΕΚ είναι σε πλήρη συμφωνία με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων για το οποίο έχει υποβληθεί στο Υπ. Οικονομικών τεκμηριωμένο αίτημα αναμόρφωσης του στόχου 2020 ΑΕΔΕΤΑ/ΑΕΠ (από 2% σε 0,67%) (Συν 1)	**Βλέπε ανάλυση που ακολουθεί**		**10 Ιουλίου 2013**
-is based on a SWOT or similar analysis to concentrate resources on a limited set of research and innovation priorities • there is evidence that a	Η μεθοδολογία προτεραιοποίησης βασίζεται στις εξής διαδικασίες: • Έχει γίνει **SWOT analysis του συστήματος Έρευνας και Καινοτομίας** βασισμένο σε βιβλιογραφικές μελέτες: (RAND, Παραδοτέα Τ.Ε.Σ, Τεχν. Σύμβουλος ΓΓΕΤ)			

SWOT or a similar analysis has been conducted in order to establish priorities for investment • there is a description of the methodology used for the analysis • there is a description of the prioritisation/elimination process, including the involvement of stakeholders[6], and of its results.	• Ανάθεση μελέτης στον ΙΟΒΕ (παραλήφθηκε από ΓΓΕΤ στις 24/7/2012)[12] για τον προσδιορισμό των εμποδίων στην καινοτομία. • Έχει γίνει **συγκριτική ανάλυση των βασικών μελετών για την ελληνική οικονομία** και των τομέων προτεραιότητας που αναδεικνύονται μέσα από αυτές. (McKinsey & Company, Η Ελλάδα 10 Χρόνια Μπροστά: Προσδιορίζοντας το νέο Εθνικό Μοντέλο Ανάπτυξης, ΙΟΒΕ "Προτεινόμενοι τομείς εθνικού ενδιαφέροντος στο πλαίσιο της «έξυπνης εξειδίκευσης» 2014-2020", ΣΕΒ «Έρευνα στις Επιχειρήσεις για την Πρόβλεψη των Μεταβολών στα Περιφερειακά Παραγωγικά Συστήματα και τις Τοπικές Αγορές Εργασίας). • **Διαβούλευση με την ερευνητική κοινότητα:** Ο στρατηγικός σχεδιασμός για την Έρευνα με την συμμετοχή του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας & Τεχνολογίας (ΕΣΕΤ) ξεκίνησε στις 28/7/2011 και αποτέλεσε αντικείμενο πολλών συνεδριάσεων του ΕΣΕΤ (9-11/10/2011, 20-22/2/2012, 30/7/2012-1/8/2012, 16-18/12/2012, 8-11/4/2013) Στις 5/3/2012 ολοκληρώθηκε η δημόσια ανοιχτή διαβούλευση (μέσω διαδικτύου) για τη διαμόρφωση του ΕΣΠΕΚ. Στόχος της διαβούλευσης ήταν η αναζήτηση ιδεών και προτάσεων από την επιστημονική, ακαδημαϊκή και επιχειρηματική κοινότητα της χώρας για τη διαμόρφωση ενός	**<u>Σε εθνικό επίπεδο</u>** • Δεν έχει ολοκληρωθεί η σύνθεση των ερευνητικών περιοχών του ΕΣΕΤ (που βασίζονται κυρίως στην προσφορά επιστημονικής έρευνας στη χώρα αλλά και τις διεθνείς εξελίξεις) με τις τεχνολογικές ανάγκες του παραγωγικού τομέα ώστε να προσδιοριστούν οι περιοχές προτεραιότητας. • Εκκρεμεί η διαβούλευση με τα υπόλοιπα Υπουργεία (ΥΠΕΚΑ, ΓΓΒ, Υπουργείο Τουρισμού, Υπουργείο Υγείας, Διοικητικής Μεταρρύθμισης κλπ) για προσδιορισμό ερευνητικών και τεχνολογικών προτεραιοτήτων που θα υποστηρίξουν εθνικές πολιτικές και θα απαντήσουν σε κοινωνικές προκλήσεις	**<u>Σε εθνικό επίπεδο</u>** • Προτεραιοποίηση των ερευνητικών κατευθύνσεων που προέκυψαν από τις αναφορές των ΤΕΣ, λαμβάνοντας υπόψη και τα αντίστοιχα αποτελέσματα της μελέτης του ΣΕΒ, στη βάση συγκεκριμένων οικονομικών και επιστημονικών κριτηρίων που θα συμφωνηθούν με ΓΓΕΤ • Στοχευμένη ηλεκτρονική διαβούλευση με επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε Ε&Κ (από καταλόγους της ΓΓΕΤ και του ΕΚΤ) στη βάση συνεκτικού ερωτηματολογίου προκειμένου να ανιχνευθούν οι ανάγκες τους σε Ε&Τ. • Προσδιορισμός κατάλληλων θεματικών περιοχών που αντιστοιχούν στις τομεακές/κλαδικές/	

[12] http://www.gsrt.gr/central.aspx?sId=110I458I1163I646I453967&olID=582&neID=589&neTa=1_676&ncID=0&neHC=0&tbid=0&lrID=2&oldUIID=al582l0l110l458l1163l0l2&actionID=load

	Στρατηγικού Σχεδίου για την Έρευνα, Τεχνολογία και Καινοτομία, με ορίζοντα το 2020.Το ζητούμενο από τη διαβούλευση ήταν η υποβολή συγκεκριμένων προτάσεων, με τη μορφή σύντομων εκθέσεων με βάση πρότυπο ερωτηματολόγιο το οποίο διαμορφώθηκε για το σκοπό αυτό. Συνολικά υποβλήθηκαν 120 προτάσεις. Από τις προτάσεις αυτές οι 96 υποβλήθηκαν από δημόσιους φορείς, κατά κύριο λόγο Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ερευνητικά Κέντρα ενώ μόλις 16 υποβλήθηκαν από ιδιωτικούς φορείς. Δύο (2) προτάσεις υποβλήθηκαν από συμπράξεις ιδιωτικών και δημοσίων φορέων. Οι προτάσεις αυτές διαβιβάστηκαν στα Τομεακά Επιστημονικά Συμβούλια (ΤΕΣ) τα οποία διαμόρφωσαν σύντομες εκθέσεις για τις προτεραιότητες της έρευνας στον τομέα τους και τις υπέβαλαν στο ΕΣΕΤ. Έγινε παρουσίαση των παραπάνω εκθέσεων σε ειδική συνεδρίαση του ΕΣΕΤ (Ιούλιος 2012) όπου συμμετείχαν και εκπρόσωποι του παραγωγικού τομέα. [13] Στη συνέχεια η ΓΓΕΤ προχώρησε σε αντιστοίχιση/σύνθεση των ερευνητικών		θεματικές προτεραιότητες που έχουν αναδειχθεί από βιβλιογραφία. Καλούνται να συμμετάσχουν όλοι εμπλεκόμενοι (κατά το πρότυπο των Τεχνολογικών Πλατφορμών δηλ. Υπουργεία, ΕΚ,ΑΕΙ εκπρόσωποι κλάδων του παραγωγικού τομέα και μεμονωμένοι επιχειρηματίες, ενδεχομένως και Περιφέρειες. Η διαβούλευση γίνεται σε συγκεκριμένο χώρο για συγκεκριμένες μέρες με οργάνωση της ΓΓΕΤ. Στόχος: Ανάδειξη βασικών ερευνητικών/τεχνολογικών δραστηριοτήτων που έχουν ανάγκη οι τομείς που	

[13] http://www.gsrt.gr/central.aspx?alias=31_eset_meeting_13

	περιοχών που ανέδειξαν τα ΤΕΣ με τεχνολογικές προτεραιότητες που αναδείχτηκαν από τη μελέτη του ΣΕΒ (ΣΕΒ: ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ) καταλήγοντας σε έναν προτεινόμενο κατάλογο 100 περίπου επικρατουσών ερευνητικών κατευθύνσεων/ τεχνολογιών. Σε αυτή τη φάση τα μέλη του ΕΣΕΤ εξετάζουν τις εκθέσεις με στόχο την διαμόρφωση συνεκτικής λίστας προτεραιοτήτων . • **Διαβούλευση με παραγωγικό τομέα** Με δεδομένη την εξαιρετικά περιορισμένη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στην παραπάνω διαβούλευση καθώς τη σύνθεση των ΤΕΣ, κρίθηκε ότι δεν εκπροσωπείται επαρκώς ο επιχειρηματικός χώρος στην παραπάνω διαβούλευση. Ως εκ τούτου διερευνήθηκαν οι δυνατότητες ενίσχυσης των εργασιών των ΤΕΣ προκειμένου ο σχεδιασμός των δράσεων Ε&Κ κατά τη νέα προγραμματική περίοδο (2014-2020) να λάβει υπόψη και τις ανάγκες του παραγωγικού τομέα και να ενσωματώνει μια όσο το δυνατόν πιο ολοκληρωμένη σύνθεση των προτεραιοτήτων του ερευνητικού-ακαδημαϊκού και του παραγωγικού τομέα. Μια πρώτη αντιμετώπιση αφορά την συνεργασία με τον ΣΕΒ (σε εξέλιξη) και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της προαναφερόμενης μελέτης τους σε ένα συνθετικό κείμενο (Συν 2) Επίσης συγκροτήθηκε στη ΓΓΕΤ Ομάδα Καινοτομίας στη ΓΓΕΤ με εμπειρογνώμονες		αναδείχθηκαν βιβλιογραφικά. Παράλληλα θα γίνει κι ο προσδιορισμός των κατάλληλων μηχανισμών /εργαλείων χρηματοδότησης. • Τα αποτελέσματα των παραπάνω ενεργειών θα παρουσιαστούν και θα συζητηθούν σε **Ειδική Ημερίδα** , με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκομένων μερών • **Σύνθεση των παραπάνω για ανάδειξη ενός συνεκτικού αριθμού προτεραιοτήτων Ε&Κ σε εθνικό επίπεδο.**	

	και εκπροσώπους συλλογικών φορέων που συνεδριάζει σε τακτική βάση επεξεργάζεται νέα εργαλεία πολιτικής που θα προωθήσουν την καινοτομία • **Διαβούλευση με Υπουργεία** Ενεργή συμμετοχή ΓΓΕΤ στη θεματική ομάδα Καινοτομία-Έρευνα-Κατάρτιση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, διασύνδεση αποτελεσμάτων με αποτελέσματα αντίστοιχης Ομάδας ΤΕΣ. • **Διαβούλευση με τις Περιφέρειες** Σε εξέλιξη. • Οργάνωση ημερίδας από ΓΓΕΤ στις (4/9/2012)[14] με συμμετοχή των ΕΚ (οικοσύστημα ΓΓΕΤ) και εκπροσώπων των περιφερειών, δημιουργία mirror groups για την Ε&Κ στις περιφέρειες. • Στη συνέχεια της ημερίδας εστάλη έγγραφο σε όλες τις Περιφέρειες (11/09/2012) με συγκεκριμένα ερωτήματα (Παρατηρήσεις σε ότι αφορά στην *Πρόταση της ΓΓΕΤ*, αποτίμηση των αποτελεσμάτων των παρεμβάσεων του τομέα Ε&Κ στην Περιφέρεια, αναφορά δυνατών σημείων, αδυναμιών, ευκαιριών και κινδύνων του τομέα Ε&Κ στην Περιφέρεια, αλλά και σύσταση προς τις Περιφέρειες για δημιουργία Mirror Groups για την Ε&Κ. Το υλικό που συγκεντρώθηκε από τις	**<u>Σε περιφερειακό επίπεδο</u>** • Αναμένονται τα αποτελέσματα των διεργασιών διαβούλευσης της κάθε περιφέρειας, ώστε η ΓΓΕΤ να προχωρήσει σε σύνθεση των περιφερειακών στρατηγικών RIS3 με την αντίστοιχη εθνική στρατηγική. **Επισήμανση:** Επισημαίνεται ότι οι στρατηγικές S3 ορισμένων περιφερειών που θα βασίζονται κατά κύριο λόγο στην ενίσχυση μη τεχνολογικής καινοτομίας δεν θα είναι εύκολο να ενσωματωθούν ή να διασυνδεθούν με την αντίστοιχη εθνική στρατηγική RIS3 που διαμορφώνει η ΓΓΕΤ.	**<u>Σε περιφερειακό επίπεδο</u>** • Δημιουργία ειδικού εντύπου για την περιγραφή της RIS3 των περιφερειών με στόχο την ομογενοποίηση του input από τις περιφέρειες. • Οργάνωση συνάντησης με ΕΔΑ Περιφερειών + mirror groups στην Αθήνα, όπου θα δοθούν διευκρινίσεις, κατευθύνσεις, σε επίπεδο στρατηγικής αλλά και εργαλείων που θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν. • Δημιουργία ειδικής διεύθυνσης στο site της ΓΓΕΤ για την περιφερειακή	

[14] http://www.gsrt.gr//central.aspx?sId=110I458I1163I646I453967&olID=402&neID=589&neTa=1_610&ncID=0&neHC=0&tbid=0&lrID=2&oldUIID=al402I0I100I271I941I0I1&actionID=load

	απαντήσεις των Περιφερειών συνδυάστηκε με πληροφορίες από τις απαντήσεις των Περιφερειών στην ΕΥΣΣΑΑΠ (στο πλαίσιο της 1ης εγκυκλίου) και παρουσιάστηκε σε συνεδρίαση του ΕΣΕΤ (16-18/12/2012). • Συμμετοχή της ΓΓΕΤ στα αναπτυξιακά συνέδρια και στις προσυνεδριακές εργασίες (RIS3) που οργανώνονται από τις Περιφέρειες. Συμμετοχή στελεχών ΓΓΕΤ σε δίκτυα RIS3 που οργανώνονται από τις Περιφέρειες (π.χ. Δίκτυο RIS3 ΠΙΝ) , παροχή τεχνογνωσίας σε διάφορα ζητήματα, τηλεδιασκέψεις κλπ. Προσπάθεια ανάδειξης της σημασίας της Ε&Κ για την περιφερειακή ανάπτυξη και με επισκέψεις του ΓΓ Ε&Τ σε Ερευνητικά Κέντρα μαζί με τους εκπροσώπους της κάθε Περιφέρειας. Ιδίως τονίζεται η σημασία των Ερευνητικών Κέντρων ως πόλων καινοτομίας στις Περιφέρειες στο πλαίσιο ενός νέου αποκεντρωμένου αναπτυξιακού μοντέλου. • **Διαβούλευση με Ερευνητικά Κέντρα** Σε αντιστοιχία με το ερωτηματολόγιο προς τις Περιφέρειες διαμορφώθηκε ερωτηματολόγιο προς τα Ερευνητικά Κέντρα (14/9/2012) με στόχο να συλλεχθούν απόψεις α. για την πρόταση της ΓΓΕΤ προς την ΕΥΣΣΑΑΠ και β. πληροφορίες για τις τεχνολογικές δραστηριότητες/υπηρεσίες των Ερευνητικών Κέντρων, χρήσιμων για την		προσέγγιση. • Σύνταξη και έκδοση φυλλαδίου που θα περιγράφει τις ερευνητικές τεχνολογικές δραστηριότητες των ΕΚ, χρήσιμων για την περιφερειακή ανάπτυξη. • **Σύνθεση των παραπάνω για ανάδειξη ενός συνεκτικού αριθμού προτεραιοτήτων Ε&Κ σε κάθε περιφέρεια , ή/και σε διαπεριφερειακό επίπεδο (με ταυτόχρονη αξιοποίηση της μελέτης των εμπειρογνωμόνων της DG REGIO) και σύνδεση με την εθνική στρατηγική RIS3**	

	περιφερειακή ανάπτυξη, και συνακόλουθα για προσδιορισμό του περιφερειακού σκέλους της πολιτικής Ε&Κ: Το υλικό που αφορά δραστηριότητες και υπηρεσίες των Ερευνητικών Κέντρων με περιφερειακή διάσταση θα τροφοδοτήσει φυλλάδιο που επεξεργάζεται η ΓΓΕΤ που στόχο να διευκολύνει τη συνεργασία του οικοσυστήματος της ΓΓΕΤ με τις Περιφέρειες.			
-outlines measures to stimulate private RTD investment • there is a description of the policy-mix planned to be used for the implementation of smart specialisation[7] and indication which programme/instrument will be used for their funding, • there is an explanation on how these measures are tailored to the needs of enterprises, in particular SMEs (e.g. description of the "entrepreneurial discovery process" used for the strategy development), and other private R&I investors and/or which other measures are undertaken to	Έχουν ήδη εντοπισθεί ενδεικτικές δράσεις/μέτρα που θα μπορούσαν να υλοποιηθούν στο πλαίσιο της κινητοποίησης του ιδιωτικού τομέα, και της ενίσχυσης της ιδιωτικής συμμετοχής & της αξιοποίησης της γνώσης. Προέκυψαν από την σημαντική εμπειρία της ΓΓΕΤ σε τέτοιου τύπου Δράσεις, από μελέτες που έχει αναθέσει για διερεύνηση συγκεκριμένων ζητημάτων αλλά και τη μελέτη της διεθνούς βιβλιογραφίας. • Ενίσχυση των Συνεργασιών του Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα – ΣΔΙΤ (Public Private Partnerships - PPP) μεταξύ ερευνητικών φορέων, ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και επιχειρήσεων, ιδιαίτερα όσον αφορά στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, τη μεταφορά τεχνολογίας, την κοινωνική καινοτομία, όπως, για παράδειγμα, με δράσεις τύπου Joint Technology Initiatives (JTIs) . • Ισχυρά κίνητρα για στροφή του ιδιωτικού τομέα στην έρευνα και καινοτομία. Η συγκεκριμένη διαδικασία απαιτεί	**Εκκρεμεί η αξιολόγηση και επιλογή των κατάλληλων εργαλείων, καθώς και ο κατάλληλος συσχετισμός τους με την κάθε προτεραιότητα/τομέα έξυπνης εξειδίκευσης**	• Ολοκλήρωση εργασιών της Ομάδας για την Καινοτομία με εκπροσώπους επιχειρηματικών φορέων, αλλά και των διαβουλεύσεων που περιγράφηκαν παραπάνω με επιχειρήσεις όπου, παράλληλα με τις θεματικές προτεραιότητες, θα διερευνηθούν και εντοπισθούν τα κατάλληλα προγράμματα/εργαλεία για κάθε τομέα έξυπνης εξειδίκευσης	

incentivise private research and innovation investments[8].	ουσιαστική απλοποίηση διαδικασιών, φορολογικές ελαφρύνσεις και άλλα κίνητρα, καθώς και ενίσχυση του ρυθμιστικού πλαισίου σε περιοχές αιχμής, ξεκινώντας από εκείνες που συνδέονται με το «eco-innovation» και με «European Innovation Partnerships», ενώ προτείνεται η δημιουργία ειδικών ταμείων για τα ΣΔΙΤ (PPPs) με βάση την επέκταση ρυθμιστικών πλαισίων. • Η υποστήριξη πλατφορμών στρατηγικού σχεδιασμού σε επιλεγμένους τομείς οι οποίοι θα προσδιορισθούν με ευρεία διαβούλευση και συμμετοχή των stakeholders • Υποστήριξη παραγωγής και διάδοσης και αξιοποίησης «βασικών τεχνολογιών γενικής εφαρμογής» (Key Enabling Technologies - KETs) για την αντιμετώπιση των κρίσιμων κοινωνικών προκλήσεων που αντιμετωπίζει η χώρα μας • Ενίσχυση νέων, καινοτομικών επιχειρήσεων, κατά την αρχική φάση της λειτουργίας τους με δημόσια και ιδιωτικά κεφάλαια και υποστήριξή τους μέσω "Business friendly action plans" που θα διαγνώσουν και θα απομακρύνουν εμπόδια για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας σε τομείς E&T. • Προώθηση της δικτύωσης των επιχειρήσεων μεταξύ τους και με ερευνητικούς φορείς (μεταξύ άλλων και μέσω συνεργατικών σχηματισμών (clusters), ή δράσεων τύπου ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ). • Βελτίωση της εμπορικής εκμετάλλευσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων μέσω της			

	δημιουργίας spin off εταιρειών από ΑΕΙ και ερευνητικά κέντρα, ενώ παράλληλα προγραμματίζεται η ίδρυση spin-outs και επιστημονικών και τεχνολογικών πάρκων. • Δημιουργία competence centers (κέντρων επάρκειας) με συνεργασία επιχειρήσεων και φορέων που διεξάγουν έρευνα (Ερευνητικά Κέντρα/ΑΕΙ/ΤΕΙ). • Υποστήριξη μηχανισμών χρηματοδότησης της καινοτομίας όπως για παράδειγμα η αξιοποίηση Risk Sharing Financing Facility (RSFF). • Ενίσχυση της επενδυτικής στρατηγικής και συντονισμός με άλλους μηχανισμούς χρηματοδότησης της καινοτομίας, όπως είναι ο επενδυτικός νόμος και το σύστημα των φορολογικών απαλλαγών των επιχειρήσεων για επενδύσεις Ε&Κ με στόχο την επίτευξη προστιθέμενης αξίας και την αποφυγή επικαλύψεων. • Προτείνεται σύνδεση με προωθητικές πρωτοβουλίες (όπως το InvestInGreece) για διεύρυνση του επενδυτικού πεδίου σε Ε&Κ • Μέτρα θεσμικού χαρακτήρα για την ενίσχυση της καινοτομίας στις επιχειρήσεις όπως αναδείχτηκαν από σχετικά μελέτη του ΙΟΒΕ υπό την ανάθεση της ΓΓΕΤ [15]			
-contains a monitoring mechanism:	Βασικές αρχές: (προς συμπλήρωση)			**Σεπτέμβριος 2013**

[15] Μελέτη ΙΟΒΕ σχετικά με τα εμπόδια στην Καινοτομία, 2012, http://www.gsrt.gr/central.aspx?sId=110l458l1163l646l453967&olID=582&neID=589&neTa=1_676&ncID=0&neHC=0&tbid=0&lrID=2&oldUIID=al582l0l110l458l1163l0l2&actionID=load

• there is a description of the methodology, including the chosen indicators, and governance structure of the monitoring mechanism.9 • there is a description of how the follow-up to the findings of the monitoring will be ensured.	**Α. Προσδιορισμός ομάδας δεικτών** κατάλληλων για κάθε διακριτό επίπεδο ως εξής: • επίπεδο Δράσεων (Output indicators) • επίπεδο Τομέων προτεραιότητας (Result indicators) • επίπεδο Περιφέρειας (Result και Context indicators) • επίπεδο Χώρας (Context indicators **Β. Αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων μηχανισμών/διαδικασιών συλλογής δεδομένων** (π.χ. ΟΠΣ ΓΓΕΤ το οποίο θα εμπλουτισθεί κατάλληλα και θα διασυνδεθεί με Περιφέρειες ώστε να περιλαμβάνει στοιχεία για τη διαμόρφωση των δεικτών) Αντίστοιχα θα μπορούσαν να εμπλουτισθούν οι διαδικασίες παραγωγής δεικτών Ε&Τ και καινοτομίας που αποστέλλονται σε EUROSTAT/ΟΟΣΑ στο πλαίσιο της ανίχνευσης των πιο μακροχρόνιων επιπτώσεων από την εφαρμογή της /των στρατηγικής/ών RIS3. **Γ. Ολοκλήρωση των παραπάνω διαδικασιών σε ένα ενιαίο σύστημα** **Δ. Παραγωγή αναφορών** Το σύστημα αυτό θα αποτελέσει ουσιαστικό εργαλείο για την ποσοτική και ποιοτική παρακολούθηση των παρεμβάσεων, βάσει της στοχοθέτησης που θα γίνει. Περιλαμβάνονται επίσης δράσεις για μελέτες τεκμηρίωσης, διαδικασία διαβούλευσης με την επιστημονική και ερευνητική κοινότητα καθώς και μελέτες αποτίμησης των δράσεων.	**Εκκρεμεί η περιγραφή του συστήματος**	**Θα ορισθεί Ομάδα μελέτης που θα διαμορφώσει κείμενο με αναλυτική περιγραφή τύπου δεικτών και μεθοδολογίας.**	

A framework outlining available budgetary resources for research and innovation has been adopted. ▪ The relevant operational programme contains a reference to the name of the framework and indicates where it is published (in a form of a link) ▪ A framework outlining available budgetary resources for research and innovation has been adopted, indicating various sources of finance [and indicative amounts] (EU, national and other sources as appropriate)	Η μελέτη για την αναθεώρηση του στόχου προσδιορίζει τις βασικές πηγές χρηματοδότησης (εθνικής και κοινοτικής) για δράσεις έρευνας και τεχνολογίας μέχρι το 2020 και αναδεικνύει τον καθοριστικό ρόλο του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής -ΜΠΔΣ 2013-2016 στη διαμόρφωση του στόχου 2020 για την έρευνα (Συν)	**Εκκρεμεί η έγκρισή του**		

A.1-2 Research and innovation infrastructure

Κριτήρια που πρέπει να εκπληρωθούν	ΝΑΙ/ΟΧΙ	Στοιχεία που δεν εκπληρούνται	Ενέργειες που πρέπει να ολοκληρωθούν	Ημερομηνία ολοκλήρωσης της ενέργειας
An indicative multi-annual plan for budgeting and prioritization of investments linked to EU priorities, and, where appropriate, the European Strategy Forum on Research Infrastructures - ESFRI has been adopted. ▪ The strategic policy framework for smart specialisation contains an indicative multi-annual plan for budgeting and prioritization of investments linked to EU priorities: ▪ The prioritisation responds to the needs identified in the smart specialisation strategic policy framework; ▪ The prioritization of investments took into	**Μερική εκπλήρωση** Η διαμόρφωση **πολυετούς επενδυτικού πλάνου για Ερευνητικές Υποδομές** αποτελεί ex-ante conditionality *(προϋπόθεση / αιρεσιμότητα)* στον τομέα της Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας, σε ό,τι αφορά στη χρηματοδότηση Ερευνητικών Υποδομών από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), στο πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου 2014-2020. Η ΓΓΕΤ έχει ξεκινήσει ήδη - από τις αρχές του 2013 – μια **bottom-**		**Β' Φάση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος (σε εξέλιξη)** • Διαμόρφωση ερωτηματολογίου Β'	**τέλος Μαΐου 2013**

account existing R&I infrastructures and capacities in by Europe and as appropriate, the priorities identified by the European Strategy Forum on Research Infrastructures (ESFRI). o The framework outlines available and foreseen budgetary resources for investments in R& I infrastructures and centres of competences and indicates various sources of finance [and indicative amounts]	**up διαδικασία** για τη διαμόρφωση ενός Οδικού Χάρτη που θα αναδείξει προτεραιότητες σχετικά με την ενίσχυση Ερευνητικών Υποδομών (συμπεριλαμβάνει σημαντικές αναβαθμίσεις, δικτύωση, λειτουργική ενοποίηση / συντονισμό και διασφάλιση πρόσβασης) και τη διασύνδεσή τους με αντίστοιχες διεθνείς υποδομές και κοινές πρωτοβουλίες προγραμματισμού της έρευνας. **Έχουν ολοκληρωθεί:** • Ορισμός επιτελικής ομάδας ΓΓΕΤ • Μελέτη στρατηγικών άλλων χωρών για τις Ε.Υ • Ορισμός Συμβουλευτικής Επιτροπής (Σ.Ε.) • Διαμόρφωση μεθοδολογίας για τη σύνταξη του Οδικού Χάρτη Ε.Υ. • Διαμόρφωση ερωτηματολογίου και υποστηρικτικού κειμένου για τις Ερευνητικές Υποδομές **Α' Φάση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.**		Φάσης • Ανακοίνωση πρόσκλησης Β' Φάσης • Ορισμός Θεματικών Επιτροπών Αξιολόγησης • Ορισμός συντονιστών των ΘΕ **Αξιολόγηση και διαμόρφωση** **Οδικού Χάρτη (σε εξέλιξη)** • αξιολόγηση των προτάσεων από ανεξάρτητους κριτές • consensus meetings των ΘΕ • Στρατηγική προτεραιοποίηση • Διαμόρφωση Οδικού Χάρτη	**30 Νοεμβρίου 2013**

	Έχουν ολοκληρωθεί: • Διαμόρφωση ηλεκτρονικής πλατφόρμας υποβολής προτάσεων στη ΓΓΕΤ • Ανακοίνωση πρόσκλησης[16] • Υποβολή προτάσεων • Ενημερωτική εκδήλωση[17] • Ενίσχυση της δικτύωσης των ενδιαφερομένων			

16 http://www.gsrt.gr/central.aspx?sId=110I458I1163I646I453967&olID=582&neID=589&neTa=1_653&ncID=0&neHC=0&tbid=0&lrID=2&oldUIID=aI582I0I110I458I1163I0I2&actionID=load&JScript=1

17 http://www.gsrt.gr/central.aspx?sId=110I458I1163I646I453967&olID=582&neID=589&neTa=1_660&ncID=0&neHC=0&tbid=0&lrID=2&oldUIID=aI582I0I110I458I1163I0I2&actionID=load&JScript=1